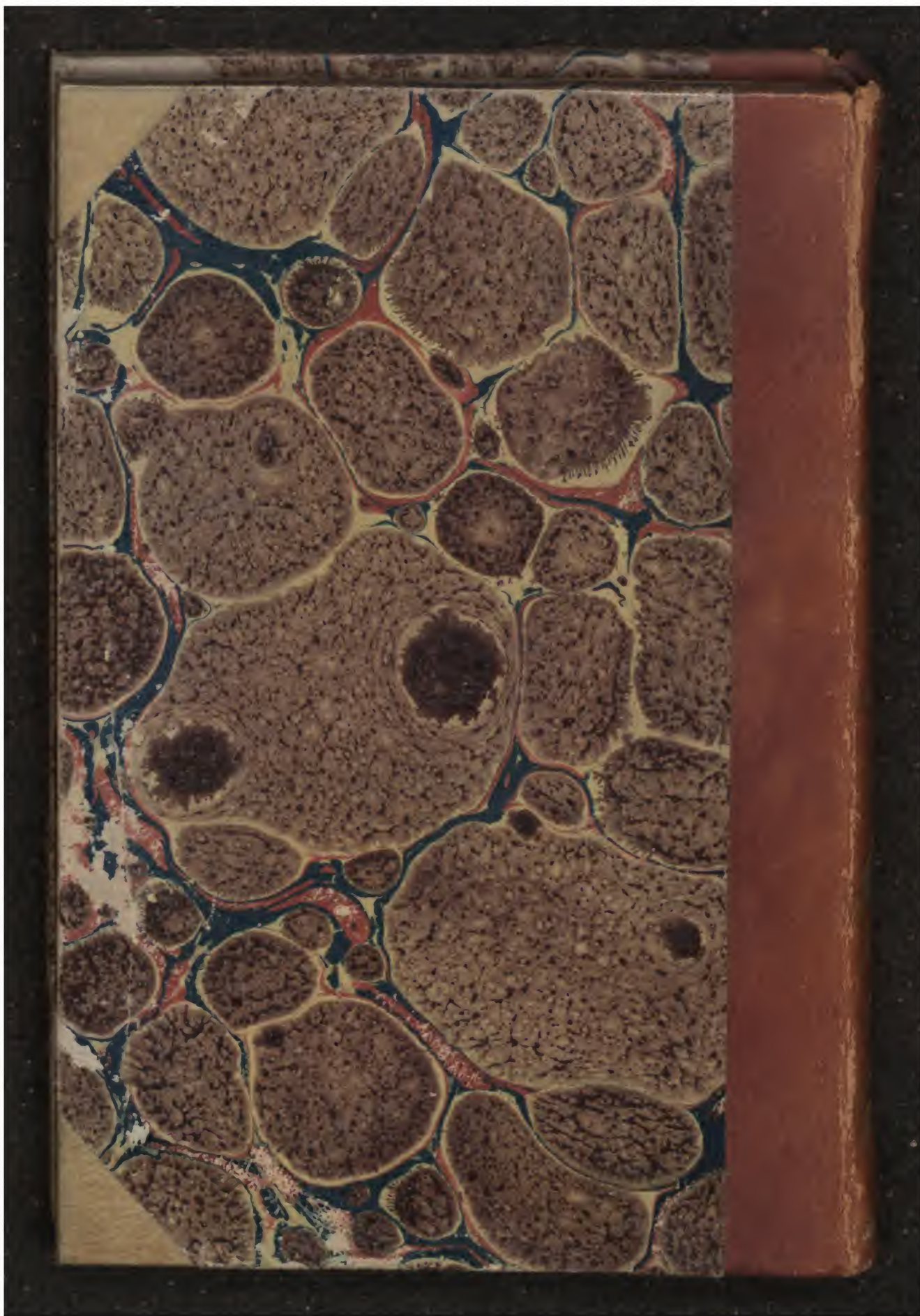

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.34 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.34 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.34 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.34 (a)

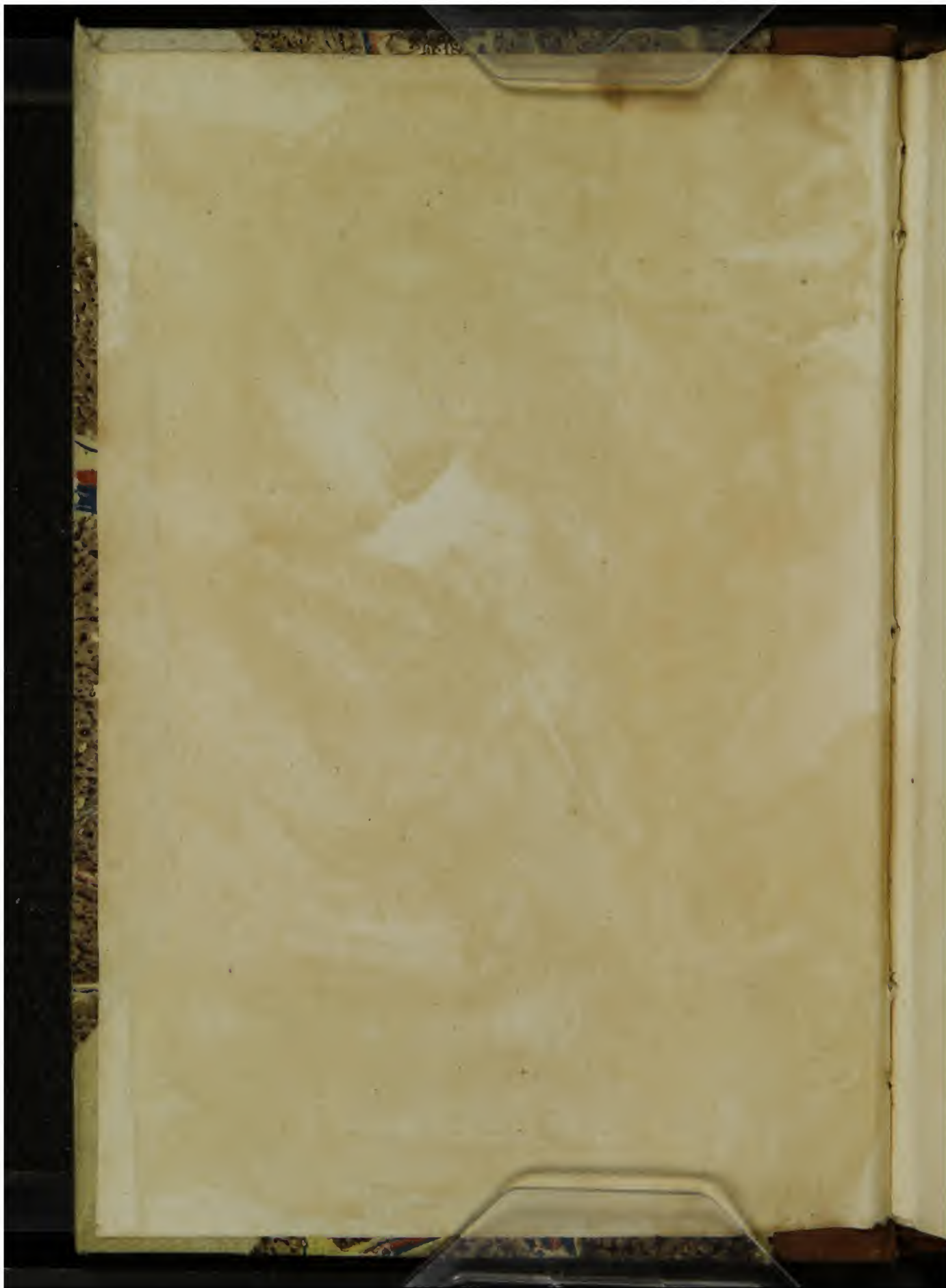

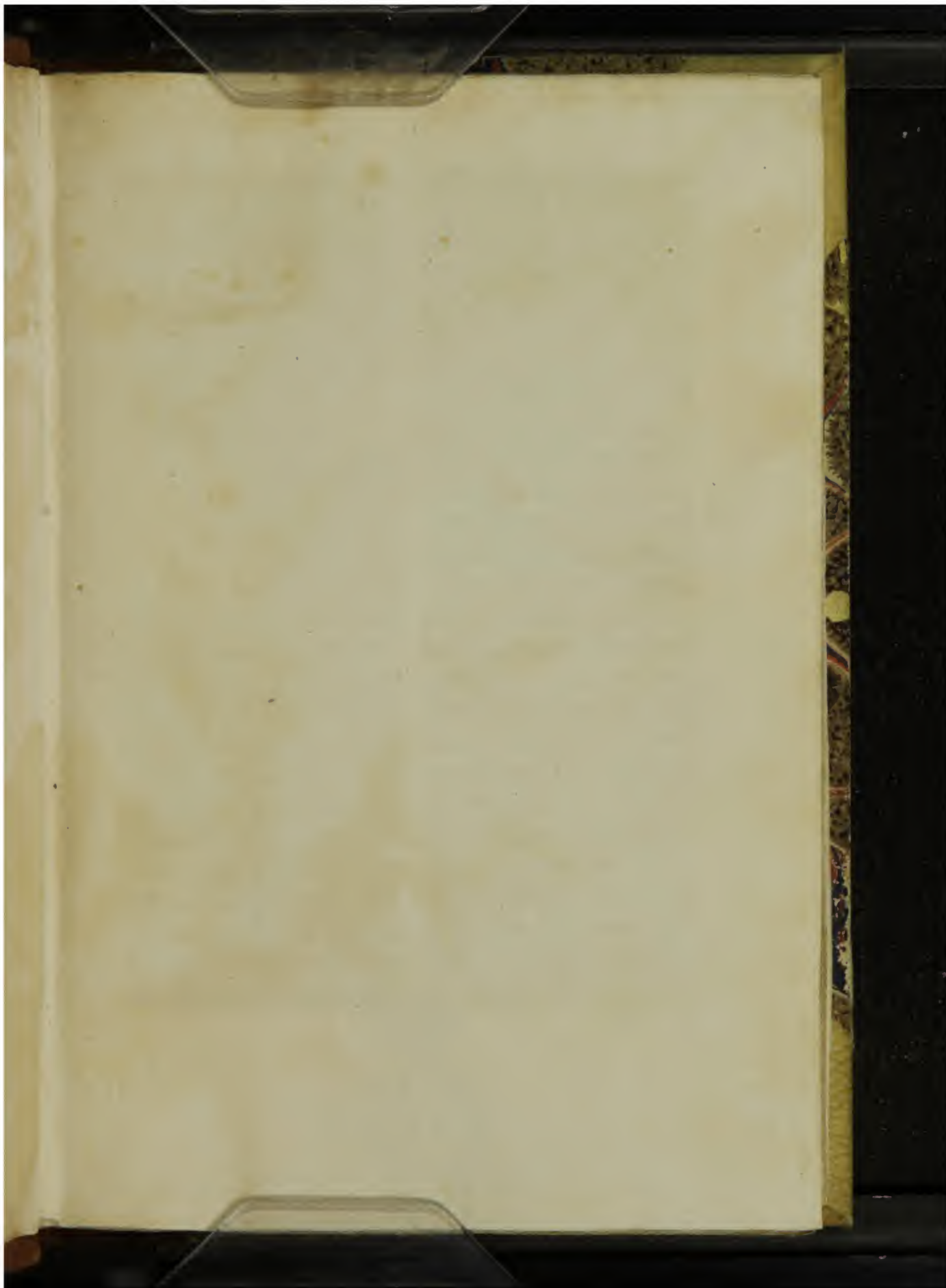
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.34 (a)

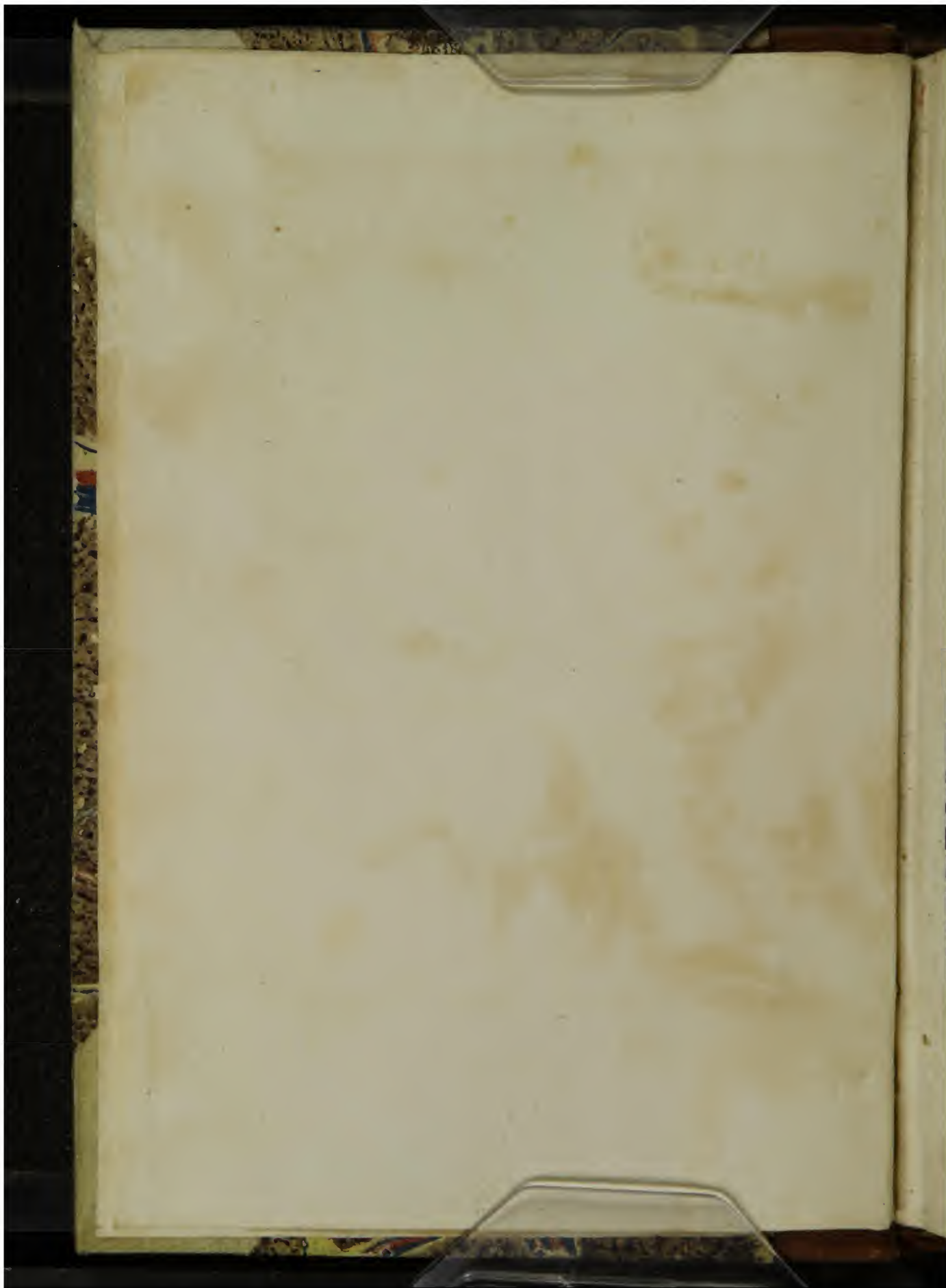
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.34 (a)

2

C Diui bernardi do-
ctoris clarissimi et Ab-
batis Elaevalensis: ad
sororem suā: Adodus
bene viuendi: in quo cō-
tinetur omniū virtutū
sūma ad chriſtianā re-
ligionem necessaria.

Prologus.

Arissi

C ma mihi in
chriſto sorō.

Diu ē q̄ ro-
gaſti: vt verba ſancte ad
monitiōis ſcriberē tibi.
Sz cū ſcriptū ſit. Sup-
bia ē quēq̄ velle docerē
meliorē ſe: indignū me
ad hoc opus aſpexi: et iō
q̄ rogaſti aliqñ facerē di-
ſtuli. Sed qz iterū iterū
qz rogaſti ruruſ ad me
moriam reduxi ſnāz dñi
dicētis. Quicūqz anga-
riauēit te mille paſſ⁹ va-
de cū eoduo milia: oīqz

petēti tribue: vndiqz co-
actus: tādē charitate cō-
plūſ tuuſqz oīonib⁹ ad-
iutus ſub mēſa pūz mi-
caſ collegi. Et ſi n̄ vt de-
bui tñ vt potui: q̄s i hoc
libro tue ſanctitati rep-
ſento. Nūc ergo cariſſi-
ma ſoror: hunc librū ac-
cipe: et cū ante oculos tu-
os quaſi ſpeculū p̄pone
eūqz omni hora velud
ſpeculū aſpice. **P**re-
cepta nāqz dei ſpecula
ſunt: i quibus ſemp aīe
inſpiciūt: et in quibus co-
gnoſcūt maculas: ſcīe
lūt ſeditatis: qz nēc m̄
dus a delicto: et i clauib⁹
emēdant vitia cogitatio-
nū ſuarū: et relucētes vul-
tus quaſi ex rēddita ima-
gine aponunt: qz dñs p̄-
ceptis dñicis toto inten-
dūt: i eis p̄culdubio qd
in ſe celeſti ſpōlo place-
at: vñ qd diſpliceat co-

a

gnoscent. Nunc igitur librum
soror venerabilis liben-
ter plege: iterum iterumque
relege: et in eo cognosces
qualiter deus primumque di-
ligas: quod cuncta terre-
na et transitoria despicias
quemadmodum eterna ac
celestia concupiscas: qualiter
pro christo adversa huius
mundi patienter sustineas
et prospera ac blandimen-
ta contempnas: quemadmodum
in infirmitatibus tuis deo
gratias reddas vel agas: et in
sanitate non superbias: quod
in prosperitate non eleve-
ris. Nec in adversitate fra-
gari: soror mihi in christo
dilecta: librum istum tua
prudenter studiose percu-
rat: et pectus mea assidue
lugeat. Et quia non sum di-
gnus impetrare indulgen-
tiam: saltem tuis orationibus
possim consequi peccatorum
meorum veniam. Omnipotens

deus te custodiat: et ab omni
malo defendat: et cum omni-
bus rectis deo pariter fuisse
tibi ad vitam producat eter-
nam venerabilis soror. amen.

ExPLICIT plogus. In-
cipit Sermo. i. de fide.

Dominus dicit
in euangelio. Nihil
possibilia sunt cre-
denti. Nemo potest veni-
re ad eternam beatitudi-
nem nisi per fidem. Ille vero
est beatus qui recte credit:
et recte credendo bene vi-
vit: et bene vivendo fidem
rectam custodit. Unde beatus
ysidorus. Sine fide ne-
mo potest placere deo. Si
des nequaquam vi extor-
tur: sed exemplis atque ra-
tione suadet. Quibus autem
violenter exigit persue-
rare in ea nequaquam possunt.
Exemplo novelle arboris:
cuius si quis cacumen
violenter represserit: dea-

nuo dum laxatur: in id
quod prius fuerat confestim
revertitur. Fides sine opi-
bus mortua est. Et fru-
stra sibi de sola fide bla-
ditur. qui bonis operibus
non ornatur. Qui crucem
portat: de mundo mori.
Nam crucem ferre semet
ipsum est mortificari. Cru-
cem ferre et non mori simu-
latio hypocritarum est. Qui
non dubitauerit in corde
suo: sed crediderit quod-
cumque petierit fiet sibi. qui
credit in filium dei habet vi-
tam eternam. Qui autem
non credit non videbit vi-
tam. sed ira dei manet
super illum. Iacobus.
Sicut corpus sine anima
mortuum est. ita fides si-
ne operibus mortua est.
Soror carissima magna
est fides. sed nihil valet
sine caritate. Igitur soror
venerabilis tua in te re-

ctam fidem. tene sinceram
fidem. custodi integram
fidem. Maneat in te recta fides. Sit
in te incorrupte confessionis
fides. Nihil temere
de christo loquaris. nihil
de deo prauum vel im-
pium sentias. Nihil per-
uerse sentiendo nec dile-
ctionem eius offendas.
Esto in fide iusta. Habe-
bo in fide recta quersa-
tiones sanctam. deum quem
inuocas fide. non dene-
ges ope. Malum mixtum
bonis. contaminat pluri-
ma. Unum malum multa
bona perdit. Non delin-
quas in opere. qui perfectus es
in fide. Male viuendo
non polluas fides. Inte-
gritatem fidei prauis mo-
ribus non corrumpas.
Non admisceas vitium
virtutibus. Non adiu-
gas malum bonis. Soror

amabilis dñs te incolu-
men custodiat. Amen.
De Spe. Ser. ij.
Dominus dicit in
euā. Nolite dñs pa-
re: s; habete fidez dei i
vobis. Spes q̄videt nō
ē spes. Nā q̄videt q̄s:
qd sperat? Si at̄ q̄ nō
videmus speram? p̄ pa-
tiētā expectamus. An̄
Salomō ait. Expecta-
tio iustoz leticia: spes at̄
impiorū p̄bit. Ergo so-
roz carissima: z tu expe-
ta dñz z custodiuiā eius
z exaltabit te vt heredi-
tate capias regnuz dei.
Expecta dñz carissima
z fcede a malo: z exalta-
bit te in die visitatōis. i.
in die mortis tue: siue i
die iudicij. Qui male
agere non cessant: in va-
nuz misericordiā dei ex-
pectant: quā recte expe-
ctarēt si a malo recede-
rent. Unde beatus yfi-
dorus. Timeŕ debem?
ne per spes quā deus p-
mittit nobis: perseuerā-
ter nob̄ peccem?. Nec
rurs? qz iuste peccata di-
strigit: de dei. misericor-
dia desperemus: sed (q̄
est melius) vtrūqz peri-
culū fugiamus: vt a ma-
lo declinemus z de pie-
tate dei veniā sperem?.
Dis quippe iust? spe z
formidie nittitur: quia
nūc illuz spes ad gaudi-
uz erigit: nunc ad formi-
dinez terror gehēne re-
ducit. Qui eniz de pec-
cativenia desperat: pl?
se de despatioe q̄ d̄ pec-
cato dānat. Igit̄ soroz
dilecta: spes tua sit in ie-
su christo sponso tuo fir-
ma: qz sperantes in dño
misericōdia circūdabit.
Spera firmiter i dño z
fac bonitatez: inhabita

terraz et in celesti regno
pascere in diuitijs eius.

Soror venerabilis de-
pone iniusticijs et spera
in dei misericordia: au-
fer a te iniquitate: et spe-
ra in salutem. Emenda te
ipsam: et spera in dei cle-
mentia: expelle a te pra-
uitate: et spera indulgentia:
corrigere vitam tuam:
et spera vitam eternam.
Ad quam te perducere di-
gnetur ille qui te elegit
ante secula. Amen.

De gratia dei. ser. iij.

Aulus ap[osto]lus di-
cit. Ubi abundauit peccatus
superabundauit et gratia:
ut sic regnauit peccatum
in morte: ita et gratia re-
gnet per indulgentiam in
vitam eternam. Stipendia
nam peccati mors: gratia
autem dei vita eterna. Uni-
cuique autem vestrum data est

gratia secundum mensuram do-
nationis christi. Soror
carissima: sicut ait beatus
ysidorus: profectus hominis
donum dei est. Ergo si
dono dei perficimus: ne-
cesse est ut de bonis opi-
bus non nosmetipsos: sed
deus laudemur. nec a se-
ipso quisque corrigi nisi a
deo. Non enim nihil boni habet per
prium cuius via non est
eius testate propheta qui
ait. Scio domine quia non est
hominis via eius: nec viri
est ut ambulet et dirigat
gressus suos. Cum quisque
aliquid donum percipit:
non plus quam quod cum ac-
cepit: ne dum alterius me-
bri officium subripere te-
ptat id quod meruit per-
dat. Conturbat. nam ordinem
corporis totum: qui
non suo contentus officio:
surripit alienum. In di-
uisione donorum diuersi

diuersa dei dona perci-
piunt. Nec vni hoī ꝓce-
dunt oīa dona: s; vt sit
ꝓ humilitatis studio: vt
alter habeat vt admire-
tur in altero. Nā qđ in
Ezechiele. Aliuz ale
altere ad alterā percuti-
untur: vtutes designant
sanctorū mutuo sese affe-
ctu ꝓuocantiū: alterno
que sese exēplo erudien-
tiū. Nōesta vgo nolo ēt
te lateat qđ sine grā dei
ꝓueniente ꝓcomitāte
z cooperāte: nihil boni
possumus facere. Grā
dei nos ꝓuenit vt bo-
nuz velimus ꝓcomitat
nos: vt bonū incipiam
cooperatur nobiscuz vt
bonuz perficiamus: g a
deo datur nobis bonuz
velle incipe z perficere.
Igit a deo dant nobis
vtutes. Vicia vō z pec-
cata oriuntur ex nobis.

Caritas pudicitia z ho-
nestas a deo dantur no-
bis. Supbia vero: aua-
ricia: cupitas: sunt ex no-
bis. Sine deo nihil bo-
ni possumus facere: per
grāz dī mltā bōa possu-
mus operari. Sine grā
dei ad bene operandū
tardi: pigri: z tepidi exi-
stim⁹. S; per grāz dei
in bōis operibus grati:
z solliciti z deuoti sum⁹
Sine deo ad peccandū
statiz parati sumus: sed
per grām dei a peccato
liberamur. Sine deo
terrena z trāsitoria plus
qđ opz diligimus. Sed
per gratiam dei cuncta
que in hoc mundo sunt
despicim⁹: z celestia de-
sideramus: ꝓpter pecca-
tum primi hominis de
paradiso eiecti sumus:
sed per grām dei ad pa-
radisum nos peruenire

credimus: per pctm pri
mi hois in infernu de
scendimus: sz per gras
dei nos pfidimus ascen
dere in celu. Mas z qd
potentes sumus: qd diui
tes qd sapientes existi
mus: no nisi per gratia
dei sumus. Interea vo
lo te scire reuerendissi
ma soror q oia bona q
i hoc seculo hemus per
gratiaz dei habemus.
Dia. n. mala eueniunt
nobis ppter pecta nra.
deus per sua sctam mi
sericordiaz z gram dat
nobis dona: sz ppter pec
cata nra: accidut nobis
mala: per gram dei tri
buunt nobis prospera:
sz ppter iniquitates no
stras adueniunt nobis
aduersa: p gras dei da
tur nobis necessaria: z
propter vitia nostra ac
cidunt nobis contraria.

Igitur o sponsa christi
necesse est nobis vt sem
per ad memoriam re
ducamus cum gratia
rum actione: benemeri
ta dei: vnde ecclesia in
canticis de christo spon
so suo loquitur dicens.
Admores vberuz tuo
rum super vinum recti
diligunt te. Ac si dice
ret. Admores gratie
tue z misericordie tue at
que beneficioz tuorum
diligunt te. Hoc est illi
te diligunt qui recti cor
de sunt. Illi recti corde
sunt qui de iustitia: aut
de sanctitate nihil suis
meritis attribuunt: sed
omia tue gratie tuo do
no ascribunt. Admo
res gratie tue qui sal
uati sunt diligunt te.
Honesti virgo semper
memor esto quia quic
quid boni in te est per

a iij

gratias dei est. Audi paulus apostolus de se dicentem. Gratia dei sum id quod sum. Sic et tu carissima gratia dei es quicquid es. **M**as et quod seculum contempsisti: et quod domum patris tui reliquisti: et quod ancilla dei esse voluisti: et quod in monasterio servire deo decreuisti: et quod iter ancillas dei vivere nunc deuouisti: omnia bona hec per gratiam dei puenerunt tibi. **N**am et quod uirgo es: et quod prudens es: et quod sapiens es non per te: sed per gratias dei es. **I**nterrogatio. **D**ic mihi quoniam si mihi quid est quod in sacra scriptura legitur: quod nemo sanctus: nemo bonus: nemo iustus nisi solus deus? **R**esponsio. **S**olor dilecta sic dicitur: ita est vere solus deus est bonus et sanctus atque iustus

quod per se est bonus. **M**oies uero sunt boni non per se sed per deum. et ideo solus deus est bonus: quod per se est bonus. **M**oies uero sunt boni: iusti: et sancti: non per se sed per gratias dei. **N**on bene in canticis canticorum. Sponsus ecclesie scilicet christus designat dicens. Ego flos campi et lilium conuallium: quod odorem uirtutis mee per uniuersum mundum diffundo. Ego inquit sum flos campi et lilium conuallium. id est ego sum sanctitas bonitas et iustitia: eorum qui cum humilitate in me confidunt: quod nullus eorum poterit esse sanctus nec bonus sine me. Sicut dixi in euangelio. quod sine me nihil potestis facere. Ego sum flos campi et lilium conuallium. Sicut. n. campus floribus adornatur et uernat.

Ita totus mundus fide
christi et notitia decorat
Ego flos campi et lilium
convallium: quia illis hominibus
amplius meam gratiam do
no qui non in sua bonita
te nec in suis meritis con
fidunt sed in me. Soror
venerabilis ideo te moneo
ut nihil tuis meritis at
tribuas. nihil de te pre
sumas. in virtute tua ni
hil ponas. in viribus tu
is non confidas. In tua au
dacia fiduciam non habe
as. Via diuino dono et
diuine gratie ascribe. in
omnibus operibus tuis do
gratias age. In omnibus
operibus tuis deo gratias re
fer. In omnibus actionibus
tuis deo gratias redde.
in omni conuersatione tua
deo gratias repende. Eo
fiducia tua sepe sit in christo
qui te creauit ex nihilo.
De timore dei. ser. iiii.

Propter carissima
audi quod dico: au
di quod moneo. au
sculta quod loquor. Deum ti
me super omnia et mandata
eius semper observa. quia ec
ce oculi domini super timen
tes eum. et in eis qui spe
rant super misericordiam eius.
Et Salomon. Time
dominum et recede a malo.
Qui timet deum nihil
negligit. Etiam quidam sa
piens ait: timor domini gloria
et gloriatio et letitia et co
rora exultationis. Timor
domini dilatabit cor et dabit
gaudium et letitiam in lon
gitudine dierum. Nam qui
sine timore est non pote
rit iustificari. Timor do
mini est sapientia et disci
plina: non sis incredulus
in timore dei. Et ne ac
cesseris ad illum duplici
corde. Timentes deum
sustinete eius misericordiam

diā z nō defleat ab illo ne cadatis. Qui timetis dñm credite in illuz: vt in oblectatiōe veniat vobis misericōdia. Qui timetis dñm credite in illū z nō euacuabitur merces vestra. qui timetis dñm diligite illum: z illuminabuntur corda vestra. qui timēt dominū nō erunt increduli verbo eius: z qui diligunt illum pseruabūt vias illius. q timent dominū inquirunt que beneplacita sunt illi z qui diligūt illū replebūtur lege eius. qui timēt dominū pbabūt cōda sua z incōspectu illius scitificabunt aīas suas. Qui timent dñz custodiunt mādata ei⁹: z patientiā habebūt vsqz ad inspectionē ipsi⁹. Oculi dñi supertimentes se: z ipse

cognoscit oīa opa eoz. Cōsumatio timoris dī est sapiā. Timenti dñz nō occurrent mala: sed in temptatiōe dīs liberauit illuz a malo. Spūs timentū deuz requiret z in respectiōe illius benedicetur. Timor dñi ē sicut paradīsus benedictio z oīs glōria operiet illum. Beatus vir cui donatū est timores dñi hīc. Timor dñi est initīus dilectōis ei⁹. Quis soror dilecta nulla res noscitur sic ab oī peccatō custodit īmunes. sicut timor īfernī z amor dei. Deus timere est nulla mala facere. z nulla bona q facienda sunt preterire. Timor dñi est fons sapiē. Timenti dñz bene erit in extremis z ī die mortis sue benedicet. Soror venerabilis bonū ē nō

his timere deū qz timō
dñi expellit pectm. **Ti**
mor domini semp emē
dat. timor domini rep̃
mitvitium. **Ti**mor do
mini tantum facit ho
minem atqz sollicituz.
Ubi vero timor nō est.
Ubi perditio est anime.
Ubi timor non est. ibi
dissolutio vite est. **U**bi
timor nō est. ibi est abū
dantia pectorz. **I**git̃ ho
nesta virgo timor z spes
semp sint in corde tuo.
pariter sint in te timor
z fiducia. **S**pes z met⁹
parit̃ perseuerent in te.
Sic spera in misericōdia dī
vt timeas eius iustitiaz.
Sed tamen soror mihi
in christo amabilis vo
lo te scire quattuor esse
timores. v3. humanum
seruilem initialem z ca
stum. humanus timor ē
vt ait Cassiodorus q̃
do timemus pati pericu
la carnis. vel pdere bo
na mūdi propter quod
peccamus. **H**ic munda
nus timor malus est. z
in primo gradu cuz mū
do deseritur. quem do
minus in euāgelio pro
hibet dicēs. **N**olite ti
mere eos qui occidunt
corpus zc. **S**ecundus
timor est seruilis. vt ait
Beatus Augustinus.
Eum timore gehenne
homo recedit a pecca
to z omnia bona que fa
cit non propter dilectio
nem dei. sed propter ti
morem inferni facit. **A**
lle quasi seruus timet :
qui bonum q̃ facit non
timore amittendi bonū
q̃ non amat. sed timo
re patiēdi maluz q̃ for
midat facere. **A**lle nō ti
met perdere amplexus
pulcherrimi sponsi s3 ti

met ne mittat in penas
iferni. **D**e hoc fuili ti-
more ait paulus aposto-
lus. **N**on. n. accepistis
spūm seruitutis itez in
timore: s; accepistis spi-
rituz adoptōis filioz. i.
spūm filiales. **B**on^o est
iste fuilis timor z utilis
lz insufficiens z imper-
fectus p quē crescit pau-
latiz psuetudo iustitie.
Eū incipit hō credere
diem iudicij: incipit time-
re. **S**i cepit credere: ce-
pit z timef. s; q adhuc
timet: nō hz perfectā fi-
ducia i die iudicij. **N**ō
dñ est in illo pfecta cha-
ritas qui adhuc timet.
Qu si pfecta in illo eēt
charitas nō timeret. p-
fecta charitas faceret in
hoīe pfectā iusticiāz hō
nō hiet vñ timeret: sed
hiet vñ desideraret: vt
trāseat iniquitas z veniat

regnuz dei: qd est perfe-
cta charitas: nisi pfecta
scitas? **I**lle hz in se pfe-
ctā charitatē qui pfecte
viuit. **Q**ui pfecte viuit:
non hz vnde in inferno
damnet. s; vnde in celo
coronet. **Q**ui perfectaz
hz in se charitatez nō ti-
met i inferno puniri. s;
sperat in celo cum deo
gliari. **U**nde dñ in psal-
mo. **G**loriabuntur i te
oēs qui diligūt nom tu-
um. **q** timor nō est i cha-
ritate. s; perfecta chari-
tas foras mittit timorē
Timor pul venit in cor-
de hoīs. vt pparet locū
charitati. **H**uic fuili ti-
mori succedit tertius ti-
mor v; initialis: quādo
hō incipit facere bonuz
ppter dilectionē dei. **q**
antea faciebat ppter ti-
morez inferni. **D**e hoc
initiali timore. ait **D**a

et nihil amori illius pre
pōit. Etia timor iste di
citur filialis: qz nō timet
deū q̄si seruus crudelē
dñs s̄z quasi filius p̄ez
dulcissimū. **H**ic timor
iō dī filialis: qz nō timet
q̄si seruus: s̄z q̄si filius: s̄z
qd ē q̄ ait dauid p̄be
ta. Timor dñi sāctus p
māet i seculū seculi. Cū
Johānes dicat: p̄fecta
charitas foras mittit tio
rez: **H**oc ē q̄ sup̄ius di
ximus: qz ille h̄z castū z
sanctū timorē: q̄ deū nō
timet p̄ penas inferni:
v̄l p̄ supplicia gebēne
s̄z cū reuerētia z amorē.
et hic timor. s̄. reuerētia
dei p̄māet i seculū secu
li. Ille v̄o q̄ deū timet.
p̄pter penas inferni: nō
h̄z in se timorē castū: s̄z
seruilez qz nō h̄z p̄fectā
charitatem. Si. n̄. deū
perfecte diligeret perfe
ctā i se iustitiā haberet:
z deuz nō p̄ penas: sed
cū reuerentia z amore
timeret. Et ideo timor
pene nō est i caritate. qz
p̄fectā caritas cū foras
mittit. Aliter timet ser
uus dñm. atqz aliter ti
met filius patrem: ser
uus timet dominū cū
desperatiōe z odio. fili
us timet patrem cū reue
rentia z amore. **N**unc
igit̄ soror reuerendissi
ma moneo te vt timeas
deuz cū amore z reuerē
tia. **N**olo. n̄. vt semper
iaceas sub iugo timoris
depressā. sed vt p̄surgas
per dilectionez ad deū
patrem tuum qui te crea
uit quasi filiam. Etiam
te moneo vt deuz caste
diligas z nihil aōri eius
preponas. s̄z vt p̄ amo
re eius omnia q̄ in hoc
mundo sunt despicias.

Itēz admonēo te atqz
rogo honestissima vgo.
vt corrigas vitāz tuam
cū oī studio. ita vt sit ser
mo tuus pudicus: inces
sus hōestus. vultus hu
milis. lingua affabilis.
mens plena dilectione.
māus plena operatiōe.
iuuāte dño. sine q̄ nihil
bōi poteris facē. Amā
tissima mibi in christo
soror si me quasi fratrē
audieris. z deus in toto
corde tuo timueris. mī
ta bona nō solū in hac
vita. sed z in futura ha
bebis. Amen.

De caritate ser. v.

Intrōdūxit me
rex in cellāz. vi
nariā. z ordina
uit in me caritatē. Cel
lavinaria ecclesia est. in
qua est vinum euange
lice predicationis. In
banc ergo cellāz amica

sponsi scilicet sancta aīa
introducitur. atqz in ea
caritas ordinatur. qz nō
sunt equalr omnia dili
genda s; different. Nō
debemus equalr oīa di
ligere. sed alia minus z
alia magis. Nam scire
quid facē debeamus. z
nescire ordinēz facien
di. perfecta scia non est.
Si non diligimus ea q̄
diligere debemus vel si
diligamus ea que dili
gere non debemus or
dinatam charitatez mō
habemus. Et si plus
diligimus ea que mi
nus diligere debemus.
vel si minus diligimus
ea que plus diligere de
bemus: ordinatam ca
ritatez non tenemus.
Nec est ergo ordinata
charitas. Ut decum an
te omnia z super om
nia diligamus. Debe

mus deū diligere ex to
to corde. i. ex toto itelle
ctu: et ex tota ala: et ex to
ta voluntate: et ex tota
mente: et ex tota memo
ria: ut oēm intellectum
et omnes cogitationes no
stras et omnem vitā no
strā ad eū dirigam⁹: a q̄
oīa bōa habem⁹. Et ut
nulla pars vite nre ocio
sa relinquat: s; q̄cqd in
aium venerit illuc diri
gatur: ubi impetus dile
ctionis currit. Igitur so
roz charissima dignissi
mus est et valde nob̄ ne
cessariū: ut deum in oī
bus et sup oīa diligam⁹
qui est summū bonum.
Summū ḡ bonus dili
gere sūma ē beatitudo.
Quāto quisq; deū am
plius dilexerit: tāto ma
gis bt̄us erit. Qui deū
diligat bon⁹ est: Si bo
nus est: ḡ bt̄us. An Sa

lomō in cāticis cantico
ruz. Fortis est ut mors
dilectio. Bene dei di
lectio fortis esse ut mors
dī: q; sicut mors violen
ter separat alā a corpe
ita dilectio dei violentē
separat hoīem a mūda
no et carnali amorē. Ve
re dei dilectio fortis est
ut mors: q; dū per dile
ctionē dei a vitijs mor
tificamur: q; mors agit
in sensibus corpis: hoc
agit dilectio dei in se
culi cupiditatib⁹. De⁹
diligendus est ppter se
metipsū: q; ē sūme bo
nus et q; nos creauit ex ni
hilo. Caritas ē dilectio
qua diligitur de⁹ ppter
se et proxim⁹ ppter deū
In primo loco diligit
deus: sicut iā dictū est
in omnibus et super oīa.
In secūdo vero diligit
pertinēs ad dilectionē

deī: q̄ est maximus mā
datum. Alter vero per
tinēs ad dilectionē pro
ximi: q̄ ē simile illi. Si
cut. n. scriptus est. **Dili**
ges dñs deū tuūz z pro
ximum tuū sicut teip
sum. Ac si diceret. Ad
hoc debes proximiū tu
ūz diligere ad id qđ di
ligis teipsūz. s. vt bonus
sit: z vt ad vitam eternā
peruenire possit. De hac
dilectiōe dei z proximi:
in canticis canticorū spō
sus. s. xps loquitur spō
se. s. ecclesie aīe sacte di
cens. Quā pulchre sūt
māme tue sorō mea spō
sa: z odor vnguentorū tuo
rū super omnia aroma
ta. Quid p māmas cō
ueniētius i hoc loco: q̄
ipsa dilectio dei z proxi
mi de q̄ supius diximus
itelligitur per quas mā
mas mens sacta oēs sen

sus suos per suā dilectio
nē nutrit eūz deo suo ca
ritatis unctione z glu
tinatur: z proximis suis
quicquid bōi potest lar
gitur. Et odor vnguen
torū tuorū super omnia
aromata. Per vngue
ta quippe ipsas virtutes
que ex charitate nascū
tur itelligimas. Debe
m⁹ p̄ximos n̄ros i bono
dilige: qz q i malo dili
git p̄ximus nō diligit p
ximū sed odio h̄z. Qui
non diligit frēm suū
quē videt: deū quez nō
videt quō pōt dilige?
Nequaquē. Igr̄ diliga
mus noi adinuicē: qz ca
ritas ex deo est. Et qui
diligat frēs suos ex deo
natus est z videt deū.
Qui diligit frēm suū
quē videt oculis corpis
videt oculis mentis i se
manentes deūz. s. cha

b

ritatem. Quia de⁹ cha-
ritas est. Et qui nō dili-
git frēm suūz quē videt
oculis corpis: nō videt
oculis mentis i se manē-
tē deū. s. caritatez qz si i
eo cēt caritas: dōs cēt i eo
qz dōs caritas est. Debe-
mus etiā diligere ppin-
quos nros si bōi sūt z si
deo fūiunt. Plus de-
mus diligere extraneos
qs nob sunt z iuncti vin-
culo caritatis christi: q̄
propinquos qui deum
nō diligunt nec deo ser-
uiunt. Quare? qz sancti-
or est copula cordiūz q̄
corporūz. Dēs fideles
homines debemus di-
ligere: s; cū oibus pdes-
se non possumus. Illis
marie cōsulendū est q. p
locoz z tpoz vel q̄ruli-
bet rez opportunitatib⁹
cōstrictius nob q̄si q̄daz
forte z iunguntur: pari

dilectione est optāda vi-
ta eterna oibus hoibus
Dēs hoies affectu cari-
tatis debem⁹ diligere. s.
vt deo seruiant: z vt sal-
ui fiant. Sed per opera
miscōie nō debemus oī-
bus hoibus cōliter im-
pendere: s; alijs minus
atq; alijs magis. Sorō
dilecta siuerāz perfectā
caritatez volum⁹ custo-
dire ad eternā p̄iaz dō
adiuuāte possumus per-
uenir. Preterea debe-
mus diligere inimicos
nros ppter deūz sicut z
ipse ait in euāgelio. Di-
ligite inimicos vestros:
benefacite his qui ode-
runt vos: z orate p per-
sequentibus z calūnian-
tib⁹ vos: vt sitis filij p̄is
vestri q in celis est. Igr̄
venerabilis soror: neces-
saria est nobis caritatis
sine qua nullus pōt pla

care deo. Deum nō di-
ligit qui homines odit.
Nec deus diligit q̄ dei
p̄cepta p̄tēnit. Caritas
est radix omnium virtutum
Sine caritate. n. quod-
cūq; facimus nihil nob̄
prodest. Nostrū studiū
est vacuus: si non habe-
mus caritatem: q̄ deus
est. Ibi regnat carnalis
cupiditas: vbi nō est dei
caritas. Tūc hō est per-
fect⁹: qñ est caritate ple-
nus. Sine amore carita-
tis: q̄uis qsq; recte cre-
dat ad beatitudinē pue-
nire nō pōt. Tāta est et̄
v̄tus caritatis q̄ si desit
frustra habentur cetera
v̄tutes: si adsit recte ha-
bentur omnia. Qui de-
um nō diligit: nec seip-
suz diligit. Nunc ȝ mo-
neo te honestissima vir-
go vt per amorem p̄iun-
garis inuisibili sponso

Iesu christo: et vt arde-
as eius desiderio. Nul-
la iamq; in mūdo sunt
concupiscas. Longitu-
dinez presentis vite pe-
nam extimes: exire de
secula festines: nullam
consolationem presen-
tis vite recipias: sed ad
christum quem diligis
tota mente suspires fer-
neas: anheles: anxieris
etiam ipsa salus tui cor-
poris causa amoris chri-
sti fiat tibi vilis vulnere
amoris transfigaris: ita
vt recte valeas dicere:
vulnerata caritate ego
sum. Soror in christo
dilecta mihi audi ver-
ba Iesu christi sponsi
tui. Qui diligit me: di-
ligetur a patre meo: et
ego diligam eum et ma-
nifestabo ei meipsum.
Dilige ergo euz carissi-
ma i hac vita: vt ipse te
b 2

dignetur diligere cum
patre in eterna beatitu
dine. Amen.

De primordiis con
uersoruz. Sermo. vi.

Inchoantibus
premiū promit
titur: s; perseue
rātib⁹ datur sic scriptū
ē. Qui perseuerauit us
q; i finē: hic saluus erit.
Tūc. n. placet deo nra
querfio: quādo bonū q
inchoamus usq; in finē
producim⁹. Sic. n. scri
ptū est. De his qui susti
nentiā pdiderunt. i. bo
nuz opus nō psumauē
rūt. Sunt multi hoies
qui ex sola mētis deuo
tiōe quertunt ad deuz.
Multi ēt coacti plagis
quertunt ad deū qui ex
deuotioe nō quertebāt
sicut i psalmo legīt. In
chamoz freno maxillas
eorz pstringe: qui nō ap

proximant ad te. **D**is
uersus a fletu incipiat
pctōz: z sic transeat ad
desideriuz celestiu; bo
noz. Sorō carissima p
us debemus mala q se
cimus: lachrymis laua
re: vt tunc mūdāmētis
acie ad q querimus cō
tēplamur: vt du; antea
a nobis plozando dete
gīt calligo peccati: mun
datis cōdis oculis albe
facta inspiciant. **N**eces
se est oī quersor vt post ti
more p surgat ad deū p
dilectionē q si filius: ne
semp sub timore iaceat
sic fuit. **N**ouiter quer
si blādis verbis sunt cō
solandi: ne si exasperari
ceperint: territi ad prio
ra pctā recurrant. qui. n.
nouitiuz cū suauitate z
dulcedie nō docet: z ca
stigmat: pl⁹ nouit exaspa
re q corrigei: prius cor

rigendus ⁊ castigandus
est nouitius a prauo ope
dein a cogitatioe. Dis
noua querfio: adhuc p
stine vite hz pro mixtio
ne. Propterea neq̃
vlla vtus ad oculos hoĩz
dz exire donec vet^r cō
uersatio fundit^r ab aīo
extirpētur. Tūc magis
grauari se quisqz ī pulsu
vitioz cōgscit qñ in ser
uitiuz dei accedit. Sic
ppls israel grauiori one
re ab egyptijs pmitur
cuz p Moysen diuina
cognitio aperit. Vitia
n. in hoīem ante quer
fionez hñt pacē: quādo
aūt expelluntur: graui^r
ptra hoīem insurgunt.
Multi pri^r querfionē
motū libidinis sustinēt:
quez tñ nō ad dānatio
nez tollerant sz ad pro
bationē sustinēt. s. vt sp
habeāt hostē cui r̃sistāt

p executiēda inercia: dñi
tñ nō p̃sentit. Remis
sa querfio multos ī p̃sti
nos errores deducit: ac
viuendī corpe resoluit.
Trepidus in querfatioe
ociosa verba ⁊ vanas co
gitatioes norias esse nō
p̃spicit sed cū aīus a cor
pore mentis cuiusqz
ea q̃ leuia extirabat: cōse
stim qñ p̃traria ⁊ horre
da pertimescit. Fraudē ⁊
desidia timēda sunt in
oī ope dei. Fraudē deo
facimus qñ nō deuz: sz
nos metipsos de bono
opere nostro laudā^r.
Desidia facimus: q̃ do
per torporez lāgudi ea
que dei sunt operamur
Dis ars huius seclī stre
nuos hz amatores: et
ad exequendum prom
ptissimos. Quare: qz p
sentem habet remune
rationē sui operis. Ars

b 5

vo diuini timoris mul-
tos hz sectatores tepi-
dos languidos: pigritie
inertia zgelatos. Sed
hoc proinde fit: q mer-
ces laboris eoz nō i pre-
senti vita: sed in futura
dabit. Qui nouit sunt
zuerfi ad deum: nō de-
bent in exterioribus cu-
ris prouehi. Nam si im-
plicentur: statim qsi ar-
buscula plantata: z nec-
dus radice prefixa zcu-
ciunt pariter z arescunt.
tamen valet zuerfis p
aie salute mutatio loci.
Sepe tamē dūz mutat
locus mutatur et mētis
affectus. Eōgruuz ē. n.
inde etiā quisqz corpali-
ter recedere: vbi se me-
minit vicijs deseruisse.
Soro: venerabilis au-
di que dico. Multi cō-
uertunt ad deum nō tū-
mente q corpe: q nos

sine graui gemitu dice-
re nō possumus: habitum
religiōis habent: s; mē-
tez rligiosaz nō habēt.
Multi habent religio-
nis aium. Multi. n. ad
zuerfiones veniūt nō tā
ppter aie salutes: q pp
corporis necessitatē qui
nō deū colunt: s; ventrē
suuz: de qbus apls ait:
quoz deus venit ē. Nō
est intentio eoz vt digne
deo seruiāt sed vt bene
comedant z bibant z vt
bene vestiant. z vt bene
sit eis in hoc seculo. Et
qz terrena diligunt cele-
stia perdunt. Et sic ait
dñs in euāgelio: recipi-
unt suā mercedē i hoc
seculo. Unde sorō dile-
cta cauendū nob est: ne
trāsitoria z trena plusq
oz diligamus. Iō psal-
mista nos admonet di-
cens. Diuitie si affluāt

nolite cor appōdere **T**errena quidez nobis i usu esse debent: celestia vero in desiderio. **T**errena debemus expēdere: celestia desiderare. **E**st eniz' q̄daz admirabilis et magna mltitudo dulcedinis: que abscondit de his q̄ diligunt euz. **D**e qua scriptuz est. qz oculus non vidit nec auris audiuit nec i cor hominis ascendit: que preparauit deus diligentibus se. **U**nde propheta. Satiabuntur inquit cum apparuerit gloria tua. **S**oror in christo amabilis: ergo illa satietas sit misericordia felicitas. **A**men.

De **C**onuerfione.
Sermo. vij.

Dominus dicit
in euangelio.
Qui vult veni-

re post me abneget semetipsum et tollat crucem suā et sequatur me. **S**ed quid est semetipsum abnegare nisi voluptatibus proprijs renūciare? **A**t qui superbus erat sit humilis. et qui iracundus sit mansuetus. et qui luxuriosus sit castus. et qui erat ebriosus sit sobrius. et qui erat auarus sit largus. **N**ā si ita quisque renuntiet omnibus que possidet vt nō renuntiet suis prauis moribus nō est christi discipulus. **Q**ui renūtiat suis reb' sua abnegat. **Q**ui nō renuntiat suis prauis moribus semetipsum abnegat. **E**a que amatores seculi diligunt sui dei velut aduersa refugium. **S**erui dei plus gaudēt aduersitatibus mūdi q̄ prosperitatibus mūdi q̄ prosperitatibus mūdi q̄ prosperitatibus mūdi
b iij

tibus delectant: soror ca-
rissima ea q̄ in hoc mū-
do sūt fuis dei s̄ria sūt
vt dū ista adūsa sentiūt
ad celeste regnū cū sum-
mo desiderio suspīrēt.
Magna ap̄d deū refu-
get gr̄a q̄ huic mūdo cō-
temptibilis est. Nā re-
vna necesse est vt q̄ mū-
dus odit diligāt a deo.
Sācti viri pegrini sunt
z hospites ī hoc seculo:
vñ rephendit petrus q̄
tabernac̄l̄s in mōte fieri
voluerit: qz sc̄tis in hoc
mūdo tabernac̄l̄m nō ē
qbus p̄tia z domus ī ce-
lo est: soror venerabilis
cuncta tp̄alia q̄si herbe
marcentes siccan̄t z trā-
seunt: z iō eternis rebus
q̄ nūq̄ arescūt recte ser-
ui dei ista p̄tēnunt z de-
spiciūt qz ī eis nullā sta-
bilitatez aspiciūt. Sc̄ti
viri q̄ p̄fecte seculū p̄tē-

nunt ita huic mūdo mo-
riunt vt soli deo viuere
delectent. Et q̄to se a
p̄uersatiōe huius seculi
subtrahunt tāto magis
oculis mentis p̄ntiaz dī
z angelice societatis fre-
q̄ntiā p̄templātur q̄uis
d̄s in medio hoīum car-
naliū vitā electorū p̄te-
gat tñ vald̄ raz ē vt hō
int̄ seculi voluptates po-
situs a peccatis sit alie-
nus. Nō erit sp̄ securus
qui periculo fuerit p̄xi-
mus. Soror dilecta bo-
nū ē vt hō sit corp̄aliter
remot⁹ a mūdo s̄z mul-
to ē melius vt sit volun-
tate ellōgatus a seculo.
Ergo ille est perfectus:
q̄ mēte z corpore a secu-
lo est ellōgat⁹. An̄ bt̄us
Job Onager p̄tēnit ci-
uitatē. Et fuis dei p̄tē-
nit seculariū hoīs socie-
tatē. Qui p̄fecte mūdū

Despiciunt aduersa vite
nre appetūt z prospera
z tēnūt z dū ab eis vita
hec z tēnitur celestis in
ueniatur. **L**ōge qppe a
deo est aiūs: cui hec mi
serabilis vita dulcis ē.
Iste. n. qd de celestib?
z cupiscat vl' quid de ter
renis despiciat ignorat
Nā sicut scriptū ē: qui
appōnit sciam appōnit
dolore. **Q**uāto hō plus
pōt superna cognoscere
q cupiscat: tāto ampli
us dolet dō de terrenis
z trāsitoris rebus qbus
inuoluūtur. **S**erui dei q
parentū suorū utilitatez
procurāt a dei amore se
separātur vñ spiritualis
ita prodesse dō suis pa
rentib': vt dū illis grāz
carnis prestare studet:
ipse a spūali operē vel p
posito nō declinet. **S**o
roz in xpo dilecta: mihi

audi suāz beati **I**sido
ri. **M**ulti cāonicoz mo
nachoꝝ: scimonialiū se
miāz: p amoꝝ suorū pa
rentūz inuoluūtur ter
renis curis: z forensib'
iurgiis ac negociis: z tē
porali salute suorū parē
tūz perdūt aīas suas: tñ
ordīata discretio est: vt
q extraneis misericōdi
ter ipenditur: parētib'
nō negetur. **D**ignū est
vt dem' parentib' nris
q mediocriter damus
extrācis: pentib'. n. car
naliter pstat: q extre
neis pie ipenditur: hōe
sta soroz: non debemus
odio hēe parentes nros
sed ipedimenta eorū q
nos a recto itinere deui
ant. per vacas filisteoz
que ducebāt archā vñ
ad terrā israel: intelli
mus figurāz eoz: ppter
deum dereliquerunt se

culū. Nā philistei sicut
iunxerūt vaccas plauſtro
vitulosq; eoz reduxerūt
domi: ⁊ sup plauſtz ipo
ſuerunt archā testamti
dñi: ita iuguz xpī leue ⁊
ſuaue: impositū eſt ſup
cervices ſeruoꝝ dei. Et
ſic vacce aōꝝ filioꝝ ſuo
rū mugiebāt ⁊ tñ nō de
clinabāt ad dextrā neq;
ad ſiniſtrā: ſed recto
tramite incedebāt vſq;
bethſemes: qui erat in
troitu tꝛe iſrael: ita ſui
dei recto tramite ince
dere debent: ⁊ p amōꝝ
parentū ſuoꝝ nō debēt
ad dextrā neq; ad ſini
ſtrāꝝ declinare a bono
ope vſq; pposito: ſ; recto
itinere vſq; ad bethſe
mas. i. vſq; ad introitū
celeſtis regnī puenire.
Et ſic vacce p filiis ſui
is mugiedo pgebāt. ita
puenit ſuis dei: p parē

tibꝰ ſuis mugire. i. p eis
debent orare: vt bñ ſit
eis: ⁊ vt a malo liberent
atq; in bono pfirmenť.
Soroꝝ in xpō amabilis
mibi: ſic ſupius dixi ti
bi: nō debemꝰ parētes
nꝛos odio hē: ſ; dilige
re: ſ; ſic ait btūs Aug.
Si in via dei nobis fue
rint pꝛij: nec ſepultura
a nobis illis debet. Tu
cariffima egreſſa es cuꝝ
Abꝛaā de tꝛa tua: ⁊ de
cognatōe tua ⁊ dō domo
pꝛis tui: ⁊ veniſti in tꝛāꝝ
qꝰ deus mōſtrauit tibi
i. i. mōaſteriū. Obſecro
gꝰ vt pſeueres i eo bene
viuendo: qeſcas in ſinu
cuiſdē abꝛabe: hoc eſt i
btā requie: vt pꝰ mortē
tuā poſſis regeſceť. Tu
ſoroꝝ mibi in xpō dilec
ta: cū Loth egreſſa es
de Sodoma. i. de ſecu
lari vita: iō mōꝛo te ne

cū vīre illius retro re
spicias: ne qđ absit ī crē
plū pueritatis oib⁹ hoī
bus fias. S; rogo vt cū
loth ī mōte .i. mona
sterio saluante facias: z
alijs exēplū scitatis tri
buas. Tu honesta vgo
egressa es cū Josue de
egypto hoc est de secu
lo: z cū eo moreris ī de
serto. i. ī mōasterio ī q̄
dō māna pluīt tibi. hoc
est panē celestis vbi dat
tibi: Jōq; soror amātis
sima ī xpō mibi: me
neo te vt pseueres ī mo
nasterio sicut cepisti z ī
eo vigilādo orādo psal
lendo q̄tra diabolu vi
riliter pugnādo ad po
stremū deuictis hostib⁹
cunctis atq; oībus secu
li delectatōibus supera
tis cū eodē iosue perue
nīre possis ad trāz. pmis
siōis: hoc est ad bītudi

nē vīte celestis: atq; ibi
videre merearis faciē ī
deffensi solis. am. De
q̄tēptu mundi. ser. viij.

Oror carissima
audi dñs Iesus
xp̄m dicentes ī
euāg. Dis qui reliq̄rit
domū aut p̄res: aut ma
trē: aut fr̄es: aut sorores
aut filios: aut agros pp
nomē meū: centūplū ac
cipiet z vitā eternā possi
debit. An valde bonū
est nob oīa trena pp no
mendū relinq̄re. vt ab
eo possimus celestia ac
cipe. Quicūq; voluerit
cē aīcus huius seculi: inī
micus dī erit. Jgr sorō
ī xpō amabilis nō dīli
gam⁹ mūdū ne inīmicū
dcū hēamus. Facile cō
temnit oīa. qui se q̄tidie
mortuū extimat. si q̄ti
die mortem nostrā ad
memoriā reducimus. li

benter oia terrēa despi-
cimus. Si dies mortis
nr̄e in mente habem⁹.
cito oia q̄ in hoc mūdo
sunt respicimus. ¶ In
terrogatio. ¶ O frater
mī libenter ppter nom̄
dñi oia q̄ in hoc mūdo
sunt relinq̄rem: si aliqd
h̄em: s; qz nō h̄eo aur⁹
neq; argentū: neq; di-
uitias huius mundi: ne
scio qd reliquā pp nom̄
domini. ¶ Respōsio.
¶ O spōsa xp̄i q̄ mul-
tuz relinqs: si volunta-
tes h̄endi dimittis. mul-
tū dimittis: si desiderii
h̄endi postpōis: multuz
relinqs: si carnalia desi-
deria deseris: multū re-
linqs: si delectationē hu-
ius mūdi ppter deū de-
spicis: multuz dimittis
si cupiditatib⁹ ⁊ deside-
rijs terrenis renuncias:
plus amat deus hoīuz

aīas q̄ diuitias t̄renas:
deus plus diligit men-
tes mūdā ⁊ scām q̄ ter-
renā substātiā. soror ve-
nerabilis: regnū dei tm̄
ualet q̄tuz habes. De-
us a te nō requirit q̄ tibi
nō dedit. Ergo tu hoc
da illi q̄ ille dedit tibi
s. mentē scām: castā: mū-
dā: pudicā: religiosā: tē-
moratā ac bōis morib⁹
ornatā. Igr̄ honesta so-
ror regnū dei tm̄ ualet
quātuz es tu. Trade te
ip̄az xp̄o: ⁊ opera regnū
eius ab illo. Nō turbe-
ris de precio: precii nō
te turbet. Nō tibi vide-
atur difficile. Nō sit ti-
bi graue: qm̄ iesus xp̄s
rex celoz semetip̄m de-
dit: vt te d̄ ptāte diabo-
li liberaret: ⁊ deo patri
acqueret. Ergo libēter
da tēmetipsam illi: q̄ te
redemit d̄ manu inimi-

ci. Integrā te da illi: qz
ille vt te saluaret itegrū
se tradidit. **D**ilecta mi
hi i xpo soror q̄tēne ter
renas diuitias: vt acgre
re possis celestes. **D**iu
tie pducunt hoiez vsqz
ad periculum corpis z
aie. **D**iuities ptrahunt
hoiez vsqz ad mortem.
Multi ppter opes peri
clitati sunt: z mlti ppter
diuitias ipericulū deue
nerūt. **M**ultis exitiabi
les sunt diuitie. **O**pes
multis hoibus g̃naue
rūt mortē. **N**ūq̄ hēnt
requiez mentis: q̄ curis
terrenis se iplicāt. **S**ol
licitudines. n. rex mētē
zturbāt. **M**ēs occupa
ta i trenis curis sp̄ est in
angustiis. **V**enerabilis
spōsa xpi: si ergo vis eē
geta nihil ex hisque in
seculo sūt q̄ras. **S**ēper
regez mentis habebis:

si te a mūdi cura remo
ueris: semp hēbis paces
mētis: si te a strepitu ter
renaz actionū subtraxe
ris: qz diuitie nūq̄ sine
pectō acgrunt. **N**ullus
admiſtrat res terrenas
sine pectō. **V**alde raz ē
vt qui diuitias possidēt
ad requiez pueniāt: qui
curis terrenis se iplicat
ab amoꝝ dei se separat.
Qui deſigū i āoze tpa
liū rex: i deo nullaten⁹
delectat. **E**ure tpalūz
rex ab intentōe di auer
tūt aiūz. **N**ēo pōt siml
āplecti gliaz dei z gliaz
seculi. **N**ēo pōt diligerē
simul xp̄z z seculū. **D**if
ficile est simul ſuire cele
stib⁹ curis z trenis nego
cijs. **D**ifficile est deū si
mul z mūdū diligere.
Nemo pōt siml perfe
cte deū z mūdū diligerē
Uterqz āt siml equalr

amari nō p̄t hōesta v̄go
audi q̄ dico: q̄uis hō in
glia seculi fulgeat q̄uis
purpura ⁊ auro vestit⁹
sit. q̄uis p̄ciosis vestimē-
tis induit⁹ sit. q̄uis secu-
larib⁹ vestib⁹ ornat⁹ ap-
pareat. q̄uis gēmis ac
lapidibus decoratus re-
splēdat. q̄uis p̄ciosa ha-
bitu redimitus incedat.
q̄uis sit mltitudine suorū
circūdat⁹. q̄uis sit exerci-
tūz armis p̄tect⁹. q̄-
uis sit innumeris obsequi-
tūz cuneis cōstipatus. q̄-
uis agmib⁹ tutus. Sp̄ ē
in pena. sp̄ est in āgustia
sp̄ est in luctu. semper ē
ī periculo. sp̄ ī vicis stra-
tibus māet. s̄z turbatus
in lectis aureis iacet. s̄z
infirmus ī lectis argen-
teis cubat s̄z fragilis in
pluma iacet: tñ fragilis
⁊ mōtalis ē. Sorō amā-
tissima in xp̄o mihi. Jō
hec dixi tibi vt cōgscas

q̄ vana ē glia h⁹ mūdi
Felicitas h⁹ mūdi bre-
uis est. modica ē huius
seculi glia. Caduca ē ⁊
fragilis t̄p̄alis potentia.
Jgr̄ venēabil v̄go vt ac-
quirere possis celestes di-
nitias q̄tēne trena libē-
ter dispice trena vt per-
uenire possis ad celestia
bōa: respue tñsitoria vt
hīc merearis eterna da-
parua vt a deo q̄searis
magna. Fuge in t̄ra so-
cietatez hoīuz: vt in ce-
lo hēas societatez ange-
lorū. ad q̄ te perducē di-
gnefille q̄ te r̄dimat pre-
cioso suo sāguine. Am.
De habitu. ser. ix.
D minus n̄r ie-
sus xp̄s dicit in
euāg. Ecce qui
mollibus vestiunt⁹ ī dōi-
bus regū sunt. Mollia
dñr vestimēta qz molle
faciūt aīuz. Mollibus
vestimētis delectat⁹ regis

curia. asperis vō z hūilī
bus dlectat xpi ecclesia.
Talia dnt eē vestimēta
fuorū z ācillarū dī. in q
bus nihil possit notari
nonitatis. nihil vāitatis.
nihil supfluitatis. nihil
qđ ptineat ad superbiā
z ad vanāgliaz. **A**nde
btūs **D**iero. nō facit or
natū clericū tenera ve
stis s; mūditiā mentis.
Sorō carissima g orne
mus nos metipsos spūa
libus ornamētis. s. carita
te hūilitate māsuetudi
ne obīa z patientia: hec
sūt vestimēta quibus pla
cerē poterimus iesu xpo
celesti spōso. xps inuisi
bil spōsus nō requirit pul
chritudinē foris s; intus
sic scriptū est i ps. **D**is
glia eius filie rēgis ab in
tus. **I**gr sorō in christo
amabil diuitie tue bōi
mores sūt. pulchritudo

tua sit bōa vita: carissi
ma opto vt de te dicat
illd qđ in cāticis cāticorū
legit. **T**ota pulchra es
aīca mea z macula n̄ est
in te. z itez veni d libāo
coronaberis. **V**ere btā
est illa aīa q̄ iesu christo
spōso celesti fuit sūa ma
cula. **S**ic z tu lorō vene
rabil btā eris si iesu xpo
sponso tuo sine macula
seruieris. **S**tude g pla
cere christo nō preciosis
vestibus s; bonis mori
bus. non pulchritudine
carnis. s; pulchritudine
mentis. **S**tude placere
illī nō in facie s; in cōde
Vestimēta tua z calciamē
ta nec nimium sint pre
ciosa nec multum vilia
s; ex moderato z cōpe
tenti habitu. sic enī ait
beatus **A**ug. de seme
tipso. **F**ateor d preciosa
veste erubesco. **E**t itez

Non docet hanc pfe-
sionez nō decet hāc am-
monitionez. Nō decet
hec mēbra. Nō decet
hos canos honesta vgo
vestis pura circūdeſ ti-
bi: nō ad pulchritudinē
s3 pp corpis necessitatē.
vt du3 p̄ciosi vestimētis
vestiris cadas ī turpitu-
dinem aīe: qz q̄to āpli⁹
corpus foras ppter va-
nā gliaz pponitur atqz
ornatur tāto interi⁹ aīa
fedatur ⁊ sordidat. Iḡf
soror in xp̄o amabilis:
p̄fessionem tuā habitu
⁊ incessu demōstra. Sit
ingressu tuo simplicitas
sit in motu puritas: sit ī
gestu grauitas: sit ī inces-
su hōestas. Nihil dede
coris: nihil lasciuie nihil
petulatie: nihil insolē-
tie: nihil leuitatis ī inces-
su tuo appareat. Aīus
n. in corpis gestu appa-

ret. Gest⁹ corpis signū
est mētis. Corporis ge-
stu aīus p̄ditur: Soror
carissima ḡ incessus tu-
us nō habeat imaginez
leuitatis. Incessus tuus
nō offendat oculos alte-
rius. Nō prebeas de te
spectaculuz. Non des
alijs locū d̄ te obtrectā-
di. Soror dilecta: mun-
da p̄sciam tuā ab oī ma-
litiā vt felicit̄ dicaſtibi a
iesu xp̄o sp̄oso celesti: ec-
ce tu pulchra es amica
mā ecce tu pulchra ocu-
li tui columbar. Pul-
chra v3 ppter perfectio-
nez corpis ⁊ mūdici-
am cogitatōis. Ecce tu
pulchra es: habens mū-
dam ⁊ simplicez inten-
tionez cordis qz cuncta
bona q̄ agis: nō vt hōi-
bus videāris sed vt soli
deo placeas operans.
Oculos hēas colūbar

qz tunc imunē custodis
ab oī malitia: z simula-
tōe atqz fictōe. sorō mi-
hi in chusto amātissima
iō hoc dixi vt plus gau-
deas intus in anima de
sanctis virtutibus: q̄ fo-
ris in corpore de precio-
sis vestibus. Unde dic-
tū beatus Greg. Nemo
quippe vestimēta precio-
sa querit: nisi ad inanez
gloriā: v3 vt inde laude-
tur: z vt honorabiliō ce-
teris appareat. Nēo. n.
vult preciosis vestibus
indui nisi vbi ab alijs
possit videri. Ergo pro
sola vanagloria vestimē-
tum preciosum querit:
virgo venerabilis i hoc
cognoscimus: qd̄ seculū
diligim⁹ qz preciosa ve-
stimēta amam⁹. Qui se-
culum nō diligit: precio-
sa vestimēta non querit.
Quādo homo gaudet

de pulchritudine corpo-
ris mens eius ellongat
ab aōre creatoris. Quā-
to amplius in 2positiōe
corporis letamur tanto
magis a superno amoꝝ
disiungimur. Quanto
plus in terrenis z trāsito-
rijs rebus gaudemus:
tātominus celestia desi-
deramus. vere maculā
h3 in se sanctimomalis
femina si diligit precio-
sa vestimēta: nō est sine
macula chusti sponsa: si
amat vestem preciosaz.
Ancilla chusti q̄ seculū
pfecte reliquit: vilia ve-
stimēta querit. Ancil-
la chusti q̄ preciosa ve-
stimēta desiderat: ad-
huc pfecte seculum nō
2tempnit. Nigra destis
insinuat hūilitatez men-
tis. Vile vestimētuz de-
nuntiat mūdi 2tēptuz.
Nigredo velli mundi

tiam ⁊ puritatez demō
strat aī. Nigrū vellum
castitatis ⁊ sanctitatis ē
signū. Nūc ḡ reueren
dissima soror moneo te
vt habitus quez oīdis
specie: ipeas ope. Ob
secro te vt habitū ordīs
bonis ornes moribus:
sanctus est habitus: san
ctus sit aīus: sic scā sunt
vestimēta sic opa tua sint
scā: ⁊ sicut sacretū est ve
luz: sic opus tuū sit scm
nō aliud abscondas itus
⁊ aliū oīdas foris. Nō
sis aliud in secreto ⁊ ali
ud in publico: q̄lis vis
haberi talis esto: q̄lis es
in facie: tal' esto ī opera
tiōe: ⁊ q̄lis es ī vultu: ta
lis esto in actu. Amen.

C De pūctiōe. ser. x.

C Impūctio cor
dis est hūilitas
mentis veniens
de recōdatiōe pcti ⁊ de

timore iudiciij. Illa cō
pūctio est perfecta: q̄ re
pellit a se oēm delecta
tiōē carnaliū rex: ⁊ to
to studio mentis figit in
tentionē suā ī ptempla
tiōe dei. Duplicē ē cō
pūctiōē legim⁹: vnā. s.
q̄ ppter deū aīa cuiusqz
sui dī afficiū. i. cū ad me
moriā rducit mala q̄ se
cit. Altera vō cuz suspi
rat ppter desideriiū eter
ne vite. Quattuor mo
dis pūgit mens iusti
hoīs. Hoc est memoria
pctōz: recordatiōe futu
raz penaz: p̄sideratiōe
peregrinatiōis h⁹ vite:
desiderio superne p̄ie:
q̄tenus ad eā possit cito
puenire. Dis pctōz tūc
se cōgscit visitari a dño
qñ pūgitur ad lachry
mas. Mā ⁊ petrus tūc
fleuit: q̄do in eū xps re
spexit: sic scriptuz ē. Et

querlus dñs f̄sp̄xit pe
trū. Qui statim egressus
foras fleuit amare. An
et psalmista dic. Respe
xit et cōmota est et t̄tre
muit trā. Tūc trā t̄tre
muscit: q̄do pctōr ad la
chrymaj cōmouet. Ad
mōeo iḡr te soror carissi
ma. vt i oīone cū lachry
mis ad mēoriā reducas
pctā tua. qz q nō hz cor
dis p̄punctionē vl̄ t̄tri
tionē nō hz mundā oīo
nez. Soror mihi in x̄po
amabilis. audi exēpla san
ctorū: q p̄punctionē et la
chrymas ap̄d deū obti
nuerit veniā pctōr suōr.
Anna mater Samuel
per compunctionem et
lachrymas meruit h̄re
filium. insuper obtinuit
apud deum prophetie
donū. Dauid p̄p̄un
ctiōz et lachryas obtinu
it veniāz p̄petrati hōici

dij atqz adulteriū. Sic
n. audiuit per p̄phetaz.
Non morieris. qz dñs
trāstulit pctm̄ tuū. Dñs
Thobias per p̄punctiōz
et lachryas meruit acci
per curationē cecitatis.
et p̄solatiōz paupertatis.
Sic. n. dixit ei raphael
angelus. Gaudiū tibi sp̄
sit et adiecit. Forti anio
esto. in p̄rio est vt a deo
cureris. Etia maria ma
gdalena per p̄punctiōz
et lachryas meruit dño
audire. Remittunt tibi
peccata tua. Soror ve
nerabilis. ideo exempla
sanctorum proposui ti
bi. vt lachryme per cō
punctionem suauē sint
tibi. bona compunctio
thesaurus est desidera
bilis: et inerrabile gau
diū in mente hominis.
Anima que i oīone hz
p̄punctionem. p̄ficit ad

salutez. Vir fortis nō ē
minus laudāndus in lu-
ctu: q̄ in bello. Quia g̃
p^o baptismum inquina-
uimus vitā baptizemus
lachrymis q̄sciaꝝ n̄raꝝ.
Ubi lachryme fuerint:
ibi accēdit spūalis ignis
qui illuminat secreta mē-
tis: lachryme peniten-
tiū p baptismate repu-
tātur apud deū. Sorō
mibi in christo dilecta:
si q̄punctiōez fm deum
habueris: btā eris. Cō-
punctio cordis sanitas
est anime. Compunctio
mentis: illuminatio est
anime: qz tūc aīa illumi-
natur: qn̄ ad lachrymas
q̄pungitur. Cōpunctio
lachrymarū remissio est
petōꝝ: qz tūc pctā dimi-
tuntur qn̄ cū lachrymis
ad memoriā reducūtur
Cōpunctio spūm sc̄m re-
ducit ad se: qz cum spūs

sanctus mēte visitatur:
statim hō pctā sua plo-
rat. ¶ Interrogatio.
¶ O frater mi queso
dic mibi que sunt cause
nostri doloris: p quibus
ī hac vita mortali plo-
ramus. ¶ Responsio.
¶ Sorō dilecta: plora-
mus. s. ppter peccata no-
stra: z ppter miseriaꝝ hu-
ius mundi: ac ppter cō-
passioneꝝ proximi: z pp
dilectionem celestis pre-
mij. ¶ Propter peccata
flebat ille qui dicebat.
Lauabo p singulas no-
ctes lectuꝝ meū: lachry-
mis meis stratū meum
rigabo. Idē de miseri-
is huius mundi geme-
bat cum dicebat. ¶ Deu
mibi qz incolatus meus
plōgatus est: habitavi
cum habitātibz cedar
multum incola fuit aīa
mea. Dñs p q̄passionē

tur:
plo-
atio.
ueto
cause
abus
plo-
nio.
plora
ata no
nas bu
ter co-
us pp
thi pre
ccata
cebat.
las no
lachry
meum
miser
geme-
Deu
fmeu
bitau
cedar
ut aia
ffione

fleuit: sup Lazaz ⁊ sup
ciuitatem Hierulim di
cens. Qu si cognisces ⁊
tu etiā paulus apl's qui
precipit gaudē cū gau
dentibus ⁊ flere cū flen
tibus p passionem do
lebat dicens. Quis ifir
mas ⁊ ego nō infirmos?
Cum dilectiōe celestis
premiij plorabāt iusti di
centes. Super flumina
babilonis illic sedim⁹
⁊ fleuimus: dū recorda
rēur tui syō. Vita pñs
mors ē: qz est plena mi
serijs: qz nō est in pñia sz
in vīa. Nec est i domo
sz in exilio: In hoc mū
do nō sumus in nra ci
uitate: sz in pegrinatiōe
sicut scriptū est. Nō ha
bemus hic manentē ci
uitatez: sz futurā inqui
rim⁹. Soror dilecta iō
moneo te: vt primo lu
geas ppter pctā tua: de

inde ppter misérias h⁹
mūdi atqz passionē in
primi ad postremū vō
ppter dilectionez dei ac
celestis premiij. Nō esta
vgo deprecare deus cū
oī deuotiōe: vt det tibi
verā mentis punctionē
nem ⁊ cordis ptritōnē.
Cōpunctio vni genituz
xp̄s dei filiā facit hñe
in se sicut dñs ipse ait.
Ego ⁊ p̄s veniemus ⁊
apud euz qui me diligit
māsiōnē faciemus. Ubi
lachryme abundāt: ibi
graues cogitationes nō
ppinquāt: ⁊ si aliquādo
appropinquāt ibi radi
ces nō habent. Lachry
me apud deū semp no
bis dant fiduciā magnā
Soror in christo amabi
lis mihi: audi voces Je
su christi sp̄s tui dicen
tis. Surge amica mea
⁊ veni p dilectionē iā.n.

iemis trāsiit iūber abiit
et recessit. flores appa-
ruerūt in terra. tēps puta-
tiōis aduenit. vox turtu-
ris audita est in tēra nra
hoc est vox predicantiū
apłoz in ecclesia. Turtur
q̄ ē auis castissima. q̄ in
excelsis et in arborib⁹ sp-
nidificare vel morari so-
let. apostolos vñ ceteros
doctores significat. qui
pñt diceñ nra querfatio
in celis est. q̄ ē gemitū
h⁹ p cātu. et figat plora-
tuz scōz q̄ suos ad lamē-
tuz et fletuz ortātur dicē-
tes. Miseri estote et lu-
gete. Igr̄ honesta vgo
accipe exemplū h⁹ tur-
turis et luge ppter amo-
rez iesu xpī spōsi tui q̄
q̄z enī videre possis re-
gnātē in solio regni sui.
Adeli⁹ est tibi lugeñ cū
āore iesu xpī q̄ cū tior
isferni. Pulchre sūt ge-

ne tue sic turturis. Na-
tura turturis ē vt si per
occasionez perdidē t cō-
iugē altez ampli⁹ nō q̄-
rit. O spōsa xpī assimi-
lare et tu huic turturi. et
ppter iesuz xpī spōsuz tu-
uz amatores nō q̄ras al-
tez. O spōsa xpī esto si-
milis turturi et luge die
ac nocte cū desiderio ie-
su xpī spōsi tui q̄z iā ascē-
dit ad celos: vt aliq̄do
faciez illi⁹ videñ merea-
ris in dextera pñs. pul-
chre sunt gene tue sicut
turturis. In gēnis solet
esse verēcōdia. Sorō ve-
nerabil⁹ genas hēs tur-
turis. si puerēcōdia iesu
xpī sponfi tui nihil ptra-
volūtatez illi⁹ facis. ge-
nas hēs turturis si cum
āore et reuerentia xpī ea
q̄ illi displicēt postpōis.
gēas hēs turturis si pre-
ter xpī altez amicū nō

Diligis. **I**gitur sorde carissi-
ma indefinenter peccata tua
cum lacrimis lava. quotidie
lava tuas negligentias
per puncturas et lacry-
mas. Transgressiones tui
ordis sine intermissione
abluere cum lacrimis. per la-
cunas et puncturas ac-
quire tibi tuorum remissionem
peccatorum: per lacrimas et cre-
bra suspiria. acquirere tibi
eterna gaudia. plange iniqui-
tates tuas. Mala scele-
rum tuorum deplora. mala
quae egisti flendo commemora.
Mercede vindictae te iri-
get. Compellat te plange-
re fluuius lacrymarum.
Que gessisti prae: fle-
tibus dele. quae illicite commi-
sisti lacrymis abluere.
Honesto uirgo si peccata non
plorauis in hoc seculo.
quoniam dictura est deo: posui
fletus lacrymas meas in con-
spectu tuo carissima si

iniquitates tuas non fleue-
ris in hac mortalitate quoniam
dices fuerunt mihi lacry-
me meae paucis die ac no-
ctes. **A**ddeo igitur te sponsa
christi: ut in hac mortali vi-
ta luceas peccata tua: ut con-
solari merearis in celesti
patria: sicut scriptum est. beati qui
lugent quoniam ipsi consolabuntur.

De tristitia. ser. xi.

Dominus dicit in
coram. amen amen dico
vobis: quia plorabi-
tis: et flebitis vos: mundus
autem gaudebit. vos autem tri-
stabitini: sed tristitia vestra
uerit in gaudium. et salomon
ait. **E**rgo gaudens exila-
rat faciem: spiritus vero tristis
deicitur in merore: aie-
lius gaudens facit eta-
tem floridam: spiritus vero tri-
stis exiecit ossa. fili in bo-
nis non des querelam: et in
omni dato non des tristitiam
ubi mali. **D**is plaga tri-

c. iiii

sticia cordis est. Jocūdi-
tas cōdis est vita hoīs.
Cor prauū dabit tristi-
tiā: et hō sapiēs resistet il-
li. p. tristitiā festiat mōs
tristitia flectit ceruicē
cōdis. Cor letū bonū
facit valitudinē. viro autē
tristi efficiant ossa. Etia
bētūs Athanasius dicit
Hō tristis sp̄ maliciā et
tristat sp̄m sc̄m sibi a
deo dōatū. hoc ē docēs
ap̄ls dicēs. Nolite tri-
stari sp̄m sc̄m q̄ habitat in
vob̄ in q̄ signati estis in
die redēptiōis. Vide g̃
soror carissima: ne tri-
stes sp̄s sanctū qui ha-
bitat in te: ne forte dere-
linq̄t te. Aufer a te du-
bietatez et anositatez. qz
vtriqz tristat sp̄s san-
ctus. Aufer a te tristitiā
qz ipsa est soror dubieta-
tis et anositatis. Certe
tristitia secularis oīum

maloz sp̄um est pesti-
maz: et nocet suis dei.
Tristitia secularis ledit
et p̄terit: atqz allidit ser-
uos dei. Sp̄s. n. sc̄tus
nō sustinet tristitiā car-
nalē. Igr̄ soror dilecta
indue semp letitiā sp̄a-
lez: q̄ h̄z gr̄am apud de-
ū: oīs letitia sp̄ualis sp̄
bona est: et bona cogitat
atqz p̄tēnit vanā tristiti-
ā. Si letitia sp̄ualis bo-
na nō eēt. nūq̄ p̄pheta
diceret. Letamini in dño
et exultate iusti. et gl̄iamini
oēs recti corde. Et itez
letabit iustus in dño et
sp̄abit in cor laudabun-
tur omnes recti corde.
¶ Interro. ¶ O frat̄
carissime: si tristitia ma-
la est et nocet suis dei qd
est qd ait salomō. Cor
sapientiū ubi tristitia ē.
et cor stultoz ubi est leti-
tia: ¶ Respon. ¶ So-

roz venerabil' hoc q' ait
Salomō: Cor sapiētū
vbi tristitia est: et cor stul
torū vbi est letitia. Nō
est intelligendū nisi de
spūali tristitia: et de secu
lari letitia. Ac si aptius
diceret. Cor sapiētū
vbi tristitia est spūalis: et
cor stultorū vbi est secula
ris letitia. Qui s'm deū
tristitiā hnt sapiētes s't.
Qui at s'm seculū tristi
tiā hnt: s't insipiētes. An
dñs in euāg. gaudete et
exultate: q' nōiā v'ia scri
pta s't i celis et Paulus
ap'us. Quasi tristes: sp
at gaudētes: et iterū. gau
dete i dño sp iterū dico
gaudete: g' tristitia spūa
lis bōa est. Tristitia vō
q' nascitur de cupiditate
tpaliū rez ē mala. De
tristitia spūali scriptū ē.
Bti qui lugēt: qm ipsi
solabūtur: de tristitia

ant seculari ait salomō.
Multos occidit tristitia
et nō est utilitas i ea. Itē
rū d' leticia spūali dicat.
Letet cor q'rentiū dñs.
Et itē de leticia secu
lari legi. Ne vob' qui ri
detis nunc: qm plora
bitis et flebitis. Sorō ca
rissima: audi et q' btūs
paulus dic. Tristitia q'
s'm deum est: operat sa
lutez penitentie. Tristi
ciā vō q' ē s'z seculū opat
Oro hoīs q' semp ē tri
stis: nō h'z v'tutez nec p't
ascendere ad deū. Abi
tristitia fuit cooperata
spūi scō: nō ibi est acce
ptabil' oro: q' infirma ē.
et nō pōt ascēdere ad de
uz: Igr' sorō mibi ama
bilis: omite tristitiā: de
sine tristis eē: tristitiā re
pelle a te. Noli dā te
multe tristicie. Nō per
seueres in tristitia. Ne

dederis tristitie cor tuū.
Tristitia vnum est ex se
ptez pncipalib' vicijs z
iō est cauenda ab olbus
suis dei. Unde beatus
ysido. Si bene z pie vi
xeris: nunq̃ eris tristis.
Bōa vita sp hz gaudi
uz. Honestā soror: q̃ ex
pelle a te tristitiā: qz sic
tiea cōedit vestimētuz: z
sic ṽmis rodit lignū: ita
tristitia nocet cordi. mū
da q̃ cor tuuz ab oī tristi
cia carnali: atqz secula
ri: z oīo tua erit accepta
bil' apd̃ deuz. Igr̃ soror
venerabil' de recōdatio
ne pctōz tuoz luge z in
āorez iesu xpī spōsi tui
gaude. de memoria pre
cedentiū delictōz tuoz
plora: z de spe celestiu
bonoz exulta. De trā
factis culpis z negligē
tijs tuis dole: z d̃ p̃mis
siōe celestis regni letaī.

de p̃teritis tuis delictis
z tristat: z d̃ gaudio eter
ne r̃tributōis hylaresce
Ad q̃ te pducef̃ digne
tur ille: cui i tuo ṽginco
corpe iocūduz hitaculū
p̃parasti. Am. **De**
dilectione dei. ser. xij.

Domin' n̄r ybs
d̃ xps dic̃ in euā.

Siquis diligit me
smōez meū suabit: z p̄
meus diliget eū: z ad eū
veniem' z māsiōez apd̃
eūz faciem'. Et iōānes
apls. Nos diligim' de
um: qm̄ ipse p̄or dilexit
nos. Qui diligit deum
exorabit p̄ pctis suis: z
p̄tinebit se ab illis. So
ror carissima dilige de
uz z inuoca eū in salute
tua: qz dilectio est vita:
z odiū ē mors. De' nō
vult se tm̄ diligi ṽbis sz
puro cōde z opib' bōis.
Deuz nō diligit q̃ dei

precepta p̄tēnit. **A**dsens
hois q̄ deū diligit nō ē
in trā s; in celo: q; sp̄ ce
lestia desiderat. **A**dsēo
te soror carissima vt di
ligas deū sup̄ oīa. q; ip
se te elegit ante secula.
Plus debem⁹ deū di
ligere q̄ parentes n̄ros
Quare: q; d̄s fecit nos
z parentes n̄ros p̄p̄ijs
manibus. i. p̄p̄ia v̄tute.
Sic scriptū ē ipse fecit
nos: z nō ipsi nos. **A**d a
iora tribuit nob̄ xp̄s: q̄
parentes n̄ri. **E**t iō sup̄
parentes debemus dili
gere xp̄s. **S**tultū est ali
qd̄ plus q̄ deū amare: q̄
plus diligit creaturā q̄
creatorē peccat. et q̄ pre
pōit aōrez creatur̄ amo
ri creatoris errat. **E**rgo
sup̄ omnia ē deus a no
bis diligendus. **D**ic ob
secre honesta virgo euz
āore z dilectiōe de xp̄o

dilect⁹ me⁹ mibi z ego
illi q̄ pascitur inter lilia
donec aspiret dies z in
clinētur vmbre. **S**pōsa
christi rogo vt apertius
dicas. **D**ilectus meus
mibi societur viculo ca
ritatis z amoris z ego
illi cōiungar z socier vi
cissitudine mutue dile
ctiōis qui pascitur inter
lilia hoc est delectatur:
z iocundat̄ iter cādidas
z odoríferas v̄tutes scōz
atq; inter choros v̄ginū
donec aspiret dies z in
clinentur vmbre: donec
nubila transeāt presen
tis vite z appareat dies.
hoc est veniat claritas
sempiterne beatitudis.
Sorō carissima iustitia
est deū toto corde ama
re. **I**lli q; tota adhere
re volūtate. qui est sum
mū bonū. **S**ūmū bonū
amare sūma ē b̄tudo.

Qui deū amat bon⁹ ē:
si bon⁹ ē zbtūf. Quāto
hō plus deū diligit: tā
to magis btūs erit. **D**i
lectio ē specialis z ppria
vtrūf ſctōz. Amātīſſima
mihī in chriſto ſoror: iō
hec dixi: vt null⁹ amor
ſeculi te ſepet ab amorē
chriſti: ſpōſa chriſti etiā
rogo: vt aliqd nobis de
amore celeſtis ſpōſi tui
dicas. **F**aſciculus mire
dilectus meus mihī int̄
vbera mea, cōmorabit̄.
Dic g̃ carīſſima plani⁹
vt ea q̃ dicis itelligam⁹
Faſcicul⁹ mire dilectus
meus mihī inter vbera
mea cōmorabit̄. **L**ocus
cordis ē iter vbera: hoc
eſt int̄ māmillas: g̃ dile
ctus me⁹ int̄ vba mā cō
morabitur. i. mēoria: di
lectio: z amor ieſu chri
ſti ſpōſi mei: ſemp erit i
ter māmillas meaſ hoc

eſt in corde meo. **E**t ſi
ue in pſperis: ſiue in ad
uerſis ſemp ad mēoria
reducā oīa bōa, q̃ mihī
tribuit: qz dilexit me z
mortuus eſt p me: atqz
aſcēdit ad celos: z vt ad
euz pueniā q̃tidie vocat
me dicens. **V**eni de li
bāo ſpōſa: veni de liba
no: veni coronabis. **L**e
ua ieſu chriſti ſpōſi mei
ſub capite meo. i. donū
ſpirituſ ſancti: requieſcat i
me in hac pñti vita: z in
tellectus ſcārū ſcriptu
raz ſit in mēte mea: vt
eū cognoscā: z pfecte di
ligā: z dextera illi⁹ āple
xet me: hoc eſt ad etnāz
btitudinē puenīr faciat
Carīſſima ſoror roga
ancillas chriſti q̃ tecuz
ſt z dic eis. **F**ulcite me
floribus: ſtipate me ma
lis: qz amor ieſu chriſti
ſpōſi mei lāguco. o vos

sancte sorores mee: que
iā xp̄s super oīa diligis:
tis: et nihil amorī illius
prepoīs: fulcite me bo
noz vīoz exēplis et qua
liter xp̄m dilectum me
uz inueni valeā oīdite
qz p amore illius infir
mor. **N**ic amor dulcis:
hic lāguor suavis: hec i
firmitas sc̄a: hec dile
ctio casta: hec coniunctio
intemerata. hec copula
iniolata. hec plexio il
libata. **O** vos sancte so
rores me. fulcite me flo
ribus. i. vīe quersatōis
exēplis qz p amore xp̄i
sp̄si mei infirmor. hōe
sta vgo vere p amorē ie
su xp̄i sp̄si tui langues
et infirmaris. si p amorē
illius oīa q̄ in hoc mūdo
sunt p̄tēnis et despicias.
vere p amorē iesu christi
infirma iaces in lecto
p̄templatiōis. si christū

sup oīa diligis: ver̄ pro
amorē christi es infirma.
si plus diligis celestia q̄
trena **V**ere ppter amo
rē et dilectionē christi lā
guida iaces in lecto inti
me dilectōis ac suavita
tis: si in sc̄is opibus es
fortis. et in frenis actib⁹
es debilis. **S**oror mihi
i christo amabil: si chri
stum ex toto corde tuo
dilexeris et nihil aōri il
lius preposueris. cū eo
des iesu christo sponso
tuo in celesti regno leta
beris. **S**i christū i tota
mēte secuta fueris et cū
tota mēte dilexeris. abs
qz vlla dubitatōe cū eo
i celesti p̄ia gaudebis. et
cū cū sc̄is vginib⁹ q̄cūqz
ierit sc̄aris. **S**i cū oī de
uotōe christo adheseris
et ad eū die ac nocte su
spirauis i hoc p̄nti seculo
sine dubio cū eo exulta

bis in celesti palatio: at
qz int̃ vginuz coros can
tabis illi dulces binos:
sic scriptū ē. q pascis int̃
lilia sept̃ coreis vginuz
spōsus decor̃ glia spōsis
qz reddens p̃mia. q̃cūqz
p̃gis ṽgies sequūtur at
qz laudib⁹: p⁹ te canen
tes cursitāt: binosqz dul
ces p̃sonāt. **I**n hoc dixi
sorō carissima: vt xp̃s fr̃
om̃ia diligas: z vt nihil
āori illi⁹ p̃pōas. **O**bse
cro te dilecta soror: vt
nullā p̃ter xp̃m sentias
dulcedinē: nullū p̃ter
xp̃m q̃ras āorez: z nullā
p̃ter xp̃m diligas p̃lebi
tudinez. pro amore xp̃i
luge. p̃ āore xp̃i plāge.
dōec cū mēris videri i
dexta p̃ris sui regnatē.

De dilectione pro
ximi. Sermo. xiiij.

Soror carissima
audi que dñs nr̃
iesus xp̃s ait dī

scipulis suis in hoc cog
scent oēs qz mei estis di
scipuli: si dilectiōz h̃ueri
tis ad invicez. **D**ēs fide
les discipuli xp̃i s̃t. **A**nus
q̃sqz illius discip̃s est:
cuius doctrinaz sequitur.
Ergo qvlt xp̃i discip̃s
esse: studeat p̃rios suos
tāq̃ seip̃s diligere. **D**i
lectio p̃ri malū nō opa
tur. q̃re: qz plēitudo le
gis est dilectio. **E**t pau
lus apl̃us. **A**mbulate i
dilectiōe: sic z xp̃s dile
xit nos: z tradidit seme
t̃ip̃s p̃ nobis. **E**t iā io
annes apl̃s ait. q diligit
fr̃em suū in lumine ma
net: z scādalu⁹ nō est in
eo: q odit fr̃em suū i te
nebris est. z in tenebris
ābulat: z nescit q̃ vadat
qm̃ tenebre obcecauer̃t
oculos eius. **S**i q̃s dixe
rit diligo deū: z fr̃ez su
uz oderit mendax est: z

de cog
his di
hieri
es fide
Cius
is est
egitur.
ncipis
os suos
re. Di
no opa
rudole
Et pau
valate i
ps dile
ut seme
Et nāo
q dil
une ma
no est in
suus i te
nebris
vadat
cauiri
as dixe
frēz su
it est: z

uitas i eo nō est. Et hoc
mandatus habemus a
deo: vt qui diligit deū:
diligat z frēz suū. q nō
diligat frēm suū quez
videt deum quem non
videt quō pōt diligerē?
Et Salomō ait. *Q*uī tpe
diligat: q aicus ē. Et fr
in necessitate pprobat.
Et bñs Aug. Moies
vincis humana felicitate:
diabolus vincis inieci
dilectōe. Tñ soror dile
cta: non dñt in suos dei
carnalis dilectio esse: sñ
spūalis. Nihil deo spe
cialius vtute dilectiōis.
Nihil desiderabilius
diabolo quaz extinetio
caritatis: sanctus amor
non habet scandalum.
Omnes homines fide
les iudica tuus esse fra
trem. Ademto q vnus
artifex pdidit nos. Ae
rus amor nō hñ amari
tudinem scandali. So

roz venerabilis: in pri
mi dilectiōe cognosces
quō debeas puenire ad
dilectionez dei. Sic di
lectio mentē eleuat: ita
malitia demergit. nec
deum vere sine pmo
poteris diligere: nec p
ximuz sine deo. Acraz
caritatez tenes si z ami
cus diligis in deo: z mi
micus diligis ppter de
uz. qñtuz fueris larga in
dilectiōe pmi. tm cris
alta in cognitiōe dei. Si
in veritate diligis proxi
muz tuam in tranquili
tate est cor tuum. Ille
vero qui proximū suū
hñ odio. circundatus est
tenebris z tedio diligē
do proximum. purgas
oculum mentis ad vi
dendum deuz. Tamen
reuerēdissima soror mo
neo te. vt nulluz homi
nez carnaliter diligas.
Vñ beatus Isidorus.

Adultū in terra dimer
sus ē q diligit hoīez mo
rituz plusq̄ oī carnalit
cū deo māere nō possu
m⁹ si i hoc seclō vnaies
eē nolum⁹ aicus i neces
sitate p̄probat. Si pre
cepta dei volum⁹ custo
di: sicut ⁊ nosmetipsos
debem⁹ p̄rimos n̄ros
diligere. q sine dissimu
latiōe diligit hoīem fra
trē cito placat deū p̄ez
q diligit p̄rimū nō pōt
facei hōicidiū. nō adul
teriū. nō furtuz. nō p̄u
riuz. nō falsum testimo
niū. nō rapinaz. nō inui
deī. nō litigare. Igitur
honestā v̄go dilectionē
dei ⁊ p̄rimi in q̄ tota lex
p̄det ⁊ p̄phete semper
meditemur. ⁊ opeī per
ficiamus. S; si p̄rim⁹
n̄r patitur aliq̄ tribula
tionē. aut infirmitatez.
aut dānum. aut i carce

rem mittitur si dolem⁹
p̄ illo i corpe ecclesie su
mus. Si at nō dolem⁹
iā a corpore ecclesie pre
cisi sumus. caritas q̄ col
ligit. ⁊ viuificat oīa mē
bra ecclesie. si nos vide
rit de ruina p̄rimi gau
dere. statiz nos precipit
a corpore. Tādiu dolet
mēbrum q̄ diu in corpe
p̄tinetur. Si at mēbruz
precisum fuerit a corpe
nec sentire poterit nec
dolere. Si manus aut
pes aut aliquid mēbrū
precisum fuerit a corpo
re. si totuz corpus tunc
in multis partib⁹ diui
datur aut in ignez mita
tatur. manus illa iā non
sentit qz iā diuisa est a
corpore. Talis ē oīs chri
stianus qui de alterius
dāno. aut tribulatione.
aut angustia. aut necessi
tate nō dolet. S; q̄ pe

ius est gaudet: qz iam a
lienus est a corpe eccle-
sie. Nos vero honesta
vgo si verā z perfectam
caritatez volum⁹ custo-
dire: diligamus bn̄ oēs
hoies fideles sicut nos
metipsos studcāus dili-
gē: vt qz christus est ca-
put nr̄m: nos mereāur
mēbra illius eē: vt cum
christus apparuerit qui
est glia nr̄a. nos p̄ 2cor
diā caritatis z per dile-
ctionē dei z pximi: cum
ipso possimus aparere ī
glia. Tūc vō aicus amat
si nō p̄ se s̄ p̄ dō amat.
An̄ br̄ul y lido. Qui in-
tempant amat amicū.
magis amat illū p̄ se q̄
p̄ dō. Tunc qsqz bōita-
ti atqz diuine iustitie fit
fr̄ius: qñ despicit aicus
aliq̄ adūsitare p̄cussus.
Vera aicitia nulla occa-
siōe excludit: nullo tpe

delet: s̄ vbiqz se ver-
terit tps: illa firma est.
pauci s̄ aici q̄ vsqz ad fi-
nez sint cari. Illa vera
est aicitia: q̄ nihil ex re-
bus aici q̄rit: nisi solam
beniuolētiā. s. vt gratis
amet amātez se. Igr̄ so-
roz amabilis in christo:
mōco te vt diligas ami-
cos tuos in deo hoc est
in bono. Dilige etiam
inimicos tuos propter
deū. Sic scriptū ē. dili-
gite inimicos v̄ros: bn̄-
facite his qui odert vos
z itez. Si esurierit in-
mic⁹ tuus ciba illū illū:
si sitit potum da illū. Et
itez. Bñdicite p̄sequē-
tib⁹ vos: bñdicite z no-
lite maledicere. Dile-
ctio ē sorō caritatis. Ca-
ritas nūq̄ fuit sine dile-
ctōe nec dilectio sine ca-
ritate: honesta vgo q̄ ne-
cessaria est nob̄ dilectio

in q̄ tate vtutes p̄sistūt:
z de q̄ tata bōa nascunt̄
Dilectio h̄z duas alas.
Ala dextera ē dilectio
dī. Sinistra ala est dile
ctio p̄xi. Nullus hoīuz
cū vna ala poterit vola
lare ad celū. Quār? qz
nec sola dilectio dī sine
dilectōe p̄xi: nec sola
dilectio p̄xi sine dile
ctiōe dī. velet: ad p̄scq̄n
dā eternā beatitudinē.
Virgo prudens sume ti
bi has duas alas: v̄z di
lectiōz dī z p̄xi: vt li
bere possis volare: bōa
operādo z peruenir̄ ad
p̄rias celestis r̄gni. am.
De p̄passione ier. xiiij.

Sicut carissima
audi qd dñs n̄r
iesus x̄ps dicat:
Dia bōa q̄ vultis vt fa
ciāt vobis hoīes: z vos
facite illis. **H**ec ē. n. lex
z p̄phete. **E**t paul⁹ ait:

Gaudet cū gaudētib⁹
flere cum flentibus. **E**t
itez. **S**uscipite infirmos
patientes estote ad oēs
Et salomō ait. **Q**ui de
spicit p̄ximū suūz pec
cat. **F**idez posside cū p̄
ximo tuo: in paupertate
illius: vt z in bōis eius
leteris. **I**n tpe tribula
tōis permāe p̄ximo tuo
fidelis: vt in hereditate
illius sis coheres. **Q**ui
cauat p̄ximo suo foueā
cadet in illā. **E**t qui pa
rat lacuz p̄ximo suo pi
bit i illo. **A**n̄ psalmista.
Lacuz aperuit z effodit
euz: z incidit in foueā q̄
fecit. **P**erfecte p̄ximū
nō diligit qui illi in ne
cessitate nō succurit: q̄
tō āplius per p̄passionē
p̄ris n̄ris in necessitate
succurimus: tātō āplius
creatori n̄ro appropinq̄
mus. **S**ic debem⁹ b̄re

curā nostri: vt nō negli-
gamus curas proximī.
Igr̃ soror dilecta q̃ nō
vis tibi accidere: nec p̃
rimo tuo cupias eueni-
re. Condole alienis ca-
lamitatibus. Saucia te
fletibus in alienis mero-
bus. In tribulatione al-
teri? et tu esto tristis. cū
ifirmis esto ifirma. Sic
alienos merorel tāq̃ tu-
os luge. Cuz plāgenti-
bus plāge: cuz lugenti-
bus luge: cuz flentibus
fle: cuz plorātibz plora
Talis esto alijs: qualis
optas circa te esse alios.
qđ nō vis pati: nō facias
alteri n̄ facias alteri ma-
la: ne tu paciaris simi-
lia. Ita clemens esto in
alijs delictis: sic ī tuis:
vt n̄ alit̃ te alit̃ alios pē-
ses. Si ceciderit inimi-
cus tuus: noli gratulari
in ruina aduersarij tui:

noli extolli: non leteris
super inimici interitus:
ne forte et tibi supueniat
malus. Nō extollaris
de casu inimici: ne forte
uertat deus iram tuā
in te. Qui. n. gaudet de
casu inimici: cito veniet
super eū malū. Sit igr̃
humanus affectus erga
miser̃: sit erga pauperē
dolor ppassiōis. Sit er-
ga delectū amor mise-
ratiōis. Si esurierit ini-
micus tuus ciba illuz: si
sitit potuz da illi. Non
despicias paupes. Nō
ptēnas egenos. Nō vi-
lipēdas pupillos. Nul-
lus a te tristitiā habeat.
Nemo a te pfusus ab-
scedat. Visita infirmos:
psolar̃ pusillanimes: vt
tu a domino consolari
merearis in eterna bea-
titudine. Amen.

De misericordia ser. xv.

Proor carissima
audi iesu xps in
euange. dicentes.
Bti misericordes: qm
ipsi mias psequent. Et
itey. Estote misericor-
des: qz p vester cele-
stis misericors e. et pau-
lus apls. Estote at inui-
cez benigni z misericor-
des: z induite vos sic ele-
cti dei: z sancti viscera
miscdie. Pietas at ad
oia utilis e. Et salomo
ait: Facere miscdiaz z iu-
diciuz magis placet do-
q sacrificiuz. Miscdia
fac locu unicuiqz sz me-
rituz opuz suoz. Misc-
ratio hois circa se z cir-
ca primuz suuz. Misc-
cordia at dni sup oem
carnem. Ille offert sacrifi-
ciuz qui facit miscdiaz.
Miscdia at dni a ppa-
tiedo aliene miserie: vo-
cabulu sortita est. Qui

in altero misericors no
fuerit: miscdiaz di inue-
nire no poterit. Soror
dilecta mihi in christo:
Miscdia z vitas te pre-
cedat. Miscdiaz nunq
deseras. Bnfacies aie
tue si misericors fueris.
Qui alteri misere: mi-
sericordiaz a dno pseq-
tur. Soror venerabilis
qd hes heto ad miscdia
Debe miscdiam sine
murmur. Tale erit op-
tuuz: qlis fuerit intetio
tua. No est miscdia ubi
no est benivolentia. Bo-
nu q facis: pp miscdiaz
fac: no ppter vanam gliaz
Nihil facias ppter lau-
des: sz ppter eternas re-
muneratiodes. Nihil fa-
cias ppter tpales opinio-
nez: sz ppter eternam mer-
cedez. Nihil facias pp
fama: sz ppter vitam etna
Ad q te perducere di-

gnē oīpotens d̄s reue-
rendissima soror. Am̄.

De exēplis sanctorū
Sermo. xvi.

a **Q**uerfionem
vel emēdationē
fidelīū mltū exēpla scō-
rū p̄sūt: sorō carissima
iō scribunt casus ⁊ repa-
tiōes scōz vt nos mise-
ri p̄pter multitudinem
pctōz nō desperem⁹ s̄
vt per p̄nias r̄surgendi
ē p̄ lapsus spes habea-
mus: vt nullus p̄ pctm̄
de bōitate dei desperet
dū aspici t̄ ē p̄ ruina re-
paratiōz fuisse scōz: pro-
pterea posuit d̄s v̄tutes
scōz ad exemplū n̄z vt
per vestigia ip̄sōz perue-
nire possimus ad regna
celoz: v̄ si eos ad bene
operādū seq̄ noluerim⁹
in p̄cis: inexcusabiles si-
mus: scī dei hoīes q̄ diu
fuērt in hoc seclō nō ces-

sauerūt currere in bonis
operib⁹. s. in ieiunijs. in
vigilijs. in elēosynis. in
castitate. in q̄tinentia. in
lōgāmitate. in paciētia
in suauitate. in oīonib⁹
in persecutiōibus. in be-
niuolētia. in fame ⁊ siti.
in frigo ⁊ nuditate. ⁊ in
laboribus multis. p̄ xp̄i
noīe. Scī hoīes despe-
xerūt p̄ntez mundū: vt
et̄nuz regnū acq̄rerent.
nō acceperūt hic p̄missio-
nes vel diuitias misera-
biles huius seclū q̄ per-
ducunt hoīes male eis
vtentes ad torm̄ta infer-
nū: s̄ hāc p̄nias tota intē-
tiōe relinq̄ntes ad cele-
stes hierl̄m leuauerunt
oculos suos hoīes scī v̄
tauerūt pctm̄ in v̄bo. in fa-
cto. in cogitatōe. in visu
in auditu. in motu i ocu-
lis. in māibus. in ira. in
pedibus. in rixā. in furo-

d 3

re: in discēsiōe: in vana
glia. in supbia: in elatio
ne. i. cupiditate. in gula.
i. sōnolētia. in fornicatio
ne. in violentia. Custo
dientes corpora sua et alas
suas. Duobus modis ie
iunauerūt. s. a vitijs et ci
bis. Bōa est abstinētia
ciborū: s. multo est meli
or abstinētia vitiorū.
An ecclesia de suis mē
bris. i. de eisdejs scis pū
bus dicit. Manus mee
stillauerūt mirrhā. qd
per manū nisi opationes
scōz intelligimus: et qd
per mirrhā nisi mortifi
catio carnis et mortifi
catio vitiorū accipit: ma
nus ecclesie scī hoīes sūt:
bōa operātes: de qbus
dicit. Operati sūt iusti
tiaz. Manus g ecclesie
mirrhā bonorū opēz stil
lāt: qz nob exēpla bene
viuendi demōstrāt: et vt
vitia carnis nre mortifi

cemur p̄dicāt: vnde quī
daz eorū dicit. Si. n. s. m
carnez vixeritis morie
mī. Et itez mortificate
mēbra v̄ra q sūt sup ter
rā. Et itez ecclesia dīc:
digiti mei mirrha p̄ba
tissima. Tūc vere ē mir
rha probatissima: q̄do
p̄fecte caro mortificat: et
vitia atqz pctā extingū
tur. Iq̄r soror in xpō dī
lecta: si societate scōz
hīc cupimus: necessa est
vt exēpla scōz seq̄mur.
Si peccam⁹ iā de pctō
nullā excusationē habe
mus. Quā: qz et lex dī
q̄tidie nos admōet: vt
bene viuamus: et exem
pla scōz patrū semp in
uitāt ad bene operādū:
s. et si aliquī secuti sum⁹
exempla malorū hoīz:
cur nō seq̄mur exempla
scōz patrū? Et si apti sui
mus ad imitādū malos

In malū: cur pigri sum?
ad imitādum bonos in
bonū? Sorō venerabil
g̃ deprecēur deū vt vtu
tes scē q̃s suis sanctis p̃
parauit ad coronā: nob
nō sint ad penā neq; ad
dānationē s; ad profe
ctū z salutē. Sine du
bitatiōe credimus q; si
exēpla scōz sequuti fue
rimus: p̃ hanc vitā cuz
eis in celo regnabim?
Q̃to āplius vitā scōz pa
trū legius: si exēpla eoz
seq nolum? tātō āplius
culpabiles sum. Nūc
igī hōesta vgo. Dipotē
tē deū deprecor: vt det
tibi has vtutes scōz pa
trū. s. hūilitatez xpi. de
uotioz petri: caritatē io
ānis: obiaz abrae: patie
tiā Isaac: Tolerātiā
Jacob: castitatē ioseph:
mansuetudinē Moysi:
cōstātiā Josue: benigni

tatez Samuelis: miseri
cordiā dauid: abstinen
tiā danielis: z cetera di
gna facta priorum san
ctoꝝ. vt post hāc morta
lem vitā peruenire pos
sis ad societatem corū.
Virgo christi quotidie
p̃sidera quo moderamī
ne: qua intentione: vel
qua p̃punctione homi
nes christi placuer deo.
Unde in persona xpi i
cāticis cāticorum eccle
sie dicitur: quā pulchri
sunt gressus tui in calcia
mentis filia principis.
Christus per potentia
diuinitatis principis est
omnium creaturarum.
z ideo sancta ecclesia fi
lia principis dicitur q; per
p̃dicationem xpi in
nouā vitam regenerat.
Que sunt antez calcia
menta ecclesie nisi exē
pla sanctoꝝ patrū qbus
d iij

in via h^o seclⁱ munif. vt
per oēs tribulatiōes cal
ciata ābulet. **S**oror in
christo amabil^r z spūal^r
pedes calciāus qñ a scis
pāibus exēpla beneuuē
di sumimus. vt ad simi
litudinez eoz tentatōes
huius mūdi vincamus.
Iter in eisdem cāticis.
spōsus eccle. s. xps loq
tur dicēs. Descēdi i oz
tuz vt videres poma cō
ualliū z inspicerez si flo
ruissent vinee. si germi
nassent mala punica. vi
nee florent qñ do in eccle
sijs filij recent i fide ge
nerātur. z ad scāz quer
satiōez qñ ad soliditatē
bonoz opez preparāt.
mala pūica germināt.
qñ do pfecti hoies p exē
pla bonoz opez suos p
rimos edificāt. z in noui
tate scē querfatiōis per
predicatōz suāz p oñsio

nez bōe vite in scis opⁱ
bus renouāt. **U**nde mo
neo te in christo spūal^r
amica. **A**t des bonum
exemplum de te oibus
hoibus i omni tua vita.
Venerabil^r vgo deside
ro vt luceas oibus ancil
lis dei q tecū sunt i mo
nasterio bene viuendo.
qz sic ait btūs **B**re. qui
alijs suā bonā vitā ab
scōdunt in semetipsis ac
censi sunt. s. alijs in exē
pluz luminis nō sunt: illi
vō qui exemplavtutuz
pervitā scitatis atqz per
vbu^z prediciōis alijs
lumen demōstrāt lāpa
des ardentes s. qz alijs
viā salutis ostēdunt. vn
de dñs dic. **L**ux v^{ra} lu
ceat coram hominibus
vt videant opera vestra
bōa z glorificent p^{re}em
v^{rm} qui i celis est. qz v^z
soli deo ē reddenda oīs

glia: christi virgo te mo
neo tñvt ita sit opus tuū
in publico q̄tenus inten
tio tua m̄eat i occulto.
Igr̄ amātissima mibi i
christo sorō: sic superius
dixi tibi: i oibus actibus
tuis: in oī ope tuo: in oī
p̄uersatiōe tua. Imitar̄
sanctos: emulaē iustos:
habeto añ oculos tuos
exempla scōz: exēpla iu
stoz imitando p̄sidera.
Exēpla iustoz prepone
tibi. p̄m exēpla sint tibi
incitām̄ta disciplie. In
tēde vtutez scōz ad bñ
opandū: intende ad bñ
uiuendū docum̄ta scōz
Nulla infamia scādali
zet vitā tuā. Nulla opi
nio adūsa te p̄tristet. di
sce flagrare bono preco
nio: hēto testimoniū bo
nū: custodi tuā famā bo
nā: tua bōa fama nullis
fectoribus obscuret: tua

bōa fama nullis obpro
brijs laceretur. Amen.

C De p̄tētiōe ser. xvij.

Aulus apl's ait:

p Cū. n. sūt inter

vos zelus ⁊ p̄tē

tio nōne fm hoīez ābu
latis ⁊ carnales estis: et
salomō ait: In supbos
sp̄ sunt iurgia: sp̄ malus
iurgia q̄rit: āgel⁹ mal⁹
mittit p̄tra eū: qui p̄ lo
ca periculosa vadit cito
cadit: sic ille q̄ q̄tidie cū
p̄rimis suis p̄tēdit: cito
in scādalu⁹ cadit. Viri
mītes: sp̄ despiciūt lites
qui q̄tidie p̄tendūt ⁊ ri
xātur a paucis hoībus
amātur p̄pterea parz cō
cordia oībus hoībus sē
necessaria. Sorō carissi
ma audi bt̄z Aug. di
centez. **O** q̄ irrep̄rehē
sibiles eē poteram⁹ si tā
diligent̄ n̄ra vicia emē
darem⁹ q̄to studio alie

na reprehendimus. s; si
nos bene consideramus:
multa in nos reprehen
dere possumus: volo q
cogscas qz nihil est tur
pius q̄ lites int religio
sos qui dñt p concordia: z
dilectionez lucere i mū
do: sicut luminaria in ce
lo. Cōtentiōes ex inui
dia z detractiōe solent
euenir atqz oriri. S; si
detractio z iurgia sūt in
clauſtro vbi ē taciturni
tas regularis: vbi scitas
religiōis: vbi silentiū or
dis: vbi religiositas mo
nasterij: vbi vinculuſ ca
ritatis: vbi parvinitatis:
vbi concordia fraternita
tis: vbi amor socialis:
benephedoloz perijt taci
turnitas regularis: abla
ta ē scitas religiōis: defe
cit silentiū ordis: ad ni
hilū deuenit religiositas
mōasterij: anulata ē ca

ritas frnitatis: s; si illi q
in pace dñt viuere inci
piūt ptender. litigare. d
trahere. vbi est vita trā
quilla. vbi vita qeta. vbi
vita pacifica. vbi vita ho
nesta. vbi vita modesta.
vbi vita ptēplatiua. vbi
vita āgelica? Eerte nō
pt ibi eē pax itegra. vbi
regnat detrahēs lingua.
vbi regnāt rixe z ptētiō
nes. nō pōt eē perfectā re
ligio. Aude ḡ soroz dile
cta ne p lites z ptētiōes
pdas tuos labores. Ca
ue ne dies tuos pdas p
detractiōes z rixas. At
tende tibi diligent ne p
iurgia z ptentiōes pdas
celestes pmissiōes. Esto
solicita ne p stulta vba
pdas gaudia etna. Igr
linguā tuā refrēa. z eris
religiosa: qz si eā nō rfre
naueris religiosa nō eris.
Sed si forsitā mibi nō

credis: audi Jacobum
aplm dicentē. Siquis pu
tat se religiosus esse nō
refrenās linguā suā sed
seducens cor suus h^o va
na est fligio. lingua mo
dicus est mēbz in corpe
hois: sed tñ si refrenata
nō fuerit: totum corpus
maculat et corrūpit. naz
sicut modicus fermētus
corrumpit totā massaz.
et sic parua scitilla ignis
magnā siluaz incendit.
Ita lingua sine frēdo do
minos et prepositos: eq
les et socios subiectos et
puulos: oēs scādalizat:
et ad iracundiā puocat.
Lingua p̄tentiosa si fre
num nō habeat: nullus
hō cuz ea in pace viuerē
poterit. Rixosa lingua
veneno est plena q̄ si nō
fuerit castigata. oēs soci
os suos perducet ad scā
dala. Soror venerabil

ergo bonus ē tibi vt pro
hibeas linguā tuā a ma
lo et labia tua ne loquā
tur dolū. Cōsidera vñ
venisti et ad qd venisti.
de mundo existi et ad ca
stra dei: hoc est ad mōa
steriū fugisti. Diuitias
seclī postposuisti et ad ce
lestes diuitias promerē
das venisti. Et iō paup
tatē elegisti. gratis pau
pertatez elegisti. Et iō
obliuioi debes tradere
oia q̄ ppter deū reliquisti:
Caue ergo ne velis ali
is te preferri q̄to maior
es: tanto te humilia in
omnibus. dimitte quen
tulam cōspirationis et
detractiōis. Fuge mur
muratiōes et susurratio
nes: susurrations non
audias. Admurmuratio
nibus aures tuā nō pre
beas. Separa aures a d
trahentibus quasi a ser

pentibus: fuge detrahē
tes q̄si spentes: detrahē
tes infundunt venenū
mortifex in auribus se
audientiū: qui detrahit
et qui detrahentē libentē
audit vterq; peccat. nō
solū ille q̄ detrahit pec
cac: s; et ille qui volunta
rie detrahentes audit.
Nō est vgo: audi ea q̄
dicit vir p̄fect⁹ in psalmo.
Nō sedi p̄cilio vanita
tis: et cū iniquis gerentibus
nō introibo. Tu q̄ cū p̄ci
lio vanitatis nō sedeas et
cū malo loq̄ntib⁹ nō cō
miscaris: nō p̄tendas in
vlla cā: in nulla cā decer
tare studeas. Cōtentio
lites parit. Cōtentio pa
ces cōdis extinguit. Cō
tentio rixas gignit: Cō
tentio iurgia seminat. cō
tentio faces odioꝝ accē
dit. Cōtentio p̄cordiaz
rūpit. cōtentio p̄turbat

oculū mentis sic ait da
uid. Turbatus ē oculus
meus a furoꝝ. Igr̄ ama
bilis in christo soror: mo
neo te vt in nulla cā p̄ten
das. Nō p̄tendas p̄ ci
bo neq; p̄ potu neq; p̄
vestimēto: s; accipe de
māibus p̄positaz tuaz
ea q̄ tibi dederint sine
murmuratiōe qd̄ a p̄po
sitis tuis tibi fuerit mini
stratū sine murmuratio
ne accipe. Si soror tua
meliora vestimēta acce
pit q̄ tu accepisti nō sit
tibi cur: si preposita tua
dederit tibi vile vestimē
tu et sorori tue dederit
preciosus de hoc n̄ mur
mures. Si meliora ve
stimēta sororib⁹ tuis fue
rit et tu accipis viliora.
sup hoc nō p̄tēdas. In
nulla tpali cā eligas me
liora: in trāsitorijs reb⁹
meliora nō queras. In

ait da
oculus
gr ama
or: mo
ca pen
das p d
neqz p
accipe de
tar tuaz
runt sine
qd a ppo
erit mini
rmuratio
soror tua
neta acci
pisti no sit
posita tua
ile vestim
ne dederu
doc n mur
cliora ve
tuis fur
s viliora
idas. In
cligas me
uis reb
cras. In

reb⁹ mūdi meliora non
ꝓcupiscas: q̄re: qz nō ve
nisti ad diuitias: sed ad
paup̄tatez. Nō venisti
ad mōasteriū vt diuiti
as trenaſ hēas: s; vt vtu
tes spūales acqras. Nō
venisti ad claustra vt in
vestimētis preciosis re
splendeas: s; vt in sim
plicitate dō fuas. Nō
venisti ad ordinē vt āte
oclos hoīuz in vestibus
gliosa appeas: s; vt per
hūilitatē dō fuas z pla
ceas: nō venisti ad scām
ꝓgregationez: vt volun
tatē tuā ꝓpleas: s; vt vo
luntati aliene obedias:
z ꝓ dō oia trena despici
as: Alioquin meli⁹ tibi
fuerat in domo p̄is tui
remācē: q̄ in mōasterio
preciosa vestimēta q̄rere
Neli⁹ tibi fuerat in do
mo parētuz tuoz hēe so
laciū: q̄ int ācillas dī ꝓ

trenis z trāsitorijs reb⁹
mouerē scādālū. Neli⁹
tibi fuerat in tra tua cō
morari: q̄ in domo dei
ꝓ tpalibus rebus ꝓten
der: aut litigar aut mur
mura. Igr sorō carissi
ma: sic superius dixi ti
bi: in nulla causa decer
tare studeas: nisi vt soli
deo placeas. Amen.

De disciplina ser. xviii.

Apientissim⁹ sa
lomō ait: Audi
fili mi disciplinā
p̄is tui: z ne dīttas legē
m̄is tue: vt addat grā
capiti tuo: z torq̄s collo
tuo. Tene disciplinā: z
ne dimittas eā. Custo
di illā: qz ipsa ē m̄ tua.
Accipe disciplinā. z no
li abijcere eā: Qui odit
castigatiōes: stultus est.
Qui in crepatōes relin
quit multū errat. Qui
disciplinaz despicit pec

cat. Qui custodierit disciplinā inueniet vitā.
Qui vō disciplinā nolu-
erit custodire: inueniet
mortē. Egestas et igno-
minia erit illi q̄ deficit di-
sciplinā. qui acquiescit ca-
stigati: gloriabit. Stul-
tus irridet disciplinā pa-
tris sui. Qui aut custodit
increpatōes sapiens est.
Plus proficit castigatio
lingue apud prudentē. q̄
centū plage apud stultū.
Vir sapiens et discipli-
natus nō murmurabit.
aduersus eū q̄ castigat
illū. Tñ castigatio dī es
se moderata. An bñs
Ambro. Leniter casti-
gatus exhibet reueren-
tiā castigati: q̄ vō crude-
liter castigat vel increpat
nec increpatōz suscipit
nec salutez. blāda pieta-
te sūt portādi. q̄ pro sua
firmitate nō pūt increpa-

ri pro diuinitate peccan-
tiū alij portādi sūt. alij
castigādi. qz modus di-
uersus ē pctōz. prelati
ecclesie portā dñt sub-
ditos suos q̄s corrigūt
et corrigere q̄s portant.
Hinc salomō i basibus
tēpli dñi imagines leo-
nis et bouis et cherubi.
ope sculptorio fecit pin-
gere. Quid aliud desi-
gnāt bases i tēplo. nisi p̄-
latos in ecclesia: q̄cūqz
sollicitudinē regimīs su-
scipiunt. tāq̄ bases por-
tāt on⁹ suppositū. Che-
rubi plenitudo scie iter
p̄tāt. In basibus cheru-
bi mōstrāt. qz prelati ec-
clesie pleni dñt esse cele-
stis scie. Per leonē ter-
ror seueritatis figurāt.
Per bonē vō patiētia
māuetudis oñditur. ita
qz in basibus neqz leo-
nes sine bouib. neqz bo-

nes sine leonibus expri
muntur. qz prelati eccle
sie. aliqdo rigide. aliqn
cu dulcedie. aliqdo cu
asperitate. aliqdo ver
bis. aliqdo flagellis de
bent subiectos suos cor
rigere. qz ille q per bla
da verba castigatus no
corrigit. necesse e vt acri
us corrigat. vel arguat.
Cu dolore. n. absconden
da sunt vulnera q lenit
sanari no pnt. qui secre
to admoitus o pcto cor
rigi negligit publice est
arguedus. vt vulnus q
occulte sanari neq. ma
nifeste debeat emedari
pala sunt arguendi. qui
pala nocent. At dum
aperta obiurgatione sa
nantur hi qui eos imita
do deliquerunt corriga
tur. vt dum vnus corri
pitur. ceteri. emenden
tur. Melius est vt pro

multoz saluatioc vnus
condemnetur quas per
vnus licentiam multi
periclitentur. Etia bea
tus Gregori. ait. Sunt
multi qui verba incre
pationis audiunt z ad pe
nitentiam redire conte
nunt. Vnusquisq audi
at de regno di quod di
ligat. Audiat de infer
no quod timeat. vt si p
amorem ad regnum no
uenit. Saltez per timo
rez veniat. Verba sunt
beati Isidori. Iusti be
nigne suscipiunt castiga
tiones qdo de suis cul
pis arguunt. Soror ca
rissima disciplina e eme
datrix q no est vilipen
da. z io debemus prela
tos nros diligere z ver
ba eoz benigne suscipe
qui per increpationes. z
castigationes suas ause
runt a nobis pprias vo

lūtates: et mūdi cupiditates. **U**n in cāticis cāticorū de eisdem prelatis. **E**cclēsia vlt̄ q̄libet fidelis dicit. Inuenerūt me custodes qui custodiunt ciuitatē percusserūt me et vulnerauerūt me. tulerūt mibi palliū meū custodes inuicorū. p̄ custodes ciuitatis: intelligim⁹ prelatos q̄ statū sancte ecclēsie custodiūt: qui etiā aīam fidelem inueniūt. eāq; suis predicatōibus et exhortationibus atq; minis percuciūt et amor caritatis xp̄i vulnerāt. nec solū hoc sufficit eis s; etiā palliū ei tollūt. i. oēm terrenā delectationē atq; substantiā tpalet ab ea auferūt et eā nudam peccatis ac spoliata diuitijs ad regnū celorū trāsmittūt. **I**ḡ soror mibi in christo dile

cta valdō dignū ē. vt prelatos nr̄os q̄si p̄res diligamus. et vt ab eis disciplinā nr̄e salutis libent̄ suscipiamus s̄m q̄siliū dauid p̄phete dicentis. apprehendite disciplinā ne q̄n irascat dñs et peccatis d̄ via iusta. q̄ si d̄ via iusta nolumus perir̄ necesse est nos disciplinā suscipere. **S**i ille qui disciplinā nō suscipit d̄ via iusta peribit. p̄culdubio in via iusta. cōfirmatus erit qui disciplinā suscipit. **N**ūc q̄ soror venerabil̄ mōco te vt libent̄ suscipias disciplinā vt ab ira dei delibereris et in via iusta q̄firmeris. multas age gr̄as illi qui castigauerit te: illi qui increpauerit te gr̄as r̄pende. **S**i abbatissa vel p̄orissa p̄ salute tua increpauit te nō q̄tristeris. quū

abbatissa vl' porissa mō
strauerit tibi viā salutis
tue suscipe doctrinā illi
us gratis. qñ aliqs mon
strauerit tibi cām tue sa
lutis: tu nō sis rebellis.
Dilige eas q̄ te repre
hendūt d̄ tuis trāsgres
siōibus. Ama eas q̄ te
castigauerūt d̄ tuis negli
gentijs: q̄si matres dili
ge eas q̄ te r̄prehendūt
de tuis trāsgressiōibus:
castigātibus iniuriā nō
respondeas. Increpāti
bus te q̄tumeliaz nō di
cas: mala p̄ bōis nō red
das. Aduersus bōa q̄si
lia nō respōdeas iurgia.
Aduersus bōa v̄ba nō
respōdeas mala: q̄re: qz
qui diligit disciplinā di
ligit sapiam: q̄ z tu si di
sciplinā dilexeris sapiēs
eris. **P**rudens eris si i
crepatiōes patient̄ susti
nueris: sapiēs eris si hu

militer castigatiōes por
taueris. **N**ō esta v̄go iō
a dño z a prelatis n̄ris i
hac vita corripimur: vt
nō cū hoc mundo dāne
mur. **A**ulto melius est
nob̄ in hac vita a prela
tis nostris pro negligen
tijs corripī q̄ i futura vi
ta dānari. **M**elius est
nobis in hoc seclōla pre
positis n̄ris pro trāsgres
siōibus z culpis castiga
ri q̄ in futuro seculo pu
niri. **A**mabilis mibi in
x̄po soror: melius est ti
bi māu abbatisse flagel
lis cedi: q̄ in inferno pe
nas pati: melius est tibi
māu abbatisse vel prio
risse flagellari in hac vi
ta: q̄ in inferno cruciari
in futura. **M**elius tibi
est māu abbatisse flagel
lis verberari q̄ in infer
no torqueri. **M**elius ti
bi est in hoc mundo de

manu abbatisse vlt' poris
se sustineri flagella: q' pa
ti etnas penas in gehē
na. Adeli' est tibi māu
abbatisse vlt' porisse tpa
liter affligi v'gulis: q' cre
mari eternis incendijs.
A quib' te dignetur li
berare ille q' te redemit
suo precioso sanguine.
De obedientia ser. xix.

Soror carissima
audi vba pauli
apo. Nō ē ptās
nisi a deo. Que aut' sūt
a dō: ordiata sūt. Iōqz q'
resistit ptāti: dī ordiatio
ni r'sistit: s' nō debemus
ptēnere ptātes siue mū
di sint siue ecclie: qz oēs
a deo ordinate sūt. Igr'
qñ p' obiaz p'lati nris:
ptadicimus: deo iniu
riā facim': qñ p' supbiā
z inobiaz p'elatis nris
rebelles sum': p'tra dei
p'cepta facimus: qñ p'la

tis nris ptumaces sum'
atqz inobedientes: deū
ptēnimus: q' dixit. Qui
vos audit me audit. i. q'
vob' est obediens: mihi
obediens ē. Et qui vos
despicit: me d'spicit. So
ror dilecta mihi in xpo
s' qui p'latuz suuz d'spi
cit: deū d'spicit. Et q' p'
latū suuz honorat: deū
honorat. Et q' obediēs
est p'elato suo: obediēs
est deo. Hanc v'tutez. s.
obiaz laudat Samuel
ppheta dicēs. Adaior
est obia: q' sacrificiuz: z
obedire magis q' offerē
adipem arietuz: qm' q'si
pctm ariollādi est: repu
gnare: z q'si scelus ydo
latrie nolle acquiescere
i. nolle obedir'. Adaria
soror aarō p' superbiā z
inobiaz murmurauit cō
tra Moysen frēz suuz:
z statiz p'ussa est lepra:

maria q̄ 2tra Moysen
 fr̄ez suuz. i. prelatū mur
 murauit: per inobiam z
 z rebellionez significat
 aīaz cuiuslibet hoīs qui
 murmurat 2tra prelatū
 suuz: cui nō vult obedir
 nec precepta salutis ac
 cipe. Et qz nō vult per
 obiam precepta sui pla
 ti suscipe: lepra pctōz p
 cutit atqz fedat. Etiam
 chore dathā: z abyro q
 2tra moysen z aarō per
 supbiā z 2tumeliā atqz
 inobiaz isurrexerūt: statū
 p sua p̄sumptiōe penas
 sustinuerūt: sic scriptū ē
 in psalmo. Apta est ter
 ra z deglutit datā: z
 opuit super 2gregatiōz
 abyro. Et itez. Exar
 sit ignis ī sinagoga eoz
 flāma cōbussit pctōres.
 Nā z ozias rex cū per
 superbiā: z inobiam at
 qz 2tumaciā turribulū
 accepisset z 2tra legem
 dei sacrificare voluisset
 deo est lepra percussus:
 atqz maculatus in fron
 te. Nam z Saul qz in
 obediens fuit: regnum
 perdidit: z ī manib⁹ inī
 micoz suozū, cecidit. et
 ionas propheta per in
 obedientiam fugit: z cū
 piscis absorbit atqz in
 profundum maris mi
 sit. Cauendum est igit
 nobis: ne contra prela
 tos nostros per inobe
 dientiam audeamus in
 surgere: ne dominus p
 eis velit in nos qz vice
 sua funguntur aspere vi
 sitare. Venerabil' soroz
 pro salute nostra posuit
 deus prelatos in eccle
 sia: vt nobis prouideāt
 z vt deo p nobis ratio
 nem reddant: atqz nos
 ne mala faciamus custo
 diant. Unde pau. apo.

Obedite prepositis vestris et subiaceat eis: ipsi non puigilant quasi rationem reddituri pro aiabus vestris: prelati debent custodiri ac regere greges domini cum magna vigilantia ac sollicitudine. De quibus in canticis canticorum legitur. Lectulum salomonis sexaginta fortes ambiunt: ex fortissimis israel: omnes tenentes gladios: et ad bellum doctissimi unusquisque quia ens super femur suum: propter tiores nocturnos. Verus salomō Christus esse intelligitur: qui reuera pacificus est: quia pacem inter deum et homines reformavit. Lectulum vero salomonis aggregatio est fidelium in qua deus habitat et requiescit: Lectulum vero salomonis sexaginta fortes ambiunt: scilicet prelati: qui defendendo. castigando. increpando. cor

ripiendo. admonendo. circueunt: et ecclesiam dei contra vicia: et contra inimicos visibiles atque invisibiles: Qui ideo fortes esse dominus: quia prelati sancte ecclesie perfecti sunt in observatione mandatorum dei. Omnes tenentes gladios id est spirituale verbum quia predicando vitia subiectorum dominum reprimere. Ad bella sunt doctissimi: quia necesse est ut ad bella spiritualia sint instructi. Unusquisque ens super femur suum. Prelati sancte ecclesie super femur enses tenent: quia prius in se: et tunc in sibi subiectos vicia carnis debent resecare. Et hec omnia faciunt propter tiores nocturnos. id est propter occultas insidias malignorum spirituum: qui in nocte hoc seculi maxime insidiatur sanctis prelatibus: ut illis deceptis

endo.
im dei
inimi
inimi
etes ee
metee
in obf
or dei
gladios
p p dca
toz dei
bella fnt
neceffe e
ialia fnt
nscuioz
nar fuz
ecclie fup
nent : q
in fibi
parris de
et bec oia
s noctu
cultas in
p fpuz
leclt ma
r sanctis
deceptis

lectuluū salomōis. i. cō
gregatiōez fuoz dei fe
daſ ac maculaſ poſſint.
Soroꝝ cariffima: iō hec
dixi tibi: vt cogſcaſ q̄ d
uote q̄qz hūiliter debe
mus prelatis n̄ris obe
dire. **O**bia ſola virtus
eſt: q̄ vtutes ceteras mē
ti inſit: inſertaſqz cuſto
dit. **D**e q̄ ſalomon' ait:
Melior ē obia q̄ victi
me: qz p victimas aliena
caro mactaſ: per obiam
vero ppria voluntas re
ligaſ. **A**n vir obediens
loquit victorias: qz qui
dum aliene voci humi
liter obedit: ſemetipſuz
in corde ſuperat. **A**daz
in infernū cecidit: qz in
bediens fuit: xp̄s vero
ad celum aſcendit: qz
vſqz ad moꝛtez deo p̄i
obediuit. **S**i c p inobe
dientiā **A**de pctōres cō
ſtituti ſunt mlti: ita per

obiaz xp̄i iuſtiſſituti ſē
mlti. **E**t ſi c ppter pctm̄
ade oēs hoies ſūt i p̄dē
nationez moꝛtis: ita per
iuſticiā xp̄i. oēs hoies in
iuſtificationem vite. **E**t
iteꝝ. **S**i c inobiam p̄mi
parentis generauit moꝛ
tez: ita obia xp̄i genera
uit vitam. **I**gitur ſoroꝝ
dilecta: ſi pro xp̄o fueris
obediens tuis prelatis:
cū chꝛiſto regnabis i ce
lis. **E**ōtra matꝛez tuaz
i. abbatiffam vel pꝛioꝛiſ
ſam: nūq̄ vbum aſperū
dicaſ. **P**relatis tuiſ nū
q̄ rebellis exiſtaſ: p̄po
ſitiſ tuiſ in nulla cā con
tradicaſ. **V**eneraſ aut
oēs melioꝛis ſcientie: ac
melioꝛis vite. **V**eneraſ
vnūquēqz hoiem p ſuo
merito ſanctitatis. **A**d a
ioꝛi gradu reuerētiā tri
bue ppetentē. ſm digni
tatez vnūquēqz homi tri

bue honorez. Supiori
gradu eque te non exhi
beas. Senioribus presta
obiaz: et famulare humi
liter imperijs eorum. Le
de auctoritate maiorum:
defer digna servitia ma
ioribus. Esto cunctis obe
diens in bonis preceptis.
O sposa christi: ita obedi
as homini ut non offendas
voluntatem dei. In malis
operibus nunquam sis obediens
Non obedies illi qui ma
le tibi facere mandaverit.
malum facere iussa non con
sentias. Noli obedire
in malo cuiquam potius. Etiam
si pena appellat: si suppli
cia imineant: si tormenta
occurant. Melius est mor
tez pati: quam mala iussa
impleri. Melius est ab
homine iugulari: quam eterno
iudicio damnari. Neque
enim est sine culpa: qui ut ma
lus fieret obediunt. Igitur

superior venerabilis: esto obe
diens usque ad mortem: et da
bit tibi deus coronam vite.
De perseverantia ser. xx.

Oro carissima
audi beatus hiero.
dicentes. Non qui
runt in christianis initia vel
exordia sed finis et perseve
rantia. David. apoc. male
cepit sed bene finivit. Ju
da vero scarioth bene ce
pit sed male finivit. Lau
datur initium iude sed finis
vite illius condemnatur: sed in
vanum initium hominis collau
dat si finis vite eius condem
nat. Unde beatus Gregorius.
Virtus boni operis perseve
rantia est: in cassum bonum agi
tur si ante terminum vite
deserat. de hoc est beatus
Isidorus. ait. Non iudicat
deus homines de preterita vi
ta: sed de suo fine. Unusquis
que enim in die mortis sue ius
tificabitur aut condemnabitur:

unde scriptū ē ubi te in
uenero ibi te iudicabo.
Etia bta magdalēa iō
xp̄m resurgētē p̄mo me
ruit vidē: qz cū regren
do perseverauit: vñ etiā
in cāticis cāticorū dī i le
ctulo meo p noctes q̄si
ui quēz diligit aīa mea.
Adōeo ḡ te hōesta vgo
vt q̄ras eūdc̄ iesuz xp̄z
sp̄sum tuum in lectulo
tuo. i. in rege mētis atqz
quiete p̄templatiōis: p
noctes q̄re eū: hoc est in
hac vīta ad deū suspirā
do: eūqz desiderādo: vt
cū perfecte in futura vi
ta inuenīr possis ac vide
re regnātes in patris so
lio. Sine intermissiōe q̄
re eū bene viuendo: vt
faciē ei⁹ merearis vide
re i celesti regno. Rogo
xp̄i sp̄sa vt dicas cū da
uid p̄pheta. Sitiuit aīa
mea ad deū fontē viuū
q̄do veniā z apparebo

ante faciē dñi. Ac̄ aīa
tua deū sitit si cū super
oīa diligit. Ac̄ aīa tua
deū sitit si p̄ amoī illi⁹
despiciat oīa trena. Ac̄
aīa tua deū sitit si cū i d
p̄tera p̄is regnātē p̄cu
piscit. Etia idēz p̄pheta
nos admōet dicēs. Que
rite dñm z p̄firmamini
q̄rite faciē ei⁹ semp. i. in
p̄peritate z angustia: i
paupertate z abūdiātia:
in infirmitate z in sanita
te: in iuuetute z in sene
ctute debem⁹ deū q̄re
tota mēte: tota intētiōe
vt ab eō mereamur cō
firmari in sancta p̄uersa
tiōe: z vt illū mereamur
inuenire ac videre in ce
lesti regno mundemus
nos ab omni īgnamē
to carnis ac sp̄itus: qz
nō nisi casto corpore ad
celos poterunt subleua
ri in die resurrectionis.
Nec poterunt videre

e iiii

gliaz diuine maiestatis:
nisi illi q sunt mūdo cor
de. Soror dilecta mihi
crede qz nō ociosis z va
gantibus dabit regnuz
celoz: s; qrentibus z pe
tētib⁹ atq; pulsantib⁹.
Sic. n. ait dñs: petite z
accipietis: qrite z inue
nietis: pulsate z aperiet
vobis. Metenda est g
ianua regni orādo: qre
da beneuendo: pssan
da in dei fuitio perseue
rādo: nō sufficit bōa inci
pere nisi ēt qsq; studeat
ea q bene inchoauit vs
qz ad finē vite pducere:
qz melius est viā iustitie
nō cognoscere: q p⁹ co
gnitionez retrosum cō
uertī. Unde dñs i euā.
Nēo mittēs manū suā
in aratrū z respiciens re
tro aptus est regno dei:
Igr soror venerabilis:
neceffe ē vt p desideriū

etne beatitudis pssēm⁹
q̄ttipie aures dei oipo
tentis: nec deficiamus a
bōis q incepimus pūsq̄
illo aperiete mereamur
de carcerē mortis h⁹ eri
pi z ad portā celestis pa
trie puenire. Soror in
xpo amabilis mihi bo
nū est nob perseuerare i
fuitio dei: qm̄ qui d mo
nasterio ad seclm reuer
tunt plusq carbōes ni
gri efficiunt. Qui d mo
nasterio ad seclm descē
dūt efficiunt nigri sicut
carbones frigidi. Qua
re: qz per torporē mētis
ab igne caritatis dei sūt
mortui atq; extincti: vñ
btūs fido. Qui d bo
na vita ad malaz reuer
tunt per cupiditatez mū
di sunt ptenebrati z ni
gridie vitioz sūt sedati
z fuscati atq; a luce sup
ne claritatis dei sunt ex

tranei ⁊ alieni. Qui de
mōasterio ad seclz fugi
unt. a societate āgeloz
separātur ⁊ demōib⁹ so
ciātur. Qui scām ⁊ gre
gatiōez relinquūt. ⁊ ad
secularez vitā descēdūt
a societate dei elōgant:
atqz dōīnio diaboli sub
iugāt. Sorō i xpō amā
tissima ꝑsidera quid fe
cisti. Quotidie ꝑduc ad
memoriāvnde venisti ⁊
ad qd venisti ⁊ qre veni
sti. Tu ꝑpter deū oīa q̄ i
hoc mūdoj s̄t reliquisti ac
desperisti. ⁊ pro āore il
lius mōasteriuz elegisti.
Tu regnū celoz ꝑpara
sti. ⁊ te ipsaz in ꝑcio illi⁹
tradidisti. Stude ergo
cū sūma vigilātia: vt nō
ꝑdas regnuz q̄ ꝑpara
sti. s̄z vt h̄re possis in per
petuuz q̄ optasti ⁊ desi
derasti. Laue ne ꝑdas
regnū ꝑd q̄ temetipsaz

dedisti precium. Audi
pau. apol⁹ dicētez. Nō
coronabit nisi qui legit
time certauit. Ille labo
rat legittime qui in bo
nis opibus perseuerat
vsqz ad diez mōtis sue.
Ille certat legittime. q̄
in fuitio dei perseuerat
sine fraude ⁊ simulatio
ne. Ille deo digne fuit
qui bonū opus qd cepit
vsqz ad ꝑsumatiōz per
ducit. Ille in bōis opi
bus bene desudat. q̄ ea
q̄ bene icoauit ꝑsumat.
Vnde ecclesia d̄ suis mē
bris in dei fuitio perse
uerātibus in cāticis cāti
coz diē. Digna domo
rum nostraz cedrina la
q̄ariavo cipressina. Do
mus ecclesie sunt ꝑuen
ticula fideiū deo fuien
tiuz. atqz in his qui dei
sūt ꝑseueratiū. Cedrus
itaqz atqz cipressus ar

bores sunt imputribilis
nature ⁊ signāt scōs dei
qui infatigabili atq; im
marcessibili dōderio cō
ditoris sui flagrant. ⁊ in
bonis operibus vsq; ad
cōsumationē vite pseue
rāt. Igr̃ venerabil̃ vgo
⁊ tu esto cypressus in do
mo dī in bōa vita pseue
rādo. Etia in domo dī
cedrus eris: si de te exē
plum bōe vite dederis:
atq; odores bōe. puer
tōis sociab' tuis. Virgo
prudēs iō hoc dixit to
ta mente despicias āore
seclī. Iō hec dixi: vt nū
q̃ velis religiosaz vitaz
r̃linq̃re ⁊ secularē regre
re. Iō hec dixi: vt nūq̃
velis mōachalē vitā de
sere: ⁊ sic canis ad vo
mītū ita redi' ad seclz.
Adōeo te vt in mōaste
rio cūctis dieb' vite tue
pseueres ⁊ vt. secularē
vitā nūq̃ dōderes. mo

neo te vt cuz sūmo desi
derio mōasteriū diligas
⁊ vt toto cōde seclz post
ponas. Adōeo te vt oī
tpe in domo dī pmane
as: ⁊ vt nūq̃ ad seclz're
dire q̃ras: q̃re: qz in mo
nasterio est vita ptepla
tiua i seclō est vita labo
riosa. in mōasterio ē vi
ta scā: in seclō est vita cri
minosa. in mōastēio est
vita spūalis. in seclō est
vita carnalis. in mōaste
rio est vita celestis. in se
culo est vita trestris. in
mōasterio est vita geta:
in seculo est vita tribu
lētā. in mōasterio est vi
ta pacifica. in seculo ē vi
ta litigiosa. i mōasterio
est vita trāqlla. in seclō
est vita ptentiosa. i mōa
sterio est vita pacifica: in
seclō est vita iurgis ple
na. in mōasterio est vita
casta. in seclō est vita lu
xuriosa. in mōasterio est

vita perfecta. in seculo
est vita viciosa. in mona
sterio est vita plena vtu
tib⁹. in seculo e vita ple
na vicijs. in monasterio e
vita scitatis: in seculo est
vita iniquitatis. Soror re
uerendissima audisti bona
q sunt in monasterio audi
sti mala q st in seculo. au
disti virtutes monasterij:
audisti vicia seculi: audi
sti salutem monasterij: audi
sti perditionem seculi. audi
sti vitam audisti mortem.
Nunc igitur ecce in conspectu
tuo bonum et malum. Ecce
ante oculos tuos perditionem
anime et salutem. Ecce ante te
vitam et mortem. Ecce ignis
et aqua: extende manum tuam
et elige quod vis. Ecce via
paradisus et ecce via inferni.
Ecce via que ducit ad vi
tam et ecce via que ducit ad
mortem. Ergo ambula per
quam volueris. Hoc solum
rogo, ut eligas meliorem.

Frater mi consilium tuum
accipiam et meliorem viam el
ligam: bonum est mihi consili
um accipere: et per viam que du
cit ad paradisum ambulare
cum dei iuvamine. Donec
ista virgo quod meliorem vi
am eligis: deo gratias red
do. Igitur vitam bonam quam ce
pisti tenere: non deseras.
Propositum bonum vite iam
conserva oibus diebus vite
tue: tunc erit opus tuum per
fectum si perduraveris usque
ad finem. Salus perseverantibus
promittitur: promissum per
severantibus datur. Non est
beatus qui bonum facit sed
qui incessabiliter facit. Si
ergo in bonis operibus usque in
finem vite perseveraveris
salva eris. amen. De
virginitate sermo. xxi.

Rudentes virgines
p acceperunt oleum in
vasis suis cum la
padibus. Soror carissi
ma: audi que dico. Ad:

te ⁊ corpe v̄gines nō sūt
fatue: s̄z prudētes: ⁊ pos
sūt exire obuiā spōso: qz
h̄nt oleū in vasis suis. i.
castitatez in mentibus.
Virgines v̄o corpe ⁊ nō
mēte: nō sunt prudētes
s̄z fatue: nec p̄nt exir ob
uiā spōso: qz nō h̄nt ole
uz in vasis suis. i. nō h̄nt
castitatez in mētib⁹. sic
ait bt̄s **I**sidus. **V**irgo
corpe ⁊ nō mēte: nō h̄z
premiū in r̄muneratōe.
et dñs in euā. de fatuis
v̄ginibus ait. **A**m̄ dico
vob: nescio vos. **H**ac d̄
cā te mōeo sorō dilecta
mibi: vt sis mente ⁊ cor
pore v̄go: vt p̄ hanc vī
tā merearis collocari in
celesti thalamo a **J**esu
xp̄o celesti spōso. **V**irgi
nitas nō est iussa: sed ad
monita: qz nimis est ex
celsa. **D**uplicatū est do
nū v̄ginitatis: qz in hoc

mūdo sollicitudie caret
secli: ⁊ in futuro premiū
castitatis recipiet. **S**ine
dubio qui casti perseue
rāt ⁊ v̄gines angelis dī
erūt eq̄les. **V**irgines cre
do feliciores eē i eterna
btitudine: **E**saia testan
te qui ait. **H**ec dicit do
minus eunuchis. **D**a
bo eis i domo mea: ⁊ in
muris meis locū: ⁊ nom̄
melius a filiis ⁊ filiabus
nom̄ sempiternū dabo
eis q̄ n̄ pibit. **D**e pctm̄
per p̄nias recipiet indul
gentiā. **V**irginitas v̄o si
labitur. nullo mō repa
ratur. nā q̄uis p̄ p̄niam
recipiat veniā: tñ incor
ruptiōz nūq̄ recipiet p̄
stinā. **S**oror venerabil
nihil valet v̄ginitas car
nis: vbi nō est integritas
mentis. **V**irgines d̄ suis
meritis gloriātes: hypo
critis 2parant qui gl̄iaz

bōi operis foris appetūt
q̄ intra p̄sciam h̄ie de-
buerūt. **H**oc est. n. in euā-
gelio: v̄gines nō h̄ie ole-
uz in vasis suis. i. nō ser-
uauer in p̄sciaz testimo-
niū bōi operis: s; i facie
gliari apud hoīes: nō in
corde apud deuz. **V**er-
ba sūt bti Aug. Nihil
prodest v̄ginitas carnis
vbi hitat iracūdia men-
tis. **M**ultū distat inter
puritatē virginalis aīe.
nulla p̄tagiōe pollute: z
eam q̄ multoz libidini
sabiacuit. **S**oror vene-
rabil. audi btm̄ Hiero.
dicentem. Nihil p̄dest
h̄ie carnez virginem si
mente quis nupserit: ni-
hil etiā p̄dest corpis vir-
ginei custodire v̄ginita-
tez: si oculos a p̄cupiscē-
tia noluerit refrenare.
Virgitas in corpe nihil
p̄derit si caritas aut bu-

milītas a corde discessē-
rit. **A**dneo igr te bo-
nesta soror in christo vt
sis mente z corpe virgo
Adneo etiam te vt ac-
cipias oleū bonoz opoz
tecū: atq; vt ornes lam-
padē tuā bōis moribus
z illumines eam sacris
virtutib; vt cū clamor
factus fuerit ecce spon-
sus venit exite obuiam
ei: possis occurrere iesu
xpo sponso tuo celesti z
ab eo collocari in celesti
thalamo. Amen.

De p̄tinētia. f. xxiij.

Soror carissima
rogo vt cū oī de-
uotione audias
admonitōis v̄ba. **T**ricē-
nari; numerus p̄m; gra-
dus est z significat fede-
ra nuptiaz: **S**exagēna-
rius numerus secūdus
grad; est. z significat p̄ti-
nentiā viduaz. **E**tēna

rius numerus terti⁹ gra
dus ē: q. p. v̄ginitatis co
rona v̄ginibus deputat.
bñs Ysido. ait. Quidā
in iuuetute luxuriose vi
uentes: in senectute p̄ti
nentes fieri volūt: z tūc
volunt castitatez suare
qñ eos luxuria suos h̄ie
p̄tempnit. Tales nō hñt
premiū qz nō habuerūt
laboris certamen. Eos
v̄o expectat glia quibus
fueūt laboriosa certami
na. Castitatis. n. fructus
est suauitas: Castitas est
pulchritudo in violata
scōz. Castitas securitas
ē mētis z sanitas corpis.
Luxuria carnē obilitat
fractāqz celeriter ducit
ad senectutez. Lōga ca
stitas p. v̄ginitate repu
tat. Igr̄ soror venerāda
amāda est pulchritudo
castitatis. Cōtinentes z
caste viuentes. deo in se

metipsis preparāt habi
taculū. Anō apols. Ca
ste viuentes templū dei
sunt: z spūs sanct⁹ habi
tat in eis. Cōtinentia fa
cit hoīez p̄imum deo:
Ibi habitat deus. vbi
permāet p̄tinentia. Ca
stitas iungit hoīez celo.
Castitas pducit hoīem
ad regnū. Caste viuen
tibus p̄mittitur regnū
celorum. Caste viuen
tes habebunt heredita
tem in celo. Bona est
castitas p̄iugalis sz me
lior est p̄tinentia vidua
lis. Optima vero inte
gritas v̄ginalis melior
est vidua humilis q̄ vir
go superba. melior ē vi
dua cuz hūilitate: q̄ vir
go cuz superbia. melior
ē vidua lugens pctā sua
q̄ v̄go iactās semetipsaz
corā hoībus de v̄ginita
te sua. melior est vidua

plorās iniquitates suas
q̄ v̄go extollēs semetip
saz de meritis suis. **N**ō
d̄z v̄go gliari coraz hoi
bus de dono sae v̄gini
tatis: qz si hoc fecerit nō
h̄z oleuz secuz: extincta
est. n. lāpada sua. **N**on
d̄z v̄go despicer viduas.
Virgo q̄ vult dō place
re: nō d̄z mulieres caste
vientes q̄tēnere: qz si
hoc fecerit deo displice
bit z sibi nocebit. **V**ir
go que mulieres caste vi
uentes z deo seruientes
despicit superbiā facit.
Quare? **Q**z melior est
peccator humilis q̄ iu
stus superbus. **T**u ergo
venerabilis soror nō de
spicias mulieres que de
seculo venerūt. maritos
habuerūt. filios genuerūt.
qz si eas despereris
nimis ante deū culpabi
lis eris. **A**nna p̄phetissa

maritum habuit: sed tñ
de christo p̄phetavit z
eum videre meruit. **E**t
Maria magdalena se
cularis fuit sed tñ chri
stum resurgentez vidit
z apostolor̄ apostola es
se meruit. **H**onesta vir
go ideo hec dixi vt nul
lo modo despicias an
cillas christi que ad fui
endu z deo venerūt de vi
ta seculari. **N**on debes
ergo honestas feminas
que de seculo ad mona
sterium venerunt despi
cere sed honorare quia
q̄s deus dignat⁹ est eli
gere tu non debes con
tēnere. **A**dneo ḡ te vir
go venerabilis: vt pro
amo z christi seruias eis
z diligas eas quasi ma
tres. **S**oror in x̄po dile
ctissima ideo debes eis
fuiŕe quasi filia qz deus
quertit eas ad se d̄ secu

lari vita. Igr̃ deo iniu-
riã facis. si ancillas dei
despicias. Tu vō amabil
mibi in christo soror nō
dicas ecce ego lignū ari-
dū. nō dicas ecce ego ar-
bor ifructuosa. qz si xp̃s
sp̃sum tuuz diligis. et ti-
mes sicut debes. septez
filios habes. Primus
filius est verecundia. secū-
dus patiētia. tertius so-
brietas. quartus tempe-
rātia. quintus caritas.
sextus humilitas. septi-
mus castitas. Ecce ve-
nerabilis soror p̃ gr̃am
sp̃us sancti. sine dolore
ex incorrupto vtero. se-
ptem filios xp̃o peperis-
ti. vt impleatur in te q̃
scriptū ē. Qz sterilis pe-
perit septez. itaqz soror
amabilis mibi in xp̃o.
hos filios q̃s Jesu xp̃o
sponso tuo genuisti. dēs
nutrire. fouere. lactare.

reficere p̃fortare. et casti-
gare. Nutri eos bonis
moribus. foue eos insi-
nuuz intime p̃templatio-
nis. et da eis mamillas
eterne dulcedinis. Re-
fice eos amore superne
suauitatis et p̃forta eos
p̃ae vbi celestis. castiga
eos flagellis timoris dī
et mada eis vt nō super-
biāt. et vt nō sint leues.
nec transgressores. atqz
vt nūq̃ a te discedant.
nec ate separent. Videl
soror. dilecta q̃ virginē
p̃ncipalem locū teneāt
in regno dei. et nō imeri-
to. Qz p̃tēpserūt p̃ntez
mundū. iō puenerūt ad
celestē regnum ad q̃ te
perducere dignetur ille
in cui⁹ iudicio corpus tu-
um et aīaz tuā p̃secrasti.
De fornicatiōe. f. xxiij.

Soror in xp̃o di-
lecta mibi mo-

neo te vt cū omni deuo
tōe audias hec v̄ba: dñi
nr̄i iesu ch̄risti. Sint lū
bi v̄ri p̄cincti: ⁊ lucerne
ardentes in māib⁹ v̄ris.
Lūbos p̄cingimus cū
carnis luxuriā per p̄tinē
tiā coartam⁹. Lucernas
ī māib⁹ tenem⁹: qñ p̄
rimis nr̄is lucis exēpla
mōstramus. Fornicatio
carnis vt ait bt̄s Ihsd.
adulteriū ē. Fornicatio
aīe fuitus ydolorū ē. pri
ma fornicatōis tela ocu
lorū sūt: sedā v̄borū: s̄z q
nō capiūt oculis: pōt resi
stere v̄bis. Dis imūda
pollutio: fornicatio dī q̄
uis q̄sqz diuersa turpi
tudis voluptate p̄stitua
tur. ex delectatōe. n. for
nicādī vana gignunt fla
gitia q̄b⁹ regnū dī clau
ditur: ⁊ hō a deo sepat.
inter cetera septē vicia:
fornicatio maximuz sce

lus ē: qz per carnis im
mūdiā: tēpluz dei vio
lat: ⁊ tollens mēbrū xp̄i
fac membz meretricis.
Igr̄ honesta v̄go: si vez
est q̄ in te d̄s viuit: mor
tua sit ī te. fornicatio: lu
xuria inimica est deo: ⁊
p̄ne benedictiōis: atqz
substātie: perditio. For
nicatio nō solū maculat
corpus s̄z ⁊ p̄sciaz. Qui
luxuria: q̄uis videat vi
uens: tñ mortu⁹ ē. For
nicatores ⁊ adulteros iu
dicabit deus. i. dānabit
eos audi igitur soror: ca
rissima bt̄i Ihsdo. v̄ba.
Fornicatiōe coīgnari:
deterius est omni pctō:
fornicatio maiō est oib⁹
peccatis. fornicatio gra
ue pctm̄ ē. fornicatio oīa
mala supat: fornicatio
grauior est morte. Ad
eius est mori q̄ fornicari.
Ad eius est mori q̄

f

fōnicatōe maculari: me
li⁹ ē mori q̄ p fōnicatōz
aiāz perder. **L**uxuria p
duc hoīez ad pēas īferni
luxuria mergit hoīez in
īfernū. **L**uxuria mittit
hoīem ad tartarū. **O**cu
li nunciij sūt fornicatiōis.
Visio est prima occasio
fornicatiōis. **M**ens. n.
p oculos capiūt. per oculos
ītrat ad mentē sagitta
āoris visio oclorū mittit
sagittas fornicatiōis in
mentez. **O**cul⁹ est p̄ma
sagitta fornicatiōis. **I**g̃r
amabil⁹ in xp̄o sorō: rep̄
me oculos tuos. ergo sub
trabe visus. nō defigas
oculos tuos in spēs carnis
Nullū hoīez hac inten
tiōe aspicias vt euz ꝓcu
piscas: nullū hoīez iō as
picias vt eū carnalr dili
gas. **F**acies viri. non vi
deas: vt eū in malo dili
gas. **A**uerte oculos tuos

ne videāt vanitates. pul
chritudines hoīs n̄ ꝓcu
piscas. **D**ic mihi soror
venerabil⁹: q̄lis p̄fectus
ī pulchritudine carnis?
Rōne sic fenū sicut hō
z fugit pulchritudo eius
sic vmbra. **E**t q̄n mors
venit dic rogo q̄ta pul
chritudo in corpe rema
nebit. **C**ū videris totū
corpus tumidū esse z in
fetorem ꝓuersum: nōne
claudes nares tuas: vt
nō sustineas fetores feti
diffimū. **D**ic rogo vbi
tunc pulchritudo vult?
vbi blāda v̄ba q̄ corda
audiētū molliēbāt: vbi
tunc s̄mōes dulces quī
hoīes letificabāt. **D**ic
mihi hōesta v̄go vbi tūc
erit imoderatus risus z
iocus turpis. **A**bi tunc
vana z inutilis leticia q̄
in risus hoīes cōmoue
bat: perijt ad nihilū de

uenit. sic fum⁹ euauit
Ista ē 2sumatio plēbri
tudinis carnis 2 2suma
tio corporis. Cogitē g^o so
roz venerabil^r qz vana ē
pulchritudo. Ande e
tiā Salomon ait. Sal
lar gratia 2 vana est pul
chritudo. Igitur soroz
in christo amantissima
si pulchritudo carnis va
na est: g^o plēbri tudio car
nis putredo ē 2 vermis:
itaqz si pulchritudo cor
poris cinis 2 tra est: caue
ne ideo homines aspici
as: vt eoz pulchritudi
nem cōcupiscas: Qua
re? Quia mundus trā
sit 2 2cupiscentia eius.
Omne q^o in mūdo est:
2cupiscentia carnis est:
aut 2cupiscentia oculo
ruz: aut supbia vite. de
spiciendus g^o est mund⁹
ppter xp̄z cuz omnibus
q^o in eo sunt. Tu vō hōe

sta virgo que ppter chri
stum reliquisti seculuz
non debes letari in pul
chritudine hominum.
Te ergo moneo sorō in
christo dilecta vt iesum
xp̄m sponsum tuum di
ligas super omnia: vt cū
eo regnare possis in ce
lesti curia. Certe si plus
delectat mentem 2cupi
scentia fornicationis: q^o
amor castitatis: adhuc
pctm regnat in homine
Sed si magis delectat
mentez pulchritudo ca
stitatis: quaz turpitudine
fornicationis: iam nō re
gnat peccatum in homi
ne: sed regnat iusticia.
Quāuis homo sit ca
stus in corpore tamen si
luxuriosus est in mente
peccatum regnat in cor
de ei⁹. fornicatio cordis
est ydolorū fuitus. Est
2 alia fornicatio spūalis

de q̄ dñs ait. Qui vide
rit mulierē ad ꝓcupiscē
dā eaz: iaz mecat⁹ est in
cōde suo: maxie per car
nis luxuriā: hoīes subij
ciunt diabolō: q̄ per ce
tera vitia. Castitas est
pulchritudo aīe: ꝓ hāc
v̄tutē coeḡtur hō meri
tis angeloz. Soror in
ꝓꝓo amabilis crede mi
hi: qz mlti per incuriam
oculoz inciderūt in peri
culuz aīaz suaz. ¶ In
terrogatio. ¶ Frat di
lecte dic mihi si aliquē
hoīem nr̄i per visionez
ocloz deceptū? ¶ Re
sponsio. ¶ Soror, ve
nerabil: q̄ multos scio
per visuz esse deceptos
z in laqueū diaboli mis
sos: Tñ ex hijs quos au
diui aliqs dicā tibi. Di
na filia Jacob egressa ē
vt videret mulieres re
giōis illius: z adamavit

eam: sic hē atqz rapuit z
v̄ginitatez illius turpi
corrupit. Et sic misera
puella qz incaute vidit
q̄ videre nō debuit: ho
nestatē ac v̄ginitatē suā
perdidit. David etiā q̄
daz die stans in solario
domus sue vidit mulie
rez z adamavit eā ꝓ cu
ius amore ꝓmisit adul
teriū z homicidiū: z sic
deceptus: fact⁹ est sue le
gis reus: Et qz vidit in
cante: q̄ nō debuit vide
re: ꝓxit maculā oī tꝓevi
te sue. Fortissimus Sā
son descendit i regionē
philistinoruz: z vidit ibi
mulierē atqz adamavit
z ingremio illius dormi
uit: illa vō cries capitis
eius rasit: z tradidit eū
in māib⁹ inimicoruz eius
qui statim oculos eius erue
rūt: z sic mis qz vidit q̄
videre nō debuit: oculos

perdidit: et in periculo
corpiſ icidit. Eo gſce g
ſoror dilecta: q̄ multi p
viſionez oculoꝝ incide
rūt in periculū corpoꝝ
aiar ſuar. Addeo g te
ſoror in xp̄o aiabilis: vt
facias pactuꝝ cū oculis
tuis: ne incaute videas
q̄ videre nō debes. Ca
ue etiā ne morſ intret p
fenestrā oculoꝝ tuoꝝ ad
aiar tuā. Itaqz ſoror in
xp̄o dilectiſſima: ſic iaz
ſupius dixi tibi, ſi te ca
ro tua adhuc impugnat
ſi te adhuc luxuria tem
ptat: ſi te adhuc libido
inuitat: ſi adhuc mēoria
fornicationis te cruciat:
memoriā mortis tue ti
bi obijce. Sinē vite tue
añ oculos adhibe diē exi
tus tui pp̄oe tibi. **Pre**
pone tibi futura tormēta
futur iudiciꝝ q̄tidie co
gita viſetur ante oculos

tuos imago futuri iudi
cij. **R**educ ad me mēo
riā tuā horribiles penas
inferni. Ardoꝝ gehēne
extinguat in te ardorez
luxurie. recordatio etnī
iudiciꝝ excludat ardore
corpiſ tui. Flāma infer
ni ſextinguibil: repellat
a te memoriā fornicatio
nis. **Ad** maior ardoꝝ mi
norē ardore ſupet. **Ad** ma
ior ardoꝝ minorez ardo
rez vincat. Stridoꝝ flā
mar horribilis: aōrem
depellat libidis. Sicut
clau⁹ clauū expellit. ita
ſepe ardoꝝ gehēne imit
tit foras ardore luxurie.
Soror venerabil oīpo
tentez deꝝ deꝝcor: vt
det tibi verā caſtitem
mentis et corpiſ. amen.
De abſtinētia. f. xxiiij.

De eſt perfectū
b ieiuniū q̄do n̄
hō exterior ieiū

nat: Interiō vō orat: oīo
per ieiuniā facili⁹ pene
trat celū: per ieiuniū z
oīones mens hoīs iun
git āgelis z copulat dō:
ieiunia fōcia arma sunt
adūsus temptatiōes de
monioꝝ. per ieiuniū z
oīones vincunt demōes
Soroꝝ in xpō dilecta:
viscīf per q magis lu
xuria restringit. Sī mi
volo: atqz vt illud mihi
ostendas rogo. Audi g
amabil sorō in xpō. per
ieiuniū fornicatio sepa
rat: per ieiuniū luxuria
restringit Remota satu
ritate nō dñatur luxuria:
Abstinentia carnes su
perat: abstinentia luxu
riā refrenat: abstinentia
frāgit motū libidinis:
abstinentia dissoluit vī
tes fornicatiōis. p famē
z sitis. luxuria destruit.
fames z sitis luxuriā vin
cunt. Adens multitudi

ne ciboꝝ lassata. perdit
vigores oīonis. q̄lis est
caro q nō p̄cipit diu cibū
talī est. aīa q̄ assidue nō
pascit vōbo dī. Hierony
mus sic ait. Ieiunia mo
derata dñt eē. ne nimis
debilitent stomachū qz
modicus z temperatus
cibus corpori z anime ē
utilis. Minguīs venter
nō gignit subtilez sensū
Adito melius est q̄tidie
paz sumē q̄ raro satis
cōedere. parcus cibus z
venī sp̄ esuriens tridua
nis p̄fert ieiunijs. Ille
bene ieiunat. q ab oīb⁹
vitijs declinat. Adeliō
est abstinentia vitioꝝ q̄
ciboꝝ. Nō est reputata
abstinentia: Vbi fuerit
ventris satietas subsequē
ta. Et bñs Isido. To
ta die epulas in cogita
tōe ruminat. q ad exple
dā gulā vesper sibi deli
cias preparat. Venter

vacuus in oratione vigilare
facit. Nam quod repletus est
infert sonus grauissimus
Non bene vigilare possumus
quando ventris cibis est reple-
tus. Soror venereabilis ari-
duz porta corpus tuum
propter desiderium celestis
ignis. ut impleas quod scri-
ptum est in psal. Sitiuit
anima deus quod multipliciter et
caro mea. Caro. n. tunc
deus sitit quando per ieiunium
abstinet et arescit. Soror
in christo amabilis crede mi-
hi quod si in hac vita perfe-
cte deus esurieris et sitie-
ris ex eo in celesti patria sa-
tiaberis. Abstinentia vi-
uificat et occidit. viuificat
animam et occidit corpus.
Abstinentia edificat in
anima virtutes et destruit
vitia corporis. Si studio
debecus despice gulam ci-
borum. Spemenda est pec-
catiscentia elcarum. Euen

da est cura ventris quando
venter imoderate refici-
tur corpus ad luxuriam ex-
citatur. Non debemus con-
dere ut venter impleatur
sed ut corpus sustentetur
ubi ventris cibis reple-
tus ibi est ignis luxurie
suscensus. Corpus autem
quod abstinentia frangit.
ignis luxurie non exurit.
Ille purpuratus diues
qui quotidie epulabatur splen-
dide: quod abstinere a cibis
in hoc seculo noluit. ideo in-
ter flamas positus gutta
aque quasiuit nec accipere
meruit. Sicut per absti-
nentiam omnes virtutes spirituales
radicantur atque edifi-
cantur in anima. ita et per sa-
cietatem ciborum omnia vitia
nutriuntur et confortantur in corpe
non potest quasi quod accipe perfe-
ctiorum virtutum nisi prius do-
muerit in se ventris gulam
ideo tres pueri in caminum

f. iij

ignis nō arserunt qz' ab
stinentes fuerūt. Daniel
etiāz iō liberatus est de
ore leonūz. qz' suauit in
se abstinentiam ciborū.
Nemo pōt a semetipso
tentatiōes demonū ex
pellerē nisi refrenauerit
ī se apētītū gule. ¶ In
terroga. ¶ Frat' carissi
me rogo te vt dicas mi
hi qualiter debeo casti
gare corp' meū per ab
stinentiā. ¶ Respōsio.
¶ Soror dilecta sic de
bes nutrire corpus tuūz
vt nō superbiat. et itez
sic debes illud rēp'mē
vt nō cadat. sic. n. debes
reficē carnez tuā vt ser
uiat. Et sic eā debes ca
stigare per abstinentiāz
vt nō pereat. si carnem
tuā supra modū affligis
ciuem tuūz occidis. Et
itez si cā. plusq' oz refi
cis inimicūz tuū nutritis.

carissima sorō mea hoc
debes semper obfuare
in oī abstinentia vt non
occidas carnez tuā sz vi
tia. Igr' sorō mihi ī xpō
amātissima per abstinē
tiā corpus tuūz castiga.
Ieiuna z abstie a cibis.
¶ Valida gere ora z nō
rubea : facies tua hō fit
rubicunda sed pallida.
Aridūz porta corp' tu
ūz z nō crassūz : nō sit cō
pus tuū crassūz sz siccū.
Nō nutrias carnez tuā
vmbus. ita māduca vt
sp exurias. ita cōede vt
semper hēas famē. vent
tuus nūq' impleat cibis.
Esuri z siti abstie z are
sce. Crede mihi sorō ve
nerabilis qz' tentatiōes
vincere nō poteris nisi
corpus tuūz per abstinē
tiā castigauis. per cibūz
z potūz crescit luxuria.
ciborū saturitas suscitāt

luxurias carnis: luxuria
semper est adiuncta satu-
ritati. Frig⁹ vigiliar⁹ ex-
tinguit luxurie ardorem.

A maligni spūs ibi ma-
gis intrāt vbi plūs escā
z potū vident. Sorō in
xpō amabil⁹ sic iā dixi ti-
bi: si pfecte vis tētatōes
fuge⁹ carnis abstine nō
solū a cibis s; etiā ab oi-
bus seculi delectatōib⁹
vt p⁹ hāc vitā in celo le-
tari possis cuz angelis.

De ebrietate f. xxv.

Procarissima
ma audi dñi nrī
iesu xpī vba attē-

diteme corda vřa grauē-
tur crapula z ebrietate.

Pau. et apo. castigādo
suos discipulos ait. **N**o-
lite inebriari uino in q̄ ē
luxuria. Et salomō ait.
luxuriosa res est vinū: z
tumultuosa ebrietas. ne
intuearis vinū qñ flauē-

scit nec cū splenduerit i
vitro color eius. Ingre-
dit. n. blāde: s; in nouis-
simo mordebit vt colu-
ber: z qñ spens venenū
effundit. nullū secretū
est: vbi regnat ebrietas.
Aultos exterminauit
vinū: z pduxit eos ad pi-
culū corpor⁹ z aīar⁹. **A**i-
nuz i iocūditate creatū
est: nō inebrietate. **A**bi-
cūq; saturitas abunda-
uit: ibi luxuria dñabit.
Aentrez distentū cibis
z vini potatiōib⁹ irriga-
tuz voluntas luxurie se-
quit. **E**brietas corp⁹ de-
bilitat: animaz illaq̄at.
Ebrietas generat ptur-
batiōz mētis. **E**brietas
auget furore cōdis. **E**bri-
etas nutrit flāmā forni-
catiōis. **E**brietas ita alie-
nat mētez: vt hō nesciat
semetip̄z. **N**ō ebri⁹: ita
est a semetipō alien⁹: vt

nesciat ubi sit: plerisque
laus est multum bibere et
non inebriari. quis propheta
increpat dicens. Ne qui
potentes estis ad bibendum
vinum: et viri fortes ad
miscendam ebrietatem. Et
iterum. Ne qui cum surgitis
mane ad ebrietatem sectam
et potandum usque ad ve
spas: ut vino estuetis: et
Joel propheta clamat di
cens. Exproscimini ebrii
et flete et volutate omnes qui bi
bitis vinum in dulcedine.
Non dicit qui bibitis vi
num in necessitate: sed qui
bibitis vinum in dulcedine
hoc est in delectatione.
Ebrietas mortale crimen
est. Ebrietas graue pec
catum est. Ebrietas inter
homicidia et adulteria atque
fornicationes reputatur.
Ebrietas eicit homines a
regno dei. Ebrietas ex
pellit homines a paradiso.

Ebrietas demergit ho
mines in infernum. Noe
bibit vinum et virilia que per
secentos annos celaue
rat nudavit: et Loth vi
no inebriatus dormiit
cum filiabus suis: nec tam
peccatum sensit quod alienatus
a semetipso fuit. cogita
ergo soror dilecta quanta sit
detestanda et fugienda e
brietas ab omnibus suis
di. ¶ Interro. ¶ Frat
mi est peccatum bibere vinum?
¶ Respon. ¶ Vene
rabilis soror: non est peccatum
bibere vinum temperatum. i.
cum sobrietate: sic. n. ait
pau. apo. Timotheo di
scipulo suo. Modicum vi
num bibe: propter stomachum
et frequenter infirmitates
tuas. Audi et quod Salo
mon dicat. Vinum cum men
sura potatur: sanitas est
anime et corporis. Vinum im
peratum venenum est. ¶

mus sine mensura superat
mentes. Per multum vi-
num suatur mens: per vi-
num luxuria crescit: per
vinum luxuria excitatur
per multum vinum luxuria
excitatur: per multum vi-
num luxuria nutrit. **Vi-**
num. n. nobis deus ad
letitiam cordis dedit: non
ad ebrietatem donavit.
Igitur honesta virgo: biba-
mus non quantum gula querit
sed quantum necessitas requirit.
Caveamus igitur ne illud
quod deus ad medelam nobis
corporis tribuit vitio gulae
deputemus: caveamus ne
vinum quod deus nobis dedit ad
salutem corporis in usum ver-
tamur vitio. **C**aveamus
ne medicinam carnis in vi-
tium convertamus ebrietatis.
Multi per vinum a de-
monibus capti sunt. **N**ec
est aliud ebrietas quam mai-
festissimus demon. **T**u igitur

soror in christo amabilis bi-
be vinum temperatum et erit ti-
bi sanitas corporis et le-
titia mentis. bibe vinum
cum sobrietate: et auferet
a te pigritiam atque desidi-
um et in dei servitio te faci-
et sollicitam atque devotam.
querit quia vinum temperate po-
tatum facit hominem ad oro-
nem sollicitum: et in dei ser-
vitio acutum. **I**gitur soror ca-
rissima si me quasi frequenter tu-
um audieris: et hec omnia sic
dixi feceris sapiens eris.

De petro. f. xxvi.

Soror carissima
audi dominum in evangelio.
dicentem: omnis qui facit petrum
suum est petrus. **D**uobus
modis committitur petrus. id est
aut amore cupiditatis aut
metu timoris: videlicet dum
homo vult habere quod concupiscit
vel cum timet ne incur-
rat malum quod metuit.
quatuor modis committitur

petm̄ in corde: q̄ttuor ē
modis perpetrā i ope.
Cōmittit petm̄ in cōde
suggestiōe demonū de-
lectatiōe carnis p̄sensio-
ne mentis: defensiōe el-
latōis. Cōmittit etiā in
ope aliqñ latent: aliqñ
publice: aliqñ p̄suetudi-
ne aliqñ d̄spatiōe. istis ḡ
modis ⁊ corde peccam⁹
⁊ ope p̄petram⁹ petm̄.
Tribus modis petm̄ cō-
mittit v̄z per ignorātiā:
⁊ per infirmitatē: ac per
industriā. i. scienter. per
ignorātiā peccauit Eua
in paradiso. sic ait apls.
Vir nō ē seduct⁹ s̄ mu-
lier fuit seducta: ḡ Adā
peccauit per industriā.
Eua v̄o per ignorātiā.
Qui v̄o decipit ignorat
qd p̄sentiat. per infirmi-
tatē peccauit petrus: qñ
per timorē ancille xpm̄
negauit. Grauius ē pec-
care per infirmitatez q̄
per ignorantia. s̄ mltō
est grauius peccār per i-
ndustriā q̄ per infirmita-
tez. Grauius ē peccat
qui in publico deliquit.
q̄ qui abscondito. dupli-
ci. peccat qui in publico
peccat. q̄ ⁊ peccat. ⁊ ali-
is peccār demonstrat. iā
qdā pars iustitie ē hoiez
suā iniquitatez cognoscerē
⁊ de pctis p̄p̄is i seme-
tipso verecūdiā h̄re. me-
lius est hoiez nō peccār
p̄pter aōrez dī q̄ p̄p̄tio-
rez inferni. melius est ē
nō peccare q̄ petm̄ emē-
dare. Dis peccās super-
bus est. Faciens. n. veti-
ta p̄tēnit diuina p̄cepta
Audi ḡ soror carissima
q̄ dico audi q̄ mōeo per
vnū malū pereūt mltā
bōa. Custodi ḡ aīaz tuā
a pctō. qui in vno pecca-
uit factus est oīum reus.

per vnū pctm̄ mltē iusti
tie perūt. **N**ō declines
cor tuuz in hoc q̄ dele-
ctat corpus. nō des aiaz
tuā in ptāte carnis. non
psentias carnali delecta-
tiōi. **S**oror venerabil' si
fm carnez vixeris morie-
ris. **M**ūda ḡ psctiaz tuā
ab oī pctō. sit mens tua
pura. sit etiā corpus tuū
ab oī iniq̄tate purgatus
sit corpus tuū imacula-
tū. **M**acula pcti in cor-
de tuo nō remaneat. nō
pōt corpus corrūpi nisi
p̄us corrupt' fuerit aius
Si aia labit statim corp' ad
peccanduz paratū ē.
Aia precedit carnez. in
crimine: aia p̄ma vadit
ad peccādū. **N**ihil pōt
corpus facere nisi q̄ vo-
luerit aius. mūda ḡ cor
tuuz ab iniq̄tate z caro
tua nō peccabit. **I**n
terroga. **G**rat' mi ro

go vt dicas mibi si aia
hois pctōris ē feda z ni-
gra vl' si aia iusti hois ē
pulchra aut formosa.

Respō. **S**oror in
xpo dilecta. **T**ria sūt in
hoc mūdo nigriora z o-
teriora oī malo. v3 aia
pctōris pseuerās i pctō
q̄ ē plus nigra q̄ cōiūf.
z mali āgeli q̄ eā rapiūt
in die mortis eius. z in-
fernūs in q̄ iactat. nō sūt
peiora vel nigriora his
tribus i hoc mūdo. itez
tria sunt quibus nō sūt
meliora. aia v3 iusti ho-
minis pseuerās bōis
operibus q̄ est pulchra
sic sol z sācti āgeliq̄ eaz
fusiipiūt i die mōtis sue
z paradīsus in q̄ colloca-
tur. **H**is tribus nō sunt
meliora i creaturis. **A**n-
geli sc̄ti p̄sētāt aiaz iusti
hois añ denz dicentes.
Ecce quē elegisti dñe z

assumpsisti sp̄s habitabit in
aeris tuis. Soror in xp̄o
amabilis: si mentē tuā ab
oī iniquitate mūdānis et i
fuitio dei sic p̄misisti p
seuerānis sūn dubitatōe
in celesti thalāo cū iesu
xp̄o sp̄so tuo letabis.

De p̄fessione pctōz
et p̄nā. f. xxvij.

Tunc hō incipit
esse iustus q̄n de
pctis suis p̄p̄is incipit
accusār seip̄s: vñ scriptū
ē. Iust⁹ in p̄ncipio accu
satō est sui. Nihil at̄ pe
ius q̄ culpā cōḡscer nec
deflere. Dis pctōz duo
bus modis d̄z fleī pctā
sua. Anū qz p negligē
tiā bonuz nō fecit: altez
qz per audaciā malū cō
misit. Bonū qz debuit
facere nō fecit: et malū qz
nō debuit facere fecit. Il
le hō digne agit p̄nāz:
qz p̄terita pctā plangit: et

itez plāgenda nō cōmit
tit. Nā qz plāgit pctm̄ et
itez facit pctm̄: q̄si si quis
lauet laterē crudū: q̄ q̄
to āplius lauerit: tanto
āplius faciet lutuz. si q̄n
hō peccare pōt penitet:
et vitā suāz viuens ab oī
crimine corrigit: sine du
bitatiōe quādo ei mors
aduenēit: ad etnāz pue
niet requiē. Qui at̄ ma
le uiuit: et in mōte p̄nāz
agit: sic dānatio illius ē
incerta: ita et rēssio illi⁹
est dubia. Qui igit̄ secur⁹
cupit eē in mōte de ind̄f
gentia in sanitate p̄nāz
agat: et in sanitate pctā
sua lugeat. Igit̄ qz mis̄a
tio dī oculta est: sine in̄f
missiōe fleī necesse ē. so
ror carissima audi beati
Ihid. v̄ba. Nō oīz peni
tentes de pctis suis h̄e
securitatez: q̄re? qz secu
ritas negligentiā parit.

Negligentia vero sepe
hoies incantuz ad pōra
pctā reducit. **N**ūc ȝ so
roz carissima: accipe ȝ si
lius meus z dū potes vi
tā tuā emenda. **D**ū dōs
dat tibi licēti ā pctā tua
māifesta. **D**uz dat tibi
spacium pctā tua plora.
Duz potes penite. duz
potes pctā tua cōfiteri.
dū adhuc viuis pctā tua
luge moriētuz vocatio
tua sit emendatio. **D**ū
potes mala q̄ fecisti emē
da. dū potes a pctō z vi
tio te r̄trabe. duz t̄ps ē
clama ad deuz p te. dū
adhuc viuis in corpe: ti
bi idulgētiā pctōz tuoz
acquire. **M**riusq̄ dies
mortis adueniat tibi pe
nitentiā age. āteq̄z pute
us te absorbeat penite
pusquā infern⁹ te rapiat
Pctā tua luge pusquā
in pfundū inferni dmer

garis. negligentias tuas
plange. **U**bi iam nō est
locus indlgētie vbi iā
nō est penitendū licētia.
Ubi iam nō est licentia
emendationis. vbi iam
nō est locus ȝfessionis.
quāz qz in inferno nul
la ē redemptio. quāuis
sis peccatrix tamen per
pniam habebis veniaz.
Nulla tam grauis est
culpa. q̄ per penitētiā
non habeat veniā. **D**e
speratio auget peccatuz
desperatio maiō ē oib⁹
pctis. despatio peiō ē oī
pctō. **I**ȝr soroz dilecta:
certissime crede. qz est
spes in confessione. nul
lo modo dubites. nullo
modo de misericordia
dei desperes. **H**abeto
fiduciaz in ȝfessione. de
bōitate dei nō dubites.
Sr carissime bñ dicis.
bonū das mibi ȝfiliū.

Concessio.

Beu me peccatrix:
heu me misera: in tātis
pctis in tātis crimibus
in tātis negligentijs ce-
cidi: qd p̄mū plāgā: qd
p̄mū plorez: qd p̄mū lu-
geaz. Ego misera q̄ lu-
ctū p̄muz lūmā. Ego i-
digna q̄s lachrymas p̄-
us fundaz. memoria nō
sufficit referre: gesta tan-
torz criminū. **O** lachry-
me vbi vos subtraxistis:
o lachrye vbi estis: vbi
estis fontes lachrymaz
mouemī obsecro ad fle-
tū meū: fontes lachryaz
fluite s̄r faciez meā riga-
te maxillas meas. date
mibi plātū amaz succur-
re mibi d̄s meus anteq̄
moriar: ateq̄ mors me
p̄ueniat: añq̄ me īfern⁹
rapiat: anteq̄ me flāma
zburat: ateq̄ me tene-
bre inuoluāt. Subueni

mibi d̄s meus p̄ulq̄ ad
tormenta pueniā: p̄ulq̄
me deuoret ignis gebē
ne p̄usquā sine termino
crucier ī inferno. **D**eus
meus qd faciā: cū vene-
rit tremdū iudiciū tuū:
Quid r̄ndebo cū vene-
rit examē iudiciij tui: qd
dicā ego misera z pecca-
trix cū p̄sentata fuero
ante tribunal **C**hristi:
ve diei illi in q̄ peccaui:
ve diei illi qñ malū feci:
ve diei illi qñ trāsgressa
sūz p̄cepta dei. **A**tinaz
nō illuxisset sol sup me.
Atinaz nō fuisset ortus
sol sup me. **O**dies dete-
stāda: odies abhominā-
da. odies penitus nō no-
mināda q̄ me in hoc se-
culo ptulit: q̄ mibi clau-
stra ventris apuit. meli-
us mibi fuerat nō eē in
hoc seclō natā q̄ ī infer-
no perpetuo cruciataz:

melius mihi fuerat nō
esse genitā: q̄ pati et̄nas
penas. melius mihi fue
rat nō eē genitā q̄ ppe
ti flāmas inferni. meli
mihi fuerat nō esse geni
tas: q̄ pati et̄nas penas
gehēne. Satis mihi fue
rat melius nō esse i hoc
mundo pcreatā: q̄ pati
eterna mala: flete super
me celum ⁊ trā: plozate
me oēs creature. Et q̄
potestis sensuz vite hīe:
lachrymas efundite su
per me. peccaui. n. gra
uiter: peccaui infelicit
peccaui miserabiliter inu
merabilia sūt pctā mea
vt bene viuez vltro p
misi sz bōa q̄ pmisi nū
q̄ fuau: semper ad pctm
meū redij: semper pctā
mea multiplicau semper
delicta m̄a iterani. Nū
q̄ in melius mores mu
taui. A malis factis nū

q̄ cessau. Orate p me
vñz viri sci: intercedite
p me ad dñm oēs sc̄ti.
Oēs sc̄ti chori iustoz in
tercedite p me. Si for
te misereatur mihi d̄s:
si forte deleat pctā mea
si forte iniquitates meas
auferat. Omīsa anima
mea quis miserebit tui?
quis p̄solabitur te? o aīa
misera o aīa q̄s dabit la
mētū p te: vbi es custos
hoīuz: vbi es r̄demptor
aīaz: vbi es pastō bōe?
Cur desperasti me: cur
auertisti faciē tuā a me.
Dcus me? nō me obli
uiscaris in finē. Nō me
deleas in perpetuū: nō
me deleas in ptāte, de
monuz: peccatrix suz: in
digna suz: tñ ad te dcuz
meū p̄fugio. Tu clemēs
tu pius tu multe misera
tōis. Nulluz sp̄nis nul
luz detestaris: nulluz re

cusas a mīa. Dñe oñde
in me mīam tuā. Obse
cro dñe vt nō deneges
mibi q̄ misericorditer
m̄ltis dedisti. Scelera
mea non defendo: pctā
mīa nō abscondo. Displi
cet mibi malum q̄ feci:
Ego mīsa peccaui. Er
rorē meū q̄ntor. culpā
meā m̄ifesto: iniquita
tes meā cōfesso. peccaui
ōs misere mei. peccaui
ōs meus p̄pitius esto mī
bi peccatrici. parce mal
meis: iḡsce pctis meis:
indulge criminibus meis.
Dñe si iniquitates ob
uaueris: dñe q̄s sustine
bit. Nullus ad examē
tuū nec iustitia iusti secu
ra erit q̄s. n. iustus q̄ se
audeat dicere sine pctō.
Null⁹ hō est sine pctō.
Nemo est mūd⁹ a deli
cto: nēo est mūd⁹ i spe
ctu tuo ecce int̄ scōs nēo

ē immaculat⁹: ecce q̄ fūie
rūt dō nō fuerūt stabiles
z in āgelis inuenta ē inī
quitas. Stelle non sunt
munde corāte. Celi nō
sūt mūdi in q̄spectu tuo.
si iḡr nēo in q̄spectu tuo
est scūs: nemo imacula
tus: q̄to magis ego pec
catix z putredo ac ver
mis filia hoīum q̄ bibi
iniquitates q̄si aq̄s: z mul
tiplicaui pctā mea. q̄ se
deo in puluerē: q̄ hito in
domo lutea: q̄ t̄renū ha
beo fūdamētū. de⁹ me⁹
porrige dexterā tuā mī
bi peccatrici. Adēorare
obsecro dñe que sit mīa
substātia. Adēmto dñe
q̄ t̄ra sum. Adēmto q̄
cinis z puluis suz. Adē
dicinā q̄ saner tribue.
Adēdicinā q̄ curer ipē
de. Ego mīsa cecidi in
foucā pctōz meoz. ego
indigna cecidi in pfun

dū inferni. **D**eus meus
libera aīaz meā captiuā
ab inferno: **N**ō ꝓcludat
me ꝓfundū: nō absorbe
at me infernus. non vī
geat sup me pute⁹ os su
uz. **A**bysus nō dñeget
mibi exitū. **E**cce dies ti
mend⁹ iā iminet iā ve
nit vltima dies iā ꝓpe ē
dies mortis. **N**ihil sup
est mibi nisi tumult⁹: ni
bil nisi sepulchruz. par
ce mibi dñe antequā va
dā ad t̄ram tenebrosaz
Subueni mibi d̄s me⁹
ꝓusq̄ vadā ad terrā mi
serie z tenebray. **R**edē
ptoz aīaz succurre mibi
antequāz moriar: solue
vincula ꝓctōz meoz: ꝓ
usq̄ ad mortez pueniā:
Soror mibi in x̄po
dilecta: d̄s misereat tui:
z dimittat tibi oīa ꝓctā
tua. **D**eus tribuat tibi
indulgentiaz tuoz, deli

ctoz. **D**eus indulgeat
tibi quicquid peccast: d̄s
te lauet ab oī ꝓctō. **A**ge
itaqz iā vt opz ꝓpone in
cōde tuo vt āpli⁹ nō pec
ces. **S**tatue in cōde tuo
vt āplius maluz nō faci
as. **L**auē c̄spas tuas ite
rare. **N**ō te polluas ꝓ⁹
peccatuz: ꝓ⁹ luctuz peni
tentie nō redeas ad pec
catum. **N**on iterum fa
cias: q̄ iteruz plangas.
Non est penitens sed
irrisor: qui adhuc agit
vnde peniteat. **N**on vi
detur deum deprecari
humilis: sed subsanare
supbis. **Q**ui adhuc ma
lum agit: vnde iam pe
nitentiam accepit. **A**n
de z beatus **I**sidorus
ait: **I**nanis est ꝓnia quā
se q̄ns coinquinat culpa
Et itez: iteratum vul
nus tardius sanat. **F**re
quenti peccans z lugens

vix meret venias. **E**sto
ig̃r p̃firmata in p̃ñia : vi
tā bonā q̃ cepisti tenerē
nō deseras. Salus per
ueratibus p̃mittitur. p̃
miū p̃seueratibus dat.
Añd̃ dī beati qui custo
diunt iudiciū: et faciunt
iusticiā in oī tpe. et itez.
Qui perseuerauit, vsq̃
in finez hic saluus erit.
Honesta ṽgo monco te
vt semper pōtes verecū
diā in vultu: de recorda
tiōe pcti: porta pudorez
in facie de mēoria deli
cti. p̃pter verecūdiā pcti
oclos tuos leuare erube
sce ambula deposita fa
cie mesto ore: cede abie
ctu vultu. ciliciū et cinis
inuoluāt mēbra tua: cili
ciūz operiat corpus tuū.
terra sit tibi cubile. stra
tus sit tibi humus. pul
uis es in puluerez sede.
Cinis es i cinerez viue.

Esto semper plāgens:
semper merent: sp̃ suspi
ria cōdis emittent: sp̃ sic
p̃punctio in corde tuo.
Sit lāntuz i tuo pecto
re sint gemit⁹ in tuo cor
de. **F**req̃nter lachryme
fluāt ab oculis tuis. semp
esto parata ad lachryas.
Venerabilis ṽgo crede
mibi: qz nūq̃ fui dei in
hac vita dñt esse securi:
q̃uis sint iusti. Serui dī
semp dñt vigilar et pctā
sua cū lachrymis ad me
moriā reducere. **A**nde
in laudib⁹ sp̃ōsi. s. xp̃i in
cāticis cāticoz dī. **C**o
me eius s̃t elate palmar
nigre q̃si coruus. **Q**uid
per comas xp̃i intelli
mas: nisi fideles hoīes:
q̃ dum fidem sancte tri
nitatis in mente custodi
unt et deo adherētes: q̃
credunt faciunt: q̃si i ca
pite pendētes illi hono

rez p̄fērt. Palma afit
vald̄ in altuz crescendo
p̄fic̄it ⁊ victoriam sua si
gnificatōe p̄tēdit. come
s̄ x̄pi sicut elate palina
rū s̄ q̄ electi q̄q̄z dum
semper ad alta v̄tutum
se efferūt per dei gr̄am
q̄q̄z ad victoriā perdu
cunt. Nigre at̄ sunt sic
cornus: q̄z q̄uis v̄tutib⁹
in celū se erigāt: semper
tñ pctōres se eē coḡscūt.
sic ⁊ tu soror mihi i x̄po
amātissima: q̄uis bene
⁊ religios̄e viuas: q̄uis iu
ste ⁊ deuote deo fūias:
te tñ moneo vt nūq̄ de
seras lachrymas. si iḡr
vis abluere pctōz tuoz
maculas: semper dilige
lachryas. dīces tibi sint
lachrye. delectet te sem
per plāctus ⁊ luctus: nū
q̄ deseras plāctuz ⁊ lu
ctuz tāto esto p̄na ad la
menta: quāto fuisti p̄na

ad culpā. Quāta fuit ti
bi intentio ad peccādūz
tāta sit ad penitendūz d̄
uotio. Scōz firmitatez
adhibenda est medicina
guia pctā: grādia lamē
ta desiderāt. Soror ve
nerabil: ipse te adiuuā
⁊ p̄solari dignet̄ in hac
p̄nti vita: quē āgeli ado
rāt in celesti curia. Am.
De p̄muniōe. f. xxviij.

Uicūq̄z mandu
q̄ cauit panes: ⁊ bi
berit calices dñi
idigne: reus erit corpis
⁊ sanguis dñi. i. pctm̄ ⁊
maculaz p̄trahet sibi: q̄
re: q̄z ad bonū male ac
cedit. p̄bet at̄ se ip̄z hō:
⁊ sic de pane illo edat ⁊
de calice bibat. Ac si di
ceret: vnusquisq̄z p̄side
ret vitā suā: ⁊ emundet
cor suuz ab omni mali
cia: vt digne possit acce
dere ad tā magnum sa

eram̃tuz. Quicumqz. n.
corpus ⁊ sanguinez dñi
māducat ⁊ bibit idigne
iudiciuz sibi māducat ⁊
bibit. s. cām sue dānatio
nis. And ē bt̃s J̃sid.
ait. Qui in ecclesia sce
lerate viuūt: ⁊ cōmunica
re nō desinunt putātes
se tali cōmuniōe a pecca
tis posse mūdari: sciant
hī tales ad emundatōz
sibi nō p̃ficere: dicēte p
pheta. Quid est q̃ dile
tus meus in domo mea
scē scelera multa: nūqz
carnes sancte auferent a
te malicias tuas: qui q̃
corpus xp̃i vult accipe:
p̃us studeat in xp̃i fide
⁊ dilectiōe manē. Hic
ē q̃ ait dñs in euā. Qui
māducat carnez meā ⁊
bibit sanguinez meū in
me manet ⁊ ego in eo.
Ac si diceret. Ille i me
manet: qui in bonis opi

bus voluntataz meā im
plet. Alioqn nisi p̃us in
me maneat p̃ fidez ⁊ bo
nā opatiōz: ⁊ ego in eo.
carnē meā māducaī nō
pōt: nec sanguinē bibeī
qd est q̃ q̃ māducaī ho
mines. Ecce omnes fre
quenter sacra altaris p
cipiunt: percipiunt pla
ne: sed alius carnez xp̃i
spūalit̃ manducat: ⁊ san
guinē bibit. Ali⁹ vō nō:
s̃ t̃m sac̃z. i. corpus xp̃i
sub sac̃o ⁊ nō rez sacra
menti. Sac̃m hoc dic̃
corpus xp̃i p̃p̃rius d̃ vir
gine natū: rez vō spūalē
xp̃i carnez: bon⁹ igit̃ ac
cipit sac̃z ⁊ rē sac̃i. ma
lus vō qz māducat indi
gne: sic apl̃s ait iudiciū
māducat ⁊ bibit. non p̃
bans se p̃us nec diiudi
cans corpus dñi. Ergo
quid manducat p̃cōz: ⁊
quid bibit? Non utiqz

carnez ⁊ sanguiez spūa
liter ad suā salutes. sed
iudiciū ad suā dānatio-
nez. l3 videatur cū cete-
ris sacrm altaris pcipe.
Itaq3 alius accipit cor-
pus dñi ad salutē alius
vō ad dānatiōz ille qui
cuz iuda traditoz corp⁹
dñi. accipit cū iuda qdē
natur. qui cū petro ⁊ cū
ceteris fidelibus deuo-
te ac fidelit̃ illud sumit
sine dubio cū petro ⁊ ce-
teris apo. i corpe xpi sci-
ficat̃ audi igr̃ spōsa xpi
vba beati Aug. qui ad
istud altare casto corpe
⁊ mundo corde cū pura
q̃scia atq3 deuota mēte
ad q̃munionez venit ad
illud altare q̃ est in cel̃
ante oculos dei felici trā-
smigratōe perueniet. so-
ror in xpo amabil' rogo
vt audias prudentiā ser-
pentis. Serpens. n. cuz

cepit ire ad bibendū. añ
q̃ perueniat ad fontem
vomitat oē venenū. imi-
tar̃ g̃ ⁊ tu carissima hūc
spentez in hac parte vt
anteq3 venias ad fontē
i. ad q̃munionē corp⁹ ⁊
sanguis dñi nr̃i iesu xpi
Euomas oē venenū. s.
odiu3. irā. maliciā. inui-
diā. voluntatez malaz
⁊ noxias. cogitatiōes ex
cōde tuo. Dimitte etiā
omnib⁹ sociab⁹ tuis. ⁊
omnib⁹ p̃rimis tuis ea
q̃ in te peccauere vt tibi
dimittantur a deo pctā
sua. sicut ipse dominus
ait. Dimittite ⁊ dimit-
tetur vob. Itaq3 si hec
oia feceris sicut dixi po-
teris accedere ad fontē
viuuz. i. ad christuz qui
est fons omniū bonoz.
Ipse etia3 ait d̃ seipso.
Ego su3 panis viuus q̃
d̃ celo descendi. de hoc

g̃ iiii

pane dicit dauid i psal.
¶ Panes angeloz mādu
cauit hō alioqn esca illa
lz de celo venerit z po-
tus qz corpore? erat an-
gelis nō 2gruebat: sed
vtiqz ille panis z potus
qui per hoc pfigurabat.
xps vō panis est angelo-
ruz z sacramtuz hoc: ve-
ra caro eius est: z verus
sanguis qd spūalit man-
ducat z bibit hō. ac per
hoc vnde viuūt āgeli in
celis: inde viuūt hō i ter-
ris qz totuz spūale est z
diuinū in eo qd percipit
hō. sz sic apo. ait. Qui-
dā in deserto eādē esca
spūaliter manducanere
z tñ mortui sunt. Ita z
nunc in ecclia qbusdaz
corpus dñi est vita. qui-
busdā vō est pena z sup-
pliciu pti. Corpus dñi
sine vubio est vita illis:
quib? xps est vita. Illis

vō est mors q per culpā
z ignorantia atqz negli-
gentia mēbra sūt diabo-
li. Vnde soror amātissi-
ma mihi i xpo mōeo te
vt aliū gustando intelli-
gas qn corp? dñi recipis
qz ore sentis. Audi et
hōesta vgo qd sacerdos
in 2secratiōe corpis xpi
dicat. Rogam? inquit
oblatiōz hāc fieri bene-
dictā per quā nos bene-
dicāur. Ascriptā per q
nos oēs in celo 2scriba-
mur ratā per quā in vi-
suerib? xpi censeamur.
Rōnabiles per q a be-
stiali sensu eruāur. Ac-
ceptabilesqz facerē digne-
ris qten? z nos per hoc
q in nobis displicuim?
acceptabiles in eius vni-
co filio iesu xpo simus.
Igr honesta vgo sic su-
perius iā dictū ē. Chris-
tus ex semetipso in ce-

celo sc̄tōs āgelos pascit.
xp̄s ēt ex se metipso ī trā
oēs fideles reficit: xp̄s p
spem sc̄tōs angelos faci
at in p̄uā. Xp̄s nos pas
cit per fidē in trā ne de
ficiam⁹ in via: xp̄s ange
los ⁊ hoīes reficit ex se
metipso: tñ īteger rema
net in suo r̄gno: q̄ bon⁹
p̄ais ⁊ q̄ mirabil⁹ d̄ q̄ in
celo angeli saturātur: ⁊
in trā hoīes reficiūtur:
quē māducat āgel⁹ ple
no ore in p̄uā ip̄s cōcedit
peregrin⁹ hō p̄ modulo
suo ne lassēt in via: xp̄s
panis viuus q̄ ē refectio
angeloz: ipse est redem
ptio ⁊ medicina hoīuz.
Nūc ḡ soror carissima
deprecare dñm in tota
mente tua vt mūdet cō
scīaz tuaz ab oī malitia
q̄tenus digne possis ac
cipe corp̄is ⁊ sāguis dñi
n̄ri iesu cristi mīsteria.

De cogitatiōe. f. xxix.

Soror carissima
audi ea que dñs
ait p̄ esaiā p̄phe
tā. Auferte maluz cogi
tatiōum viar̄ ab oculis
meis: q̄uis hō cesset ab
operē malo tñ si malā co
gitatiōz h̄z in cōde suo:
nō est sine culpa. Vnde
ait bt̄s J̄sid. Nō solū
in factis peccam⁹: s̄ ⁊ in
cogitatiōib⁹ si eis illici
te occurrentib⁹ delecte
mur sic vīpa a filiis suis
in ventre adhuc positis
occidit: ita nos occidunt
cogitatiōes n̄re itra nos
enutrite q̄z sumūt aīaz
n̄raz veneno viperino.
Igr̄ soror dilecta mibi
in xp̄o mōdo te vt cor tu
uz cūz oī studio custodi
as. Qm̄ ibi est in itīū bo
ni operis aut mali. Vnd
scriptū ē oī custodia sua
cor tuuz qm̄ ex ipso vita

Precedit. Audi etiā rogo
hōesta vgo quid spōsus
in laudib⁹ ecclīe dicat i
cāticis canticoꝝ. Come
capitis tui vt purpura re
gis iuncta canalib⁹. Co
me capitis ecclīe vlt cui⁹
libet scē aie vt purpura
regis iuncta canalib⁹ eē
mēozantur: purpura qp
pe p fasciculos in canali
bus ligat. Sup q̄s duz
aq̄ picit: per canales ad
vestez q̄ supposita est cu
rit: vt vestis tingat: z in d̄
nom accipit vt tincta co
lore purpureo purpura
voce q̄ oīa scē menti cō
gruūt. Come qppe ca
pitis sūt cogitatōes men
tis: q̄ in canalib⁹ ligant
qz in scripturis diuīs: ne
inutilit fluāt stringūtur:
Eustodi ḡ cor tuū vene
rabil vgo a cogitatione
noxia. Mentez tuā tur
pis cogitatio non subre

pat: sit mens tua pura.
De⁹ nō solū examinat
carnē sz z mentez: dñs
iudicat p̄sciaz hoīuz: dñs
iudex ē de cogitatōib⁹
indicat aīam: qñ titillat
mala cogitatio: nō p̄sen
tias illi: Non finas ma
lā cogitatōz manere in
cōde tuo. Quacūqz ho
ra mala cogitatio vene
rit: expelle eā. Quācito
apparuerit scorpio: p̄te
re caput ei⁹. Cōtere ca
put sp̄entis. i. male cogi
tatōis. Ibi emenda cul
pā vbi nascitur. i. in cor
de: caput cogitatōis pra
ue expelle a corde tuo:
Ibi peccas vbi nescis eē
deus. Nihil celat ante
deū. Aidet occulta q̄ se
cit abscondita. Dñs vbi
qz p̄sens est. Spūs dei
totū implet. Maiestas
oīpotentis dei penetrat
oīa elem̄ta. Nullus lo

cus est extra defū. **Dñs** scit cogitatōes hoīnz. soror dilecta: vis nūq̃ esse tristis. Si mi volo g̃ bene viue. Si bene vixeris nūq̃z eris tristis. Secura mens leniter sustinet tristitiā. Bōa mens sp̃ hz gaudiū. Si. n. in bōa vita pseuerāis. tristitia elōgabit a te. Si i scitate pseuerāis. tristitia n̄ occurret tibi. si bñ z pie vixeris neq̃z plagā neq̃z mortē timebis. p̃scia at̃ p̃tōris temp̃ est in pena. Nūq̃ reus hō secur⁹ ē. Mens. n. male sibi cōscia: prijs agitat̃ stimul⁹. Soror venerabil: audi vñs dicat d̃ muliere ad sp̃entes. Ipsa p̃teret caput tuū. Caput sp̃entis p̃terit: q̃do ibi culpa emendat̃ vbi nascit̃. **Dī** potens d̃s mūdet cor tuū ab oī cogitatōe mala

ut ei possis fūir sine macula. Amen. **De** silentio ser. xxx.

e **Saias** ppheta dīc: Cultus iustitie est silentium: z securitas vsq̃z in sempiternū. Et itez: dauid obsecrādo postulat dicens: p̃oe dñe custodiā ori meo: z ostiū circumstātie. labijs meis. Sci patres sūma cū vigilantia silentiū custodientes: studuerūt vacare z videre q̃ dulcis z q̃ suauis est dominus. Et actiue vite curis p̃posistis: adheserunt p̃te platiue vite. Soror carissima respice in bone ista verba: fuge impudicos sermones. Vanus sermo cito polluit mentem: z facile agitur q̃ libenter auditur. Nihil vnquam ex ore tuo procedat q̃ possit im-

pedir te a bono ope. ni
hil vnq̃ loq̃ris q̃ nō cō
ueniat. Hoc pcedat de
labijs tuis qđ aures au
dientis edificet. Fuge
turpitudinē fmōis. Vā
nus fmo demōstrat va
nā p̃sciam: lingua oñdit
p̃sciam hoīs: q̃lis fmo
ostēdit: talis aiūs p̃pro
batur. Ex abūdātia. n.
cordis os loq̃tur. Ab oc
cioso. n. fmōe f̃frena lin
guā tuā. f̃stringe linguā
tuā ab occioso ṽbo. Tur
pes fabulas non loq̃ris:
nō garrias vana verba:
Sermo occiosus nō erit
absq̃ iudicio. Vnusq̃
q̃ rōnez redditurus est
fmonū suoz. Ante vni
uscuiusq̃ faciez ṽba sua
stabūt i die iudicij. Ea
q̃ loq̃ris: grauitate atq̃
doctrina digna fiant. sit
fmo tuus irrep̃hensi
bilis. Lingua tua nō te

perdat. lingua tua nō te
dānet. Nō loq̃ris q̃ su
scipiat aduersarius amī
cū tuus sit silentius. po
ne custodiā ori tuo: in la
bijs tuis pone signacu
lus. pone ligue tue clau
stra silētij: scito q̃ tpe di
cas. Cōsidera q̃ hora lo
q̃ris. tpe cōgruo loq̃re.
tpe p̃gruo tace. Taceṽ
q̃q̃ interrogaris: inter
rogatio os tuū aperiat.
sint ṽba tua pauca: non
trāscas mensurā loq̃ndi
Multiloqa nō effugiūt
culpā: multiloquz nō d
clinat pctm̃. Virgo lin
guosa stulta est: ṽgo sa
piens paucis ṽtis ṽbis.
Sapia breuē fmonē fa
cit: loq̃ multū stultitia ē.
sic ḡ in ṽbo tuo mēsurā:
sit in fmōe tuo statera.
Moduz loq̃ndi nō trā
scas. Venerabil̃ soror il
le dignetur ori tuo p̃cē

re custodiam: qui te sibi
elegit in sponsam. Am.

De mendatio. ser. xxxi.

Mendaces faciunt
m ut nec vera dicere
tibus credatur.

Summo studio cauendum
est omne genus mendacii:
quoniam sit quoddam genus
mendacii leuioris culpe.
velut si quisque pro salute
hominum mentiat: sed quod scri-
ptum est. Os quod mentis
occidit animam. Hoc genus
mendacii perfecti viri sum-
mo studio fugiunt: ut nec
vitam cuiuslibet per eorum
fallaciam defendat. ne sue
anime noceant: dum prestare
aliene carni volunt. Tamen
hoc genus mendacii fa-
cile credimus dimitti. so-
ror carissima moneo te:
ut summo opere fugias omne ge-
nus mendacii: Nec per
occasionem: nec per studi-
um loquaris falsum: non studeas

mentiri: nec et ut prestes
alicui. Non alienam vitam
per mendacium defendas.
nullum iustum mendacium:
omne mendacium in omnibus est
peccatum. omne quod a veritate dis-
cordat iniquitas est. Le-
ges seculi damnant falsari-
os leges seculi puniunt
mendaces. Si mendacium
apud omnes damnamus. Si falsi-
tas humano iudicio puni-
tur: quanto magis ante
deum qui est testis verborum et
operum? Ante quem est deus oc-
ciosus verbo unusquisque ratio-
nem redditurus est. Ante
quem et per ociosum sermone
penas quisque sustinebit.
vnde scriptum est: perdes omnes
qui loquuntur mendacium.
Et testis falsus non erit
impunitus. Soror venen-
abilis declina erga mendacium
falsum non loquaris. Nove-
rum est loqui: nunquam men-
tiris. Esto verax nemi-

nez mentiēdo decipias.
Nō aliō dicas ⁊ aliō fa
cias. sorō dilecta dōs det
tibi vera loqui. Amen.

De piurio ser. xxxij.

Dominus dicit in
euāg. Nō iures
per cellū qz sedes
dei est: neqz per trāz qz
scabellū pedū eius ē: ne
qz per caput tuū: qz non
potes in eo vnū capillū
facei albū aut nigrū. sit
autē sicut tu? ē est nō nō.
Qd āplius est a malo ē.
sic mēiri nō pōt q nō lo
qitur sic piurā nō pote
rit qui iurā nō appetit.
Quacūqz arte vborz qf
qz iuret: dōs tam qui est
testis pscie hoc ita acci
pit sic ille cui iuratur in
telligit. Ad alū qd iura
mus facei nō debemus
implere. Soror venera
bil vis vt dicā tibi qualr
nūqz periurab. nūqz iu

res. si nō iurāis nunqz
piurabis si piurā times
nūqz iures. Prohibe
ēt tibi iuramentū. tolle
vsuz iurādi. periculosuz
est. n. iurare. vsuz iuran
di fac p̄suetudinez piu
rij. Usuz iurandi ducit
hoīem ad periuriū. Sit
ī ore tuo ē. sit in ore tuo
nō est. Veritas nō indi
get iuramto. Fidelis ser
mo retinet locū sacram
ti. Firma ē sit sacri tui
fides. Amatissima sorō
spūs scūs qui in tuo vgi
neo corpe sibi fecit tem
pluz pōat in ore tuo mo
deratiōis signacū. am.

**De detractioe ser
mo. xxxij.**

Proor mibi in
xpō dilecta: au
di qd dico ausculta
q mōdo attendō q loquō
Detractio graue vitii
est. detractio sūe pctm

est. detractio quicquid dāna
tio est. Detractio gran
de crimē est. Dēs repre
hendūt detractore. oēs
vituperāt detrahentes.
oēs debonestāt illū qui
detrahit. Et David p
pheta. Detrahentē se
creto primo suo. hunc
psequar hoc sūme tur
pitudinis est hoc nihil se
dius est. detrahentes la
trant quasi canes. Sic ca
nes rodunt pedes. trāse
unt. ita detrahētes ro
dunt vitā primorū. Ca
nes solēt mordeſ hoīes
z dente pestifero lacera
re trāseuntes. Soror ve
nerabilis g absceide a lin
gua tua vitiū detrahen
di. alienā vitā nō rodas
vitā alienā nō rēprehen
das. vitā alienā nō lace
res. De aliō malo nō
inquinēs os tuum. Nō
detrahes peccāti s; 2do

le. qđ in alio dtrahis. in
te potius pertimesce. qđ
in alijs reprehendis. in
te emēda. Quāto studio
rēprehendis alienā vitā
tanto studio emēdate
metipsas. quādo alteri
dtrahis te discute. quā
do aliū mordeſ. tua pec
cata redargue. Siuis d
trahere tuis pctis dtra
he. Nō perspicias alie
na peccata. sed tua pro
pria. Non intendas a
lienīs vitijs. sed tuis p
prijs. Nunquā alij de
trahis si te bene pspici
as. De tua ergo emē
datione esto sollicita.
De tua salute z corre
ctione esto attenta. De
trahentes non audias.
Sasurrantibus auditū
nō prebeas. pari rea tu
detrahentes z audiētes
tenent. Similr ē culpa
bilis z qui detrahit. z qui

detrahentē audit. **A**da
ledici r̄gnuz dei nō pos
sidedūt. **V**irgo q̄ ad ce
lestē thalamuz d̄siderat
peruenī: nō dz oībus d̄
trahere. **V**irgo venera
bil: si aures tuas a d̄tra
bentib⁹ lepaueris: z lin
guā tuā sic dixi ab oī lo
quutiōe perūsa refrena
ueris int̄ prudentes v̄gi
nes p̄putabis. **¶ De**

inuidia. f. xxxiiij.

b **O**mo inuidus
membz est dia
boli. cuius inuidia mors
introiuit in orbē terraz
Inuidia cūcta germina
v̄tutū p̄cremat: inuidia
cuncta bōa pestifero ar
dore deuorat. **I**nuidia
tinea est aīe. **I**nuidia p̄
mū nocet sibi q̄ alteri.
Inuidia p̄mu3 seipsuz
mordet q̄ alterz: inuidia
p̄mu3 suuz mordet au
ctorē: inuidia sensuz hoīf

cōedit: pectus vrit: men
tē lacerat cor hoīs q̄si q̄
dā pestis pascit. **I**ḡr cō
tra inuidiā occurrat bōi
tas. **C**aritas p̄paret ad
uersus inuidiaz. **S**oror
amātissima de bono al
terius non doleas. **D**e
alterius p̄fectu nō tabe
scas. **D**e alterius felici
tate nō crucieris. **V**ul
la v̄tus est q̄ nō habeat
p̄riuz inuidie maluz. so
la miseria caret inuidia.
Quā: qz nemo inidet
misero. **V**irgo q̄ in celo
desiderat habitare hoī
bus nō dz inuidef. **V**ir
go q̄ cū xp̄o ad nuptias
desiderat intrare de al
teri⁹ honore nō dz p̄tri
stari. **C**arissima sorō d̄s
mundet cor tuum ab oī
malitia atqz inuidia vt ei
possis sine macula fūī.

¶ De Ira ser. xxxv.

b **O**nesta v̄go. au

di quid Salomō dicat.
Respōsio mollis frāgit
irā. sermo durus excitat
furore. Et itez. Dulce
vbu3 mitigat inimicos z
mūltiplicat amicos. Tā-
to q3q3 quincit minus sa-
piens q̄to est minus pa-
tiens per irā oculus mē-
tis turbat per irā sapien-
tes perdunt sapiam: per
irā alienat hō a semetip-
so. Quidā cito irascunt
13 ad pacē cito redeunt.
quidā vō tardius irascū-
tur z ad pace3 tardi⁹ re-
uertunt. Alij at qd gra-
uius est z ad irā citius in-
citātur z ad pacē tardi⁹
inclinantur. Melior est
tam qui citi⁹ irascit z ad
pacē cito reūtitur q̄ qui
tardius irascitur z ad pa-
cem tardius inclinatur.
Carissima soroz audi ēt
Jacobū dicente3: sit at
oīs hōv clox ad audiēdū

tardus aut ad loquēdū
z tardus ad irā. Quār-
q3 ira viri dei iustitiā nō
opatur: pculdubio nec
ira vgis iustitiā di opari
poterit. vgo q̄ tēpluz di
d3 fieri nullo mō d3 ira-
sci. Nō decet xpi spōsā
esse iracūdā. virgo q̄ in
pectoz suo preparat mā-
sionem xpo oībus mo-
dis d3 expelle3 iracūdi-
az a corde suo. Virgo q̄
desidetat cuz xpo ad ce-
lestez thalamū puenire
d3 oīno a cōde suo iraz
expellere. Amātissima
soroz si te pzeuenerit ira-
cundia rstringe illā: si te
pzeoccupauit ira mitiga-
eaz. Tempera furore. tē-
pa indignatiō3. Adotū
iracūdie restringe. Re-
frena ipetum ire. Si nō
potes vitā irā: vltēpa.
Nō te rapiat furor: nō
te inflāmet ira: nō te cō-

b

moueat indignatio: sol
nō occidat super iracun
diā tuā. Am. **D**e

odio ser. xxxvi.

b **O**nesta vgo au
di q̄ dico. **O**diū

sepat hoīez a regno dī.

Odiūz separat hoīez a
paradiso. odium subtra

hit hoīem a celo. odiūz

nec per passionēz delet:

nec per martyriū purga

tur: nec per sanguinē ef

fusus abluīt: **N**ō debe

mus odio hē hoīes sed

vicia. **Q**ui fr̄ez suū odit

hōicida est: qui fr̄ez suū

odit in tenebris est: et in

tenebris ābulat. **D**eus

n̄ diligit qui hoīez odit.

Quātūz int̄ est int̄ festu

cā et trabez tm̄ distat int̄

Ira et odiūz. **O**diūz ē. n.

ira inueterata. per iram

turbatur oculus mētis.

Per odiū extinguit ocul⁹

cōdis. **S**orō i xpō amā

tissima mibi audi q̄ lo

quor tibi. **S**i tristauer

is in aliq̄ sororez tuā sa

tisfac illi. **S**i peccauis in

sororez tuaz age pniām

corā illa. **S**i scandaliza

ueris aliq̄ ex ancillis dī

roga eāvt dimittat tibi.

Perge festinant ad re

conciliatōz. **N**ō dormi

as donec p̄us venias ad

satisfactiōz. **N**ō requie

scas p̄usq̄ reuertaris ad

pacez. **S**i ceciderit ini

micus tuus noli gratula

ri. **N**ō leteris super ini

mici interitū: ne forte su

perueniāt in te similia:

ne quertat d̄s ab eo i te

irā suā. **D**electet te do

lere super eū qui afflic⁹

est. cōdole alienis misce

rijs. **I**n tribulatōe alte

rius esto tristis. **E**ū plā

gentibus plange: cuz lu

gentib⁹ luge. **S**oror ve

nerabil nō sis dura: nō

q lo
flauo
tua la
am in
pnam
adalis
ellus di
nat tibi
ni ad re
o dormi
venia ad
o requie
rtari al
dent un
la gratia
super m
te forte
e similes
ab coit
ctet te a
qui afflic
tus pmi
latore ad
i. Lūp
gercus
Soro
dura :
sint tibi dura precordia:
peccati in te nō retribu-
as sū culpaz suaz : qz z
in te venturū est iudiciū
dī. **D**umitte vt dimitta-
tur tibi: non. n. habebis
indulgentiam nisi dede-
ris veniam. **E**xpelle a
corde tuo odiū. **I**n mē-
te tua odium nō mane-
at. **S**oror amabilis dōs
det tibi dilectiōem sui
z proximī. Amen.

De Superbia ser-
mo. xxxvij.

Superbia est ra-
dix oīum maloz
Nō superbus deo z ho-
minibus est odibilis: su-
perbus homo similis ē
diabolo. **S**uperbia z cu-
piditas in tm̄ est vnum
malum: vt nec superbia
sine cupiditate: nec cupi-
ditas sine superbia esse
poterit. **D**iabolus per
superbiā z cupiditatem

dixit: in celum ascendā.
xp̄s cuz hūilitate dicit.
Humiliata est in pulue-
re anima mea. **D**iabo-
lus per superbiā z cupi-
ditatez dicit ero similis
altissimo. xp̄s per humi-
litate factus est obediēs
p̄i vsqz ad mortē. **A**d
vltimū diabolū per sup-
biā precipitat i infernū.
Xp̄s vō per humilitatē
ad celos eleuatur. quid
est omne peccatum nisi
dei cōtemptus quo eius
precepta cōtemnimus.
Soror carissima crede
mibi q̄ multozum tem-
porum vigilię: oratiōes
ieiunia: elemosyne z la-
bores si cum superbia fi-
nem habuerint: pro ni-
hilo reputantur, apud
deum. **I**gitur soror ve-
nerabilis alas superbie
non extendas: pennas
superbie non erigas.

b 2

Quare: qz superbia an-
gelos deposuit: potētes
stravit: supbos deiecit:
superbis resistit d̄s: **¶** Du-
milibus aut dat grām.
¶ Adōco te ēt ch̄isti sp̄o
sa: vt plus gaudeas d̄ so-
cietate āgeloz & ācillaz
d̄i: q̄ d̄ nobilitate gene-
ris tui. rogo te amātissi-
ma soror vt magis exul-
tes de societate paup̄ez
v̄ginuz q̄ de tuoz nobi-
litate parentū diuituz.
q̄re: qz nō est p̄sonaz ac-
ceptio ap̄d d̄cū: qui pau-
perē despiciat deo iniuri-
as facit. Qui tēnit pau-
perēz exprobat factori
ei⁹. Venerabil' soror d̄s
det tibi p̄fundā humili-
tatez & veraz caritatez.
De iactantia f. xxxviij.

Am in factis q̄
in dictis cauere
debemus iactan-
tiaz. **I**ḡr sorō carissima

circumspice te ipsaz & ni-
hil tibi arroges ex his q̄
in te s̄t p̄et̄ pctā. **C**auē
iactantiā. fuge appetitū
vaneglorie: caue inanī
glie studium nō te arro-
ges: nō te iactes: nihil d̄
te p̄sumas: nō te inso-
lenter extollas: nihil bo-
ni tibi tribuas: de bono
ope nō gloriēris. **N**on
sis circūflatavento fauo-
ris. **C**ōtēne laudē hoīz
nō exgras si quis te lau-
det aut si qs te vitupet.
Laus nō te seducat nec
vituperatio frangat. qui
laudē nō appetit nec cō-
tumeliā sentit. **V**irgēs
q̄ de suis meritis gloriā
tur corā hoībus nō h̄nt
oleū in vasis suis qz per
inanī glorie appetitū
mercedē q̄ merebant a
domino pdiderūt. **S**emp
suā aspiciant feditatez:
qz vanā gloriā diligūt &

doleāt se perdidisse op⁹
bonū q^d p humana lau
de fecerūt: Ande dōinus
in euan. Amē dico vob
recepērt mercedē suaz.
virtutes scōz per inanī
glie studiū dōinio subi
ciunt dōmonū sic ezechī
as rex: q iactant diuitias
suas caldeis manifesta
uit: ppter ea per pphetā
eas pīturas audiuit. pha
riseus ēt q orare ad tem
plūz venerat: iō bōa sua
perdidit: qz ea iactanter
māifestauit. Sic ex alto
aqla ad escāz descendit
sic bō d' alto bone quer
satiōis: per vane glorie
appetitū ad īferiora de
mergitur. soroz dilecta
mibi in xpō: non ponas
scīaz tuaz in aliena lin
gua. Laudet te aliēa lin
gua z nō tua: laudet te a
lienū os z nō tuū. tuo iu
dicio te decerne nō alie

no. Nēo magis scīr pōt
q sis sic tu: q scīa tui es
Soroz venerabil: vis vt
dicā tibi q̄liter poteris
oēs vtutes auge. S r di
lecte volo: atqz vt mibi
ostendas rogo. Auscul
ta g sorō venerabil. Si
vis oēs vtutes tuas au
gere. pdere noli. Abscō
de vtutes tuas p elatio
ne. abscondē tua bona fa
cta p arrogātia. Fuge vi
deri q eē meruisti. Vir
tutes tuas cela: pctā ma
nifesta: vitia cōdis tui re
uela. Abscōde tua bōa
opera. Nūq in mediū
pferas si quid bonū fece
ris aut dixeris. prauas
cogitatiōes statim manife
sta. pctm. n. māifestuz ci
to curat. Crīm at tacen
do āpliatur. Si latet: fit
ex minio magnuz: pctm
manifestādo decrescit:
tacendo crescit. Virtu

tes in oculo crescūt in pu-
blico decrescūt: vtutes ia-
ctant manifestādo ā nichil
latur. humiliē occultan-
do multiplicant. Igr̃ ho-
nesta soror p̃siliuz et op̃
tunz sp̃ ad dēū querte.
In oī operē tuo dei auxi-
liū pete. Dia diuine gr̃e
diuino dono ascribe. Ni-
hil meritis tuis attribu-
as. In vtute tua nihil p̃-
sumas: nihil pōas ī tua
audacia. Carissima so-
ror audi aplm̃ dicentē
Qui gl̃iatur ī dño gl̃i-
atur. Igr̃ venerabil̃ vgo
gl̃iatio tua et laus tua sem-
per sit in xp̃o iesu spon-
so tuo. Amen. **De**
humilitate Ser. xxxix.

Soror carissima
audi dñm iesum
xp̃m sp̃suz tuū
dicentē in euan. Disci-
te a me qz mitis sum et
humilis corde. Soror

venerabil̃ hūilia temet
ipsaz sub potenti manu
dī: vt te exaltet ī tpe tri-
bulatiōis. Cōscia vgis
semper dz esse hūilis et
tristis. s. vt per hūilitatē
nō superbiat: et per vtilē
tristitiā cor ad lasciuiaz
nō dissoluat. Hūilitas ē
sūmā vtus vgis. Sūmū
eius vitium est superbia.
Virgo hūilis lz habitu
sit vilis: gl̃iosa tñ est apd
deū vtutibz. Virgo at
superba quīs añ oculos
hoium plēbra: formosa
atqz p̃posita: tñ āte ocu-
los dī vilis est: et despe-
cta: atqz reproba. Qua-
re: qz aīa iusti sedes dei
est. Sic ipse dñs ait: su-
per quez requiescā. nisi su-
per hūiles et getuz et ti-
mentē sm̃des meos: di-
lecta mihi soror in xp̃o:
esto hūilis esto in hūili-
tate fūdata: esto vltima

oim: esto nouissima oim
Carissima nulli te ppo
nas: nulli te supioze de
putes. Estia oēs supio
res ee te. q̄zto maiō es.
tāto te hūilia in oibus.
Si hūilitatez tenueris
habebis gliaz. Quāto
n. hūilior fueris tāto te
seq̄tur glie altitudo. de
scende vt ascendas hu
miliare. vt exalteris ne
exaltata hūilieris. Qz q
se exaltat hūiliabitur. z
qui se hūiliat exaltabit.
qui. n. extollitur hūilia
bitur. De excelso gra
uioz casus est. De alto
maioz ruina est. hūilitas
casum nescit. humilitas
casuz nō nouit. hūilitas
ruinā nūq̄z incurrit. hu
militas lapsuz nūq̄z pas
sa est. Spōsa xpi agno
sce qz d̄s humilis venit.
Agnosce qz se in forma
sui hūiliauit: fact⁹ obe

diens vsqz ad mortem.
Amabilis soroz ambu
la sic ille ābulauit. Se
quere exemplū eius imi
ta⁹ vestigia illius. Esto
vilis: esto despecta. esto
abiecta. displice tibi. q
n. sibi vilis est ante deu
magnus est. qui sibi dis
plicet deo placet. Caris
sima esto paruula i ocu
lis tuis. vt sis magna. in
oculis dei. Tāto eris an
oclos dei preciosior. quā
to fueris ante oculos tu
os despectior. Sorō ve
nerabilis si humilitatez
pfundā tenueris cū pru
dentib⁹ vginib⁹ in cele
sti regno letabis. Am.
De patiētia. ser. xl.
D̄ Dmin⁹ dic i euā.

Beati pacifici qm̄
filij dei vocabūtur. So
roz carissima ḡ si hoies
pacifici sunt beati z vo
cabuntur filij dei neces
b iij

saria est tibi patientia.
Patientia opus pscm
h3. virgo pacifica sapiens
est: vgo iracunda non est pru
dens sed stulta. Soror ve
nerabilis: sine ferro mar
tyr esse poteris: si patien
tia in animo veraciter perua
ueris. Non pacificus per
tuum merebitur angelorum.
Non inuidus et iracundus
erit particeps demoniorum.
Non pacificus fugat dis
cordias: homo iracundus su
scitat lites. Virgo beni
gna est si patiat iniurias:
per nihilo ducit vgo paci
fica in corde suo preparat
mansiones christo: quare? quia
christus pax est: et in pace com
mune requiescent. Filia
pacis pacem deus diligere:
plus te prepara ad susci
piendam iniuriam quam ad infe
rendam. Disce potius ma
la tolerare: quam mala face
re. Esto patiens: esto mi

tis: esto suavis: modesta
mansueta. Ama pacem.
Dilige pacem: paces cum
omnibus retine. Deus in man
suetudine et caritate am
plexare. perba te amplius
amant: quam ipsa ameris: per
ba te amplius diligere quam
diligaris. Non sis levis
in amicitia. Retine sem
per vinculum amicitie. Ha
beto semper patientiam
mentis. Esto benigna:
esto prompta affectu. esto
affabilis in sermone. Gra
to animo appere ad omnes. Tol
le occasionem litis: Spne
lite. vive semper in pace ca
rissima soror. si fieri potest
cum omnibus hominibus retine
paces. Contumelias de
trahentium per patientiam
supra. Elideo pacem frange
sagittas contumelie.
prebe scutum per scilicet contra
gladium lingue. Magne
virtutis es si non ledas: a quo

leſa es. **A**dagne fortitu
dis es: ſi et leſa dittas.
Adagne es glorie ſi cui
potuiſti nocere parcas.
venerabil' ſorō: pax dī q̄
erupat oēs ſenſuz cuſto
diat cor tuū z aīaz tuaz.

De p̄cordia ſer. xli.

Ex ſunt q̄ odit

I dñs: z ſeptimuz
d̄teſta' aīa eius.

vz euz q̄ ſeminat diſcor
dias iter frēs. **M**aledi
ctus hō q̄ inter ſuos dei
diſcordias ſeminat: qui
pacē z p̄cordiā rūpit: ad
uerſus deuz facit: xp̄o fa
cit iniuriā: qui int' ſeruof
dī ſeminat diſcordiā: q̄
re: qz xp̄s eſt pax n̄ra: q̄
ſec̄ vtraqz vnū. vz qz an
gelos z hoīes ſec̄ eē p̄cor
des. **C**oncordia maloz
p̄rietas ē bonoz ſic op
tandū eſt vt boni paces
hēant: ita optare debe
mus: vt p̄cordia maloz

rūpaſ. cōcordia ad faciē
duz pctm̄ mala ē. cōcor
dia vō ad facienduz bo
nū ad ſectandū iuſticiā:
ad ſuienduz deo bōa ē.
pp hoc ſumus p̄gregati
in vnuz: vt in ſuitio dei
oēs vnū ſpūz z vnū aīuz
habeamus. **D**ibus ha
bitantib' in domo dei:
dz eſſe aīavna z cor vnū
ī dō. **N**ihil p̄deſt ſi noſ
p̄tineat vna domus z ſe
pet volūtas diuſa. plus
diligūt d̄s vnitates aī: q̄
loci. ecce ſum' in domo
iſta multi hoīes: diuerſi
mores: diuerſa cōda: di
uerſe aīe. **N**ec oīa dz in
vnū p̄iungeſ: vna inten
tio: vnuz amor in deuz.
Demus ḡ in hoc eē vni
us aī: z vnus voluntatis
vt ſuiamus deo: z vt di
ligamus deū ex toto cō
de z ex tota aīa: z ex to
ta mente: z p̄ximū n̄m

sic et nos: necessaria ita-
que est nobis virtus concordie.
Quod si ego volo facere vo-
luntatem meam et iste suam
et ille suam: sunt divisiones
oriuntur lites: ire quod et ri-
xe que sunt opera carnis: et si-
cut ait apostolus: qui talia ag-
gunt regnum dei non consequen-
tur. Soror carissima: cre-
de mihi quod deo non tamen
placent nostra ieiunia: nostre
orationes: nostra sacrificia: que-
tus concordia. Ideo deus dicit
in euangelio. Vade prius reco-
nciliari fratri tuo et tunc veni-
ens offeres munus tuum.
Venerabilis soror magna
est virtus concordie: apud deum
sine qua non placet deo nostra
sacrificia: quibus deletur
peccata. Scire debemus quod
cum ad conversionem venimus
luctamur contra diabolum
sumimus. Interro.
Et fratres dilecte: dic mihi
si aliquid timet diabolus.

Respon. Soror
amabilis: nihil est quod dia-
bolus tamen timeat quantum con-
cordiam et caritatem: nam si
totum quod habemus damus
propter deum: hoc diabolus
non timet quod ipse nihil habet.
Si ieiunamus: hoc dia-
bolus non timet: quod ipse
numquam cedit: si vigilamus
hoc diabolus non timet
quod ipse numquam dormit: sed
si caritatem et concordiam te-
nemus: hoc diabolus ve-
hementer timet: quare? quod
hoc tenens in ira quod ipse in
celo tenere noluit. hoc est
quod sancta ecclesia tribuit esse
ut castrorum acies ordiata
dicitur. quod sic hostes timeant: quasi
acies castrorum bene ordiata
ad bellum vident. Ita
certe diabolus expauescit
quando spirituales viros virtu-
tum armis accinctos in uni-
tate concordie vivere conspi-
cit: ipse victus et confusus

vehement' dolet cū eos
per discōdiā diuidere ⁊
penetrare nō valet: oēs
q̄ vnanimiter ⁊ p̄cordit
debemus viuere in do-
mo dei: vt possimus dia-
bolū vincere. Ancilla
dei q̄ vult p̄corditer vi-
uere: p̄us d̄z prauas cō-
suetudines reliq̄re: ne sit
p̄usa. ne sit i ordiata. ne
sit in disciplinata: ne p̄-
uersitate sua ceteras an-
cillas d̄i p̄turbet vel scā-
dalizet. D̄z etiā mensu-
rare actus suos. motus
suos. finōes suos: ⁊ totā
vitā suā: vt fin deū p̄cō-
dare possit cū illis cūz q̄
bus viuit. Igr̄ soror di-
lecta mōeo te: vt p̄cordi-
ter ⁊ hūiliter viuas ī mo-
nasterio cūz oibus ancil-
lis dei. Soror venerabil'
odientes ad pacē in vi-
ta discordātes ad p̄cor-
diā reuoca. Nullus exi-

stat fmo iurgioz q̄ cōcō-
diā diuidat. o spōsa xp̄i
caritas q̄ te sepauit a se-
culo. ipsa te p̄iungat deo.

De tollerantia. f. xliij.

Arissima soror:

c disce a **Ch**rīsto
modestiam. di-

sce tollerantiam: **Ch**ri-
stum attende ⁊ non do-
lebis de iniurijs: p̄ nob̄
nāq̄ passus reliquit no-
bis exempla. **Pa**lmis
n. percussus: flagellis ce-
sus: sputis derisus: cla-
uis cōfixus. spinis coro-
natus cruce dānat⁹ sem-
per p̄ticuit. quando enī
aliquis tibi p̄iuriat: pp̄
tua pctā contingit tibi:
quomodo tibi iniuriat:
mala tua hec faciūt: q̄c
quid tibi p̄tingat aduer-
sus pro tuo cuenit pctō.
Lenius sustinebis si p̄q̄
bus tibi infertur inten-
deris cū q̄ derogat tibi

tu ora: quōdā aliq̄s maledi-
 cit tibi: tu benedic ei: be-
 nedic ei qui maledixe-
 rit tibi. Male dicenti ti-
 bi benedictiōz appone.
 Irascentes patientia d-
 linire: blādimto iracun-
 diā furentis dissolue: le-
 nitatē vince neqtiaz: bo-
 nitate vice maliciā. tuo
 bono supā mala alioz.
 tua trāqlla mente alioz
 ꝓtumelias dīperde. so-
 roz venerabil: ad bōa z
 ad mala prepara cor tu-
 us: z bōa z mala ꝓut tibi
 euenerint porta. Su-
 stine adūsa z ꝓspera vt
 cunqz occurrerint tibi: q̄
 cūqz euenerit tibi mēte
 placida sustine. Respue
 ꝓbra illate cōtumulie.
 Despiciendo supā irri-
 sionū ꝓbra. Dissimulā-
 do ꝓtēne errores detra-
 hentiū. Mōesta vgo q̄-
 uis te qsqz irritet: q̄uis
 te incitet q̄uis exaspet:
 q̄uis insultet: q̄uis ꝓui-
 cietur: q̄uis criminet: q̄-
 uis ad lites ꝓuocet: q̄uis
 ad iurgiū vocet: q̄uis cō-
 uiciū dicat: q̄uis iniuriā
 faciat: q̄uis afficiat ꝓtu-
 melias: tu sile: tu tace:
 tu dissimila: tu ꝓtēne: tu
 nō loq̄ris. tu tene silētiū
 iniuriar nō respondeas.
 mala vba nō dicas. Qui-
 ciū nō retorq̄as. ꝓtume-
 liā nō respōdeas. Tene
 silentij pacē. Tacēdo ci-
 tius vices. O spōsa xpi
 sume luctamē ꝓtra tpa-
 les molestias. Esto i cū-
 ctis casibus firma. patiē-
 ter tollera oīa. patiēter
 abvno sustinendū est q̄
 multis accidit. Et q̄ as-
 fligit z qui affligit. mor-
 talis est. Et qui mala fa-
 cit z q̄ mala sustinet mor-
 riet. Amabil sorō cōde
 mibi qz nullus tibi ada-

pet:
hui
et: q
qui
ul co
mura
at pu
u tace
ene: tu
filiu
mdeat
as leu
tum
s. Ten
accedo
pola q
tra q
Esse i d
na. pa
panite
dia est q
Et q ab
at. mo
mala fi
inctme
no et de
nbi ad

uersari potuissz nisi dñs
ptatez dedissz: Nec ha
buisz in te ptatē diabo
lus. nisi permetteret ds.
Qz per multas tribula
tiōes nos introire in re
gnū dei. Nō s̄ 2digne
passiōes h' t̄pis ad futu
raz gliaz. Soror carissi
ma ipossibile est vt sis fe
mina ⁊ nō gustes āgusti
as. oia in hoc seculo euen
tu simile sustinem'. nul
lus est qui in hac vita po
situs nō suspiret. Istavi
ta lachrymis est plena.
Vita ista a fletib' incho
at. Infās. qñ nascit a fle
tu incipit viuere. Infās
qñ egredit de vulua pri
us incipit lugeŕ q̄ i der
Flentes picimur in hac
miserā vitā. Utilis ē tri
bulatio. vtilis sunt vite
h' pressure. quāto i hoc
seculo frāgimur. tāto in
perpetuo solidāur. q̄to

in pñti tpe affligimur. tā
to i futuro gaudebim'.
Si hic flagellis atteri
mur purgati in iudicio
inueniemur. Amen.

De ifirmitate ser. xliij.

Dominus loqui
tur in apochaly
psi dicens. Ego

qs amo arguor castigo.
Trib' modis ds in hac
vita castigat hoies. s. ad
dānatiōz percutit repro
bos. Ad purgatiōz cor
ripit qs videt errare ele
ctos. Castigat iustos ad
augendā gliaz meritoz
Deus percussit egyptū
plagis ad dānatiōz. fla
gellat' est pauper laza
rus ad purgatiōz. flagel
latus est etiā iob ad pro
batiōz. flagellat etiam
hoiez ante pctm. ne ma
lus sit sic flagellauit pau
lū. qui instigāte āgelo sa
thane tollerabat stimu

los carnis. Flagellat et
homo a deo pro peccato. ut emendetur
sic ille qui traditus
est sathane: in interitum
carnis ut spiritus saluus ceterum
Qui valentiores sunt et
sani. utile est eis infirma-
ri. ne per vigorem salutis
plus letentur in transitoriis
et terrenis rebus quam debent
Mala est sanitas carnis
quam homines ducit ad infirmi-
tates anime. Et valde bona est
infirmitas carnis. quam per-
ducit hominem ad sanitatem
anime. Infirmitatem carnis
laudat apostolus dicens. Cum
enim infirmus tunc fortior
sum. scilicet spiritu. In flagellis dei
non debemus murmurare homo quia
per hoc quod castigatur a peccato
emendatur. Leuius susti-
neamus infirmitates cor-
poris si ad memoriam re-
duxerimus mala que feci-
mus. in infirmitate homo
non debemus murmurare. quare:

quia ab illo iudicatur. cuius
iudicia semper sunt iusta. quia
firmitatem patitur et contra de-
um murmurat. iusticiam
iudicantis accusat. ac per
hoc iram dei aduersus se pro-
vocat. Non potest esse ius-
tus. quod iusto placet iudici
quem. n. diligentius castigat
flagellat autem omnem filium
quem recipit. et quasi pater in fi-
lio displicet sibi. In hac
vita deus pareit peccatoribus.
et non peccatis iustis. In futu-
ra vita peccet iustis. et non
peccet peccatoribus. qui in hac
vita flagellari non merentur
in inferno torqueri. Soror
carissima dolor et tri-
sticia omnibus sunt communia. Ne-
mo est qui in hoc seculo
non doleat. Spiritus dei? hos
castigat quos ad salutem pre-
parat perpetuum. Soror
venerabilis in infirmitati-
bus tuis non contristeris.
in laboribus tuis gratias age

do. **V**ale te magis op
ta aio q̄ corpe. **D**eside
ra te plus valere mente
q̄ carne. **A**dusa carnis
remedia suz ai. **E**gritu
do carnez vulnerat. mē
tem curat. **L**āguor. n. vi
tia exq̄quit. lāguor vires
libidis frāgit. **P**roba
ri te in dolore cōgscē nō
frāgaris in fornace p̄ba
tur aux. vt sordibus ca
reas tribulatiōis camē
no purgaris. vt purior a
peas. p̄secutiōis igne cō
flaris. **C**ōflaris vt oi pec
catorz sordē purgeris: ad
p̄batiōz sūt oia ista q̄ su
stines. **I**gr̄ dilecta mihi
in xpo soror in infirmīta
tib⁹ tuis nō murmures.
nō blasphemēs. non di
cas q̄re sustineo mala.
nō dicas cur affligor vt
quid mala patior: **F**rat
mi obsecro te vt dicas
mihi qd̄ i infirmītatib⁹

meis debeo dicere vel
qualr̄ oz memetipsam
accusare. **S**oror hōesta
hoc mō te accusa. **N**ec
caui vt cram digna non
recepi. **E**q̄lem vindictā
peccati mei non sentio.
Adinus me sentio per
cussam q̄ mereor. **I**ux
ta modum criminis mi
nor est tribulatio vltio
nis. **S**ecundū merituz
p̄ctōrum meorū. dispar
est causa penarum. **N**ō
sūt tāta suplicia q̄ta ex
titer̄ p̄ctā. **O** spōsa xpi
vis a p̄ctis tuis purgari
in pena te accusa ⁊ di iu
sticiā lauda. **A**d purga
tiōz tuam sufficit. si ea q̄
pateris ad iusticiā dei re
tulcris. **S**i pro irrogata
infirmīte tu humil⁹ de
uz glorificaueris. **C**orri
pit. n. te d̄s flagello pie
castigatiōis. **E**xercet in
te disciplinā. **E**t q̄ par

cendo te a se abiciebat.
feriendo clamat vt rede
as. Venerabil' vgo cogi
ta q̄libz mūdi cruciat'.
intend' aio q̄scūqz mūdi
penas. q̄scūqz tormētoz
dolores. q̄scūqz dolor
acerbitates. cōpa hoc to
tū gehēnez leue erit qđ
pateris. Soror amabil'
si times: penas inferni ti
me. Iste. n. pene tpa les
sūt. ille eterne in istis pe
nis moriendo tormenta
recedūt in illis morien
do eternus dolor succe
dit. Si. n. quersa fueris
emendatio ē qđ pateris
Cōuersus nāqz flagel
la a pctis absoluūt. Cō
uerso instātes plage ad
purzatiōz p̄ficiūt. Qui
n. hic castigat' corripit.
illic liberat. qđo nec sub
flagello corrigunt' z tpa
li pena z etna dānātur.
Et in hoc p̄us iudican

tur seclor' illic denuo in
futuro. His duplex est
pena z dānatio. Semi
na his pcussio est. z qz z
hic hnt initia tormētoz.
z illic supplemtū penaz
Adan' igr' dei te ad pe
nā tradidit. indignatio
dei te affligi iussit. Ipse
iratus iussit te mala oīa
experiri. Soror venerā
dissima nā qz z corpis d
bilitatibus frāgeris. qz
carnis morbis afficeris.
qz lāgoz stimulis crucia
ris. qz passionibus aīe q̄
teris. qz mentis āgustia
torq̄ris. qz crassante ipu
gnatiōe malignoz spiri
tuū agitaris. hoc ipsum
p pctō diuina iusticia ir
rogat. Tua cōtra te di
micant arma. Sagittis
tuis plagaris. Telis tuis
vulneraris. Per q̄. n.
peccasti. per hec z torq̄
ris. Qz secuta es carnē

flagellaris i carne: in ip
pla gemis in qua pecca
sti. Soror amabilis in ip
sa carne cruciaris: i q̄ de
ligisti. In ipsa tibi est cē
sura supplicij i q̄ fuit cā
peccati. An corruisti ad
vicia: unde sustines tormē
ta. O ipsa xpi: iuste ar
gueris: iuste flagellaris.
iusto iudicio iudicaris.
pcella iuste te pterit: iu
sticie pena te pmit. am.
De auaricia. ser. xliij.

Dominus dic in
cuā. Cauete ab
oī auaritia: qz nō
in abundātia cuiusq̄ vi
ta eius est s̄ trāz ex his
q̄ possidet. et paul⁹ apls
Dis fornicatio z imū
dicia z auaricia nō noie
tur inter vos. Et iterū.
Dis fornicator aut im
mūdu: aut auarus q̄ ē
ydolorū fuit? n̄ h̄z here
ditatez in regno dei. vñ

Salomō Eōtrbat do
muz suaz: qui sectat aua
ricia. Auarus nō imple
bit pecunijs. Qui amat
diuitias non capiet fru
ctuz ex eis. Nihil est pe
ius q̄ amare pecunias:
hic. n. aīam suā venalez
h̄z. Sicut auaricia mer
git hoīem in infernū ita
oīo largitas elemosyne
leuat ad celuz. Auarus
hō similis est inferno: si
cut infernus nūq̄ dicit
satis est ita auarus nun
q̄ satiatur pecunijs: sic
ydropicus q̄to plus bi
bit: tāto pl⁹ sitit: ita aua
rus quāto plus acquirit
tāto pl⁹ zcupiscit. Aua
ritia z cupiditas sorores
sunt: supbia vero est ma
ter eaz. Nūquā supbia
fuit sine cupiditate: nec
cupiditas sine auaricia.
Soror venerabilis: nō
sit manus tua porrecta

ad accipiendus: et collecta ad dandus: plus te dlectet dare quam accipere. Melius est dare quam accipere. Soror carissima: Auaricia non defigat radices in corde tuo: auaricia non sit in te. Expelle a corde tuo auaritiā. Si perfecte pro christo contempseris omnia terrena cum codice iesu christo sposo tuo letabis in celesti patria. Am.
De cupiditate. ser. xlv.

r Adix oium malorum est cupiditas

Nō pōt pfecte spūalia bella suscipe: nī si pūs carnis edomuerit voluptates. nō pōt mēs ad contēplādus deus cē libera: q̄ terrena et trāsitoria huius mundi concupiscat. Nō pōt videre oculus mētis alta si eū claudit puluis terrene cupiditatis. Cupiditas gūe

petm̄ est: oium criminū matia ē. Nō est mix si moriētes inferni ignib⁹ deputent: q̄ viuētē flammā cupiditatis sue nō extiret. Soror carissima: Quis nō habeas pecuniā: tam si habes cupiditatez habēdi nihil valet tibi Nihil valet tibi corporis nuditas: si tibi ē vestimēti cupiditas. Judas per cupiditatē vēdit christum. Audi nasciur in hac vita: nudi exituri sumus d̄ hac vita. Cur ḡ concupiscimus terrena et trāsitoria: Si ḡ bōa h⁹ mundi credimus peritura: cur tāto amor diligimus ea? Si terrena et trāsitoria h⁹ mūdi plus q̄z oz diligimus peccam⁹. Soror ḡ dilecta cursus tuū cōsidera: et cognosce tibi pauca sufficere posse q̄ habes. Si, igr̄ cupidi

tas est radix oium ma-
lor sic superius dixim?
Necesse est vt expellas
ea a corde tuo: vt cetere
soboles no pullulent vi-
tior: cupiditas peruersa
no sit in te. Soror vene-
rabil' oipotens ds te fa-
ciat ppter semetipsuz p-
spera h' mundi despice
re z nulla eius aduersa
formidare. am. **De**

paupertate f. xlvj.

b **E**ati pauperes
spu qm ipsoz est
regnū celoz. Multi sū
pauperes qd ipsa paup-
tas no facit btos sz mise-
ros. qz ipsaz paupertatē
no ppter deuz sustinent
sz coacti. sunt et nonnulli
pauperes qd paupertas
no facit miseros sz btos
qz eam ppter deuz susti-
nent d quibus dī. Bti
pauperes spu. Soror ca-
rissima itez ad te reuer-

to: loquēdo. Audisti tri-
bulationem z patientiā
Job: z ideo te mōeo vt
ne in tribulatione fran-
garis. nec in psperitate
eleueris. Tu pūarchas
diuites opibus sed hu-
miles fuisse animo legis
Qualis fuit Abzaā qui
dicebat loquar ad dñm
deuz meū. cū sz terra z
cinis. Jōqz beata cris so-
ror venerabil' si z in pro-
speris z in aduersis sem-
per deo gratias egeris
z felicitatez huius tpalis
vite velut fumus z vapo-
res euanescentes credi-
deris. Ait enim paulus
apo. Si in hac vita tm
sperantes sumus in xpo
miserabiliores sum' oi-
bus hoibus: xps enī ne-
auz diligereamus obla-
ta vite munera contem-
nere docuit: ne famē ti-
merem' qdraginta die

bus ieiunauit ne nudita
tez timeremus: vnā tu-
nicaz discipulis suis hīe
mādauit ne tribulatōes
expauesceremus: ille p
nobis tribulatōes susti-
nuit: et ne mortē timere
mus p nob mortē susti-
nuit: et suscepit. *De* qd i
mūdo est: ꝓcupiscentia
carnis: et ꝓcupiscētia ocu-
lor et ābitio seculi. et mū-
dus peribit et ꝓcupiscen-
tia eius. *I*gī dilecta so-
roz nō diligam⁹ ea q sūt
in mūdo: ne ꝓeamus cū
mūdo. *C*erte dauid re-
gnabat et cū hīet: thesau-
ros argenti et auri et im-
peraret populis manu
forti: tam humiles se co-
gīcit et dīc paup iuz ego
et in laboribus a iuētū-
te mea. et itez. *E*genus
et pauper ego iuz. *I*tem
dīc. *I*ncola ego sum in
tēra: et peregrinus sic oēs

pīes mei. *S*oror venēa-
bil nō te delectent blan-
dimīta trāsitoria: nec cō-
moda trena: nec de mū-
danis lucris gaudeas: et
nō ꝓtristaberis d tēnis
dānis. *S*ic. n. scriptuz ē:
*D*iuitie si affluant: noli
te cor apponere: que cū
amore possidemus cū
doloꝝ perdimus. *A*udi
spōsa xpi q dīco: ille cui
celestia et terrestria sūt:
unt: pauper p nob fact⁹
est. *Q*uare: vt nos sua
paupertate faceret diui-
tes. *T*u g honesta vgo:
ambula per viā q ꝓcel-
sit iesus xps sponsus tu-
us: et passibus indefessis
sequere celestes duces.
sine dubio si cū sequuta
fueris: cū ipso in celo re-
gnabis. *S*oror venera-
bilis vginitatez et paup-
tatez beate marie vgis
ꝓspice: q tā diues i dño

fuít: vt mater dñi eē me-
reretur. Et in tm̄ fuit re-
bus paupercula: vt tpe
partus nō h̄iet obstetri-
ces vel ancillas ad fuiē-
dū sibi. Et in tm̄ fuit re-
bus paupercula: vt ip̄m
etiā diuersorū: tam an-
gustum fuit vt infantes
nō in lectulo sz in prese-
pio recliaret. Sed et io-
seph cui fuerat despōsa-
ta: cū esset iustus erat tm̄
pauper ita vt victus et ve-
stitus artificio quereretur.
Eerte faber fuisse legi-
tur. Etia de sanctis aposto-
lis legimus: qz fuebāt
deo in fame et siti. And
paulus apls. In fame et
siti in ieiunijs multis: in
frigore et nuditate: et i vi-
gilijs multis. O spōsa
xp̄i habes exempla qui-
bus possis terrenas di-
uitias p̄tenere et celestes
p̄cupiscere. Qm̄ qui vo-

lunt diuites fieri in hoc
mundo incidunt inten-
tatiōz: et laqueuz diabo-
li: et in desideria multa
et nocua q̄ mergunt ho-
mines in infernū. Libē-
ter p̄tēnunt terrenas di-
uitias q̄ perfecte sperāt
celestes. Et voluntaria
paup̄tas introducit ho-
mines in regnuz celoz.
Nō ideo venimus ad
mōasteriū: vt in delici-
is in eo viuamus: sed vt
vigilādo orādo: ieiunā-
do: plallendo: p̄tra adū-
sariūz n̄m diabolū di-
micādo: ad regnuz nob̄
p̄missum xp̄o adiuuau-
te perueniamus. Nam
ideo nascimur in hoc se-
culo: nudi etiam accedi-
mus ad baptismū vt nu-
di et sine impedim̄to per-
ueniam⁹ ad celū. Quā
incōgruū est et absurdū
et quā turpe: vt quē nu-

dum mater genuit nu-
dus suscepit ecclesia di-
ues intrare uelit in ce-
lū. Facilius est camelū
p foramen acus trāsire:
q̄ diuitē introī i regnū
celoz. meli⁹ ē min⁹ ege-
re q̄ plus h̄re. Nimis
ē auar⁹: cui n̄ sufficit do-
min⁹. Soror dilecta si
in hoc seculo famē ⁊ si-
tim atqz nuditatē pro
xp̄o sustinuerimus gra-
tis cū eodē domino n̄ro
iesu xp̄o i celesti regno
gaudebimus. **D**e
murmuratione s. xlvij.

Ospitium cor-
h dis n̄ri per gr̄az
dei sc̄tificatur ⁊
p inb̄itationēz sp̄itus
sc̄ti q̄ do intus est chari-
tas pax bonitas. humili-
tas. pacientia. p̄cordia:
m̄asuetudo: ⁊ alia huius
mōi. Nec sunt n̄re diui-
tie. s. bōi mores ⁊ vtutes

Sed si incipimus inter
nos litigare ⁊ murmu-
rare: cōtendere. statī ab
his sp̄ialib⁹ bonis va-
cui remanemus ⁊ nudī
Quare? qz vtutes non
possunt remanere cū vi-
tijs. Nā ⁊ modicū ser-
mētū totā massā corru-
pit. quisqz seru⁹ dei dēt
pensare in corde suo. q̄
magnū malū incurrit. si
p rebus tp̄alibus mur-
murat. vnde debuerat
esse diues. sit paup. que
sūt diuitie n̄re: vtutes.
s. Virtutes ergo perdi-
mus. si p cibo vel potu
murmuramus. Graue
peccatū ē murmuratio.
Vnde gregorius. Re-
gnus celozū nullus qui
murmurat accipit. Nul-
lus q̄ illud accipit mur-
murare pōt. Precor-
dia fatui sicut rota curr⁹
fenuz portat ⁊ murmu-

rat. Tales sūt mlti fr̃es ⁊
mlte sorores in 2grega
tiōe: qui sūt carnalibus d̃
siderijs subditi: ⁊ mur
murañ nūq̃ cessant. iḡ
sorō carissima necessari
us est valde nob̃ 2siliuz
pauli apli dicentis. Ne
q̃ murmuraueritis sic̃
qdam eoz murmurauē
rūt in desertovz ⁊ perie
runt ab exterminatore:
iḡ piculosū ē nob̃ mur
murañ: ne forte peamus
ab exterminatoī in mo
nasterio: sic̃ illi perierūt
in deserto. Linguas ḡ
ñas a murmuratiōe cu
stodiamus ne (qđ absit)
sic̃ illi perierūt in hoc se
culo nos peamus in fu
turo. Non ḡ murmure
mus: ne forte sic̃ illi pie
erūt in hac vita: nos pea
mus in futura. Cauea
mus ab oī murmuratio
ne: ne fōte qđ illi passi sūt

in corpib⁹: nos paciāur
in aiabus. Itey apls cō
sulendo nob̃ loquit̃ di
cens. Neq̃ tentemus
xp̃m sic̃ qdā eoz tenta
ueſt: ⁊ a sp̃entib⁹ perie
runt. Xp̃m tentat qui p
cibo vel potu siue p've
stīto murmurat: sicut
scriptū est: d̃ eodē pplō.
Tentauerūt deū in cor
dib⁹ suis: vt peterēt escas
aiab⁹ suis. ⁊ itey. Adur
murauerūt in tabnacul⁹
suis: ⁊ nō exaudierūt vo
cem dñi: xp̃m tētāt qui
in monasterio superflua
requiendo murmurat.
Contra xp̃m facit: qui
in monasterio plusq̃ oz
requirit. In christū pec
cat: qui in monasterio
res terrenas ⁊ transito
rias requiendo prepo
sitos suos scandalizat.
Et a serpentibus perie
runt. Quare a serpen

i iij

tibus perierit nisi qz ser
pēs venenosus ē: et oīs q
murmurat venenūz dīa
boli hz in lingua. **And**
Jacobus apłs. **Lingua**
inquietū malū plena ve
neno mortifero. **Lau**
duz est g nob a murmu
ratōe ne mōtifero et dia
bolico veneno pereāus.
Soror dilecta mihi in
xpō. **Andi** quid dñs nr
iesus xps dic in euāge.
Dico vobis ne solliciti
sitis aīe vře quid mādu
cetis neqz corpi vřo qd
indnamini. **Ac** si aperti
us dicat: **Deus** q dedit
vobis aīam: dabit escā.
Et qui dedit corpus da
bit vestimētum. **Et** adie
cit. **Respice** volatilia
celi qm n seminat neqz
colligunt: neqz gregāt
in horrea nec in celaria:
et dñs pascit illa. i. si deus
gubernat aues: q hodie

sunt et nō cras nō erūt:
quaz aīa est mortal quā
to magis dabit suis et an
cillis suis cibū et vestimē
tūz: qz aīa ē immortalis: et
qbus regnū celoz pmit
tit. **Et** iter. **Cōsiderate**
lilia agri quō crescūt: nō
laborāt neqz nent. i. nō
texūt neqz filant: et deus
sic vestit illa: qto magis
vestiet seruos suos et an
cillas suas. **Nō** occidet
dñs aīas seruoꝝ suoꝝ fa
me aut siti aut nuditate
Et adiecit: qrite p̄mūz
regauz dī et iusticiā ei⁹.
et hec oīa adicientur vo
bis. ac si diceret. **Serui**
te dño in timore: cātate
et exltate ei die ac nocte
cum trēore: et ipse dabit
vobis in hac vita et in fu
tura oīa necessaria. **In**
quirentes dñm: non mi
nuentur ei bono. **Sorō**
carissima: dñs qui te edu

rit de domo patris tui:
si in furtio eius perseue-
raueris: dabit tibi in bo-
no petitiões cordis tui.

De p̃prio ser. xlviii.

Proz carissima
peculiare: q̃ h̃z
ap̃d seruos d̃i p̃
magno crimine: nunq̃z
inueniatur in te. **O**ia q̃
in mōasterio sunt: oib̃
sūt cōmunia. Ergo si an-
cilla dei aliqd h̃z absco-
dizṽl p̃p̃rius: q̃ a ceteris
ancillis dei ignoratur.
furtum est: pctm̃ furti ē:
q̃re: q̃ oia h̃z in cōmuni-
cuz ceteris ancillis dei.
Et q̃si p̃p̃rius sibi aliqd
abscondit furtive: aliud
h̃z in cōe cū ceteris an-
cillis dei: q̃si p̃p̃rius si-
bi aliud abscondere. hoc
furtū est: hec manifesta-
fra⁹ ē. **H**oc gr̃ade pctm̃
est: hoc est inter inferni:
p̃ h̃ac viā latrōes descē-

derūt i infernū. Sic. n.
paulus apl̃s: neq̃z latro-
nes: neq̃z rapaces r̃gnū
dei possidebūt: ācilla d̃i
q̃ semetipsas sepat a cō-
muniōe mōasterij aliō
q̃si p̃p̃rius abscondendo:
p̃secq̃ns est vt. sepatur a
p̃sortio celestis vite. ml-
ti ad cōmunē societatez
mōasterij veniunt: s̃z q̃
sine graui gemitu dicerē
nō possumus: nō oēs in
eo s̃m euāgelij viuunt.
In mōasterio sūt sancti
apostoli iesu xp̃i. **E**st ēt
ibi iudas scarioth tradi-
tor dñi: z ibi anania cuz
vxoze sua saphira. **E**st
ēt ibi **S**iezi discipulus
helisei: qui p̃pter deum
oia q̃ h̃nt in hoc mūdo:
admiratiōz apl̃oz dere-
linquunt cā solius eter-
ne vite in eidē apostolis
letabūtur z remunera-
bunt in eterna beatitu-

dine. Qui aut postquam ad
pensionem monasterij venit
et de rebus monasterij facit
fraudem presumit: iudas
est et penam inde sustinebit
in inferno: quia de hoc quod
comest: proprium facit: qui aut
de seculari vita ad vitam
nunc devertunt: si de his
quae in hoc seculo habuerunt
unam partem sibi reseruat: alte
ram vero seculo in monasterio tra
dunt: cum anania et saphira
iniam maledictionis me
rentur. Qui autem de secu
lo ad monasterium venit: et
quod in domum suam habere non
potuit: si illud in monaste
rio habere voluerit: vel req
sierit: sine dubitatione le
pra giesi adheret ei.
Et lepra quam giesi susti
nuit in corpore: iste sustine
bit in anima. Nonne ista soror
sic superius dixi tibi ma
gna differentia est inter eos
qui in monasterio viuunt.

Illis qui in monasterio
more apostolorum viuunt: qui
ex his quae in seculo habue
runt vel habent: in monasterio
nihil abscondunt quoniam
illud psalmiste. Mihi
autem adherere deo bonum
est: procreare in domino spiritus me
us. Et illud. Facta cogi
tatus in domino: et ipse te enu
triet. Illis qui sic iudas
scarioth proprium retinet:
vel de rebus monasterij ab
scondunt quoniam illud: Ascen
dunt usque ad celos: et de
scendunt usque ad abyssos
anime eorum in malum tabesce
bant. Illis vero qui cum ana
nia et saphira ex his que
in seculo habuerunt unam
partem monasterio tradunt
alteram vero sibi in proprium re
tinent: quoniam illud: Qui
confidunt in virtute sua: et in
multitudine diuitiarum sua
rum gloriantur. Etiam illis
qui sic giesi ea quae non po

terūt hīe in seculo requi-
rūt in mōasterio 2uenit
illō. Ecce hō qui nō po-
suit deū adiutorē suū s3
sperauit in mltitudine di-
uitiarū suarū: 2 preualuit
ī vāitate sua. Tu 3 sorō
venēabil: nihil celes ni-
hil abscondas: nihil apō
te absconditū repōas. In
abscondito nihil rēineas
apō te nihil rēaneat ab-
scōditū. Quicqd hēs ha-
beto cū licentia: si quid
habes hēto cū bñdictio-
ne. Sine licentia abba-
tisse vlt pōnisse: nihil ha-
beas. Sine benedictio-
ne: nihil accipias. Sine
licētia nihil tribuas. ho-
nesta vgo: iacta cogitatū
tuū in dño: 2 ipse te enu-
triet. Amen.

C De
oratione. f. xlix.
Arissima soror:
audi q̄ dico. An-
te tps orare est puiden-

tia. In tpe 2stituto orarē
est obia. Tempus orādī
preterire est negligētia.
Tanto crebrior d3 esse
oratio: quāto est vtilior:
Dñs dic in euāg. Dia
q̄cunq3 petieritis in oīo
ne credentes accipietis.
Et paulus apo. Sine ī-
termiſsiōe orate. Et ia-
cobus. Adultū. n. valet
deprecatio iusti assidua
Sorō venerabil añ oīo
nez prepara aīas tuas 2
noli esse q̄si hō qui tētat
deū. In oīone prepara
te: 2 ostēde 2scias cōdis
tui: vt amplior grāz 2se-
q̄ris a deo tuo. Tūc ve-
raciter oras: q̄do aliud
in corde nō cogitas. Li-
ti ad p̄cē iudex flectit: si
peccator a prauitate sua
corrigatur. Oīo cordis
est nō labiorum. Adeli-
us est cuz silentio cōdis
orare q̄ solis verbis si-

ne intentiōe mentis. pu
ra est oīo quā in suo tpe
sup sine cogitatiōes nō
turbāt. Lōge qppe est
a deo alius: qui in oīone
cogitatiōibus seculi est
occupatus. Duob⁹ mo
dis oīo impedit^r: ne im
petrare quisq³ possit q^d
postulat. Hoc est si ad
huc hō mala cōmittit:
aut si peccāti in se ex to
to corde non dimittit.
Mens nra celestis est:
tūc deus in oīone bene
tēplatur: qñ nullis ter
renis curis aut errorib⁹
impeditur: qñ qsq³ orat
spūm scū ad se vocat.
Sed postq^d venerit. cō
festiz oīa temptamēta de
monioz q^d se mentibus
hoīum imergūt pntiaz
eius ferre nō sustinētes
effugiūt. qui ledit nō de
sistat orare p se ledenti
bus. Alioqn iuxta dñi

sniaz peccat qui p inimi
cis suis nō orat. Sicut
nulluz pficit in vulnere
medicamētuz. si adhuc i
eo est ferruz. ita nihil p
ficit oīo illius qui odiuz
h³ in corde. Eulpabili^r
expādit manus ad deū
q^d facta sua orādo iactan
ter manifestat. Sic pha
riseus in templo iactan
ter orabat z magis lau
dabat semetip³ de bōis
opibus q^d deū. Sorō di
lecta ora cū lachris ide
sinēter. Ora iugit pcar
deū diebus ac noctibus
Oīo sit sine cessatione.
oīo sit freq^{ns}. sint oīonīs
arma assidua. oīo d ore
tuo nō cadat. insiste oīo
ni frequent. incūbe oīo
ni freq^{nter}. Veme sem
per z plāge. Surge i no
cte ad pccz. vigila z ora
per nocta in oīone z pre
ce. incūbe nocturnis vi

gilijs. ad modicū clausis
ocul' rursus ora. oīo fre
quēs diaboli iacula sub
mouet. oīo q̄tidiana dia
boli tela exsupat. oīo est
p̄ma v̄tus adūsus tem
ptationū incur sus. Oīo
supat tēptamēta inicoꝝ.
vincit demōes: supat i
mūdos spūs. per oīonē
vincunt demōia: oīone
demōia supantur oībus
malis preualet cō. **N**o
nesta sorō sit oīo tua pu
ra. **N**ōco te carissima
vt ores p̄ bōis hoībus.
vt in bono perseuerent.
Rogo ēt te vt ores pro
malis hoībus. vt de ma
lo ad bonū quertantur
Ora pro amicis tuis. z
ora p̄ tuis inīcis. **O**ra
ēt p̄ oībus fidelibus vi
uis z d̄fūctis. dirigat oīo
tua sic incēsus i p̄spectu
dei. **De lectione. f. l.**
p **E**r oīonē mūda

mur a pctis. p̄ lectionez
docemur qd faciamus
vtrunqz bonuz est si l3.
Si vero non licet meli
us est orare quā legere
Nā cū oramus cū deo
loquimur. **C**ū legimus
deus nobiscum loquit.
Soror carissima si vis
cū deo sp̄ cē. sp̄ ora z sp̄
lege. **V**alde nobis ē ne
cessaria lectio diuina.
Nā per lectionē disci
mus. qd facere quid ca
uere. quo tēdere debeat
m̄. **A**nde dicitur lūcer
na pedib⁹ meis verbuz
tuū. z lumē semitis me
is. **P**er lectionē sensus
z intellectus augentur.
Lectio nos ad oīonem
instruit z ad opationem
lectio nos informat ad
actiuā z p̄tēplatiuā vitā
iō dī in psalmo. **B**tūs
vir q̄ i lege dñi medita
bit die ac nocte. lectio z

oꝛo sunt arma. q̄bul dia
bolus expugnat. hec sūt
instrum̄ta quib⁹ eterna
beatitudo acquir̄t. per
oꝛonez ⁊ lectioꝛ vitia de
struunt ⁊ v̄tutes i aīa nu
triūtur. ancilla dī semp
d̄z orare ⁊ legere. **U**nd
legitur in psalmo. **T**ūc
nō pfundar cūspexero
i oībus mādatis tuis. iḡ
dilecta mihi sorō i x̄po
insiste oꝛoni frequenter
perseuera in meditatioe
scripturarū. in lege dei
esto assidua. hēto studiū
in diuinis legibus. vsus
legēdi sit tibi. sit tibi fre
quens lectio. sit tibi q̄ti
diana legis meditatio.
lectio demit errores vi
te subtrahit hoīez a va
nitate mundi. per lectio
nē sensus ⁊ itellect⁹ cre
scūt. **L**ectio. n. docet qd
facias. demōstrat qd ea
ueas. oñdit q̄ tēdas. mltū

pficis cū legis tñ si facis
ea q̄ legis. soroz venera
bil ad apiat d̄s cor tuū i
lege sua ⁊ i p̄ceptis suis.

De opatione ser. li.

Ereimias p̄phe
i ta dīc. leuemus
corda nostra cū

manibus ad deū. **Q**ui
orat ⁊ laborat cor leuat
ad deam cum māibus.

Qui vero orat ⁊ nō la
borat cor leuat ad deū
⁊ nō māus.

Qui autēz
laborat ⁊ nō orat: māus
leuat ad deū ⁊ nō cor.

Iḡ soroz carissima ne
cesse est nobis cor in oꝛo
ne ad deū leuare ⁊ ma
nus cū operatiōe ad de
ū extendere. **Q**uare?

Ne de negligentia mā
datoꝝ reprehendamus
duz salutes q̄rimus ob
tinere sola oꝛone: aut so
la operatiōe. **U**nd pau.
apls. **Q**ui non laborat

ñ māducet. Ancilla xp̄i
d̄z semper orare legere
z operari. ne forte sp̄s
fōnicatōis d̄cipiat ocio
saz mentē. Delectatio
carnis per labores vinci
tur. Soror carissima di
uide tibi spaciūz diei in
tres partes. z in prima
ora. in sc̄da lege. z in ter
tia pte labora. Rex sa
lomō per ociū semetip̄z
inuoluit in multis forni
catōibus z per cupidita
tē fornicatōis adorauit
ydola. Sorō venerabil
hec tria sūt tibi necessa
ria valde. s. oīo. lectio z
opatio. Dione munda
mur. lectōe instruimur.
operatiōe beatificamur
Sic dicit spiritus san
ctus in psalmo. Labo
res manūz tuaz qz mā
ducabis. beatus es. z be
ne tibi erit. Si aliquan
do a lectione cessaueris

operari debes. vt nun
quaz sis ociosa. quia oci
um inimicūz est anime.
Diabolus cito decipit
eum quem ociosum in
uenit. Diabolus quoti
die in claustra intrat z
si aliquem inuenit ocio
sum statim accusat. O
sponsa christi vide ne cū
diabolus claustra intra
uerit. z vniuscuiusqz fa
cta scrutatus fuerit ali
quid iueniat vnde te ac
cusare possit. Hac de cā
te monco: Soror mibi
in christo dilecta vt per
amorem christi nunquā
sis ociosa. rogo vt amo
rem christi ostendas so
ciabus tuis. non solum
verbis s; z operibus bo
nis. Tunc vere deus di
ligis si pro amore illius
bona que potes opera
ris. Anaqueque sancta
anima debet in se mon

strare amorem dī. ⁊ ver
bis sanctis ⁊ actiōibus.
Unde in canticis canti
corū. Sponsus .i. xps
sponsam .i. sanctā aīam
hortatur dicens. **Mo-**
ne me vt signaculū sup
cor tuū. ⁊ super brachi
um tuum. In corde sūt
cogitatiōes ⁊ in ⁊ in bra
chio operatiōes. **Er go**
sr cor ⁊ sup brachiū spō
se dilectus in signaculū
qz in sca aīa q̄tuz ab ea
diligatur ⁊ voluntate ⁊
actiōe designat. qz amō
dei nūq̄ cōo ociosus. si
vere est amor magna opa
tur. si vō nō opatur. nō
ē amor. **Rogo** igr te ve
nerabil' vgo vt deus per
fecte diligas ⁊ vt p̄ amore
illi' nūq̄ ociosa sedcas.
Si ver' deū diligis nul
la hora ociosa eris. si de
us in veritate amas pro
amore illius ociū recusat.

Si ex toto cōde diligis
deum oī tpe p̄tēnis oci
uz. **Qui** deū tota mēte
diligat ppter deū ociuz
postpōit. regnū dī si da
bitur ociosū. s; in fumo
dī studiosū. regnū dī nō
dabit vagātibus s; pro
deo digne laborātibus.
Qui in bonis opibus sūt
pigri ⁊ tepidi nō hēbūt
locū in regno dī. **Luxu-**
ria cito decipit hoīes. o
cio deditos. **Luxuria** ci
to decipit hoīes ociosuz
decipit hoīes vagantes.
Luxuria gūius vrit quē
ocioluz inuenit. **Libido**
cedit rebus. **Luxuria** ce
dit operibus: **luxuria** ce
dit idustrie ⁊ labori. hō
per laborē sepe vincit li
bidinez. **Corpus**. n. la
boz fatigatū min' dele
ctatur flagitio. q̄ ppter a
mabilis in xpo soroz p̄
caue ociū. nō diligas oci

10
u3 fatiga corpus laboꝝ.
Exercet opus bonū q̄re
tibi opusvtilē q̄ animi i
plicetur intentio. Opus
tuu3 z intētio tua sēper
sit in deo. **A**m. **D**e
psalmis z hymnis s. lii.

Proor carissima
f. cu3 in2spectu dī
cātas psalmos z
hymnos: hoc tracta in
mente tua qđ cātas i vo
ce. **M**ēs tua cū voce cō
cordet: zcordet cum lin
gua. **N**ō aliud cogites
z aliđ cātes. **S**i aliđ co
gitas in mente z aliđ cā
tas in voce pdis fructū
laboris tui. **S**i corp⁹ tu
u3 stat i ecclesia foris va
gatur mens tua perdis
mercedē tuā. **A**nde dī.
Popul⁹ hic labijs me
honorat: cor āt eoz lon
ge est a me. **S**icut. n. ait
apls: **P**salā spū: psalā
z mente. **E**ātabo ore z

corde. **B**onū ē s̄ semp
orare deū mente. bonū
ē ēt cū sono vocis hūis
z psalmis z cāticis spūa
libus glificār deū. **S**i c
oionibus iuuāur ita psal
moz modulatiōibus de
lectāur. **A**lus cātādī cō
solat tristia corda. **E**an
tus i ecclesia mētes hoīm
letificat: fastidiosos oble
ctat pigros sollicitat pec
catoꝝ ad lamēta inuitat.
Nā q̄uis dura sunt cō
da seculariū hoīuz: statī
vt dulcediem psalmoz
audierint: ad amorē pie
tatis zuertunt. **S**ūt mī
ti qui suauitate psalmo
ruz zpuncti: pctā sua lu
gēt **D**īo tm̄modo i hac
vita effundit in remissio
nē pctōz. **P**salmoz āt
decātatio significat per
petuā laudē dei in etna
gaudia: sic scriptū ē: bti
qui hitant in domo tua

k

dñe in secula seculorū lau-
dabūt te. Quicūq; fide-
lit̃ et itenta mente: psal-
mos decātat: qđāmodo
āgelis dei sociat̃. Quō-
q; hō illū p modulo suo
laudat in terris: quē an-
geli sine int̃missiōe ado-
rāt et glorificāt in celis.
Psalmorū decantatio
aliqñ mouet nos ad la-
chrymas: aliqñdo inui-
tat nos ad orōnez. psal-
mi faciūt nob gratas eē
vigilias noctis dicentes.
Exultate iuste in dño: re-
ctos decet collaudatio:
psalmi pñciāt nob ho-
rā diei p̃mā cū exultatōe
lucis dicendo. Deus in
noīe tuo saluū me fac: et
in ṽtute tua iudica me.
psalmi p̃secrāt nob ho-
rā diei tertiā cū dicunt.
Et ṽciat s̃r nos m̃ia tua
dñe: salutaŕ tuū s̃m elo-
quiū tuū. psalmi nos le-

tificāt hora diei sexta in
panis p̃fractiōe: psalmi
ad horā diei nonā ieiun-
nia resoluūt: et nōs facia-
nt dulcedine ac suauit̃-
tate spūali. psalmi nos
deo p̃mendāt hora diei
vespertina dicendo. Di-
rigat dñe orō mea. sic in-
censum in p̃spectu tuo.
Elevatio mānuū tuarū
sacrificiū vesperinarū. psal-
mi nos admōent vt bñ-
dicāus dño ad p̃pletas
dicentes. Ecce nunc bñ-
dicite dñm oēs sui dñi.
Sorō mihi in xp̃o dile-
cta firmiter r̃tine in tua
memoria: q; in auribus
dī bene sonat cū scā aia
per dilectiōz et amorē ac
deuotōz: psalmos hym-
nos et cāticos spūales dō-
cāt. An sp̃s. s. xp̃s
in cāticis cāticorū sp̃s
i. ecclesiarū vel scām aiam
admōet dicens. Osten-

de mihi facies tuā: sōet
 vox tua in aurib⁹ meis:
 qz vox tua dulcis ⁊ faci
 es decora. Tu inquit di
 lecta mea q̄ iaces in le
 ctulo dulcissime ꝓtem
 platiōis: in q̄ mihi i psal
 mis ⁊ hymnis ⁊ cāticis
 spūalibus atqz oziōib⁹
 placere desideras: veni
 ⁊ ostende mihi faciē tuā
 ti. egredere a secreto cō
 dis: ⁊ alijs pulchritudi
 nē bonorū opex suorū ad
 exemplū demonstrā: vt ē
 illud videāt opa vīa bo
 na: ⁊ glorificent p̄ez ve
 struz q̄ in cel⁹ est. Sonet
 vox tua in aurib⁹ meis.
Vox. s. predicatōis: vox
 diuine laudis: vox iubi
 latiōis q̄ alios ad laudē
 ⁊ gliaz meā pficere faci
 as. Cāt⁹ psalmorū oble
 ctat aures audientū ⁊ i
 struit aīas fidelū ad be
 ne viuendū. **Vox cātan**
 tiuz sit vna ⁊ cū angelis
 dei q̄s videre nō possu
 mus: vba laudis misce
 m⁹. Serui dī semp dñt
 laudare nom̄ dei: aq̄ su
 periores insinuent: de q̄
 bus dī: Benedicite aq̄
 oēs q̄ s̄ celos sunt dño:
 qz electi nō tacebūt in ꝓ
 petunz laudā nom̄ dñi
De aqz vō inferiorib⁹
 dictū est. Cōgregentur
 aq̄ q̄ sub celo sunt in lo
 cū vnū qz r̄probi per to
 tuz mundū mō dispersi
 āgregabūtur in infernū
 cruciādi. Sine intermis
 sione fideles debent re
 ferre laudes deo qz de⁹
 delectatur in illis. Qd
 deus delectatur in lau
 dib⁹ fidelūz testat spon
 sus. s. xp̄s qui in cāticis
 cāticorū spōse. s. scē aīe lo
 quit̄ dicens. Que habi
 tas in ortis. In ortis ha
 tat ecclīa vī q̄libet scā aīa

q̄ iā viriditate spei ⁊ bo
noz opoz est repleta. q̄
ḡ iā in ortis hitat oꝝ vt
spōsuz suuz vocē suā au
dire faciat. i. cantuz bōe
predicatiōis vl̄ scē iubi
latiōis vel voceꝝ diuine
laudis emittat in q̄ ille
delectetur queꝝ deside
rat: q̄ aici aulculturꝝ
oēs electi: q̄ vba vite. s.
lectiōes: psalmos: bym
nos ⁊ cāticos spūales au
diū. desiderāt: vt ad cele
stes p̄tiaz reuiscāt. igr̄
sorō reuerendissima: hē
iā superi⁹ dixi valde ne
cessariū ē tibi: vt in oī vi
ta tua laudes oīpotentē
deū creatorē tuuz: qm̄
inde p̄mittit tibi venia:
vnō ⁊ laudes. Lauda ḡ
euz in cōde: lauda eū in
voce. lauda euz in voce
iubilatiōis. lauda ēt euz
in secreto ꝓtemplatiōis
lauda euz i cubiculo mē

tis in iubilatiōe vocis: q̄
uis ad laudandū deum
pctōres ⁊ indigni simus
tñ cessare a laudibus nō
debēus. qz inde ꝓseque
niā pctōꝝ credimus: vn̄
deuz laudam⁹. **U**n̄vōꝝ
diuina i psalmis. Sacri
ficiuz laudis honorifica
bit me. inqt. ⁊ illic iter q̄
ostendā illi salutare dī.
Ac si apertius diceret.
In psalmis est iter lau
dis q̄ ad eternā laudē ꝓ
uenir̄ possis. sꝫ si ego il
lud tibi nō ostendero. il
lud inuenir̄ nō poteris.
Proptea carissima qz
iter n̄re salutis in m̄ib⁹
est creatoris. mōeo te vt
nūqꝫ la⁹ dī discedat ab
ore tuo. Soror mihi in
x̄po amātissima deus ē
laus tua ḡ ⁊ tu laus illi⁹
esto. ita vt semper sit la
us illi⁹ in ore tuo. **A**m̄.
De actiua ⁊ ꝓtēpla

tuua vita ser. liij.
v Idit Jacob sca
la stantez s^r fraz
angelos q^z dei ascende
tes z descendentes per
ea: z cacumez illi⁹ celos
ta⁹gebat. In hac scala s^r
positi o^{es} ad vitā eternā
predestinati: z o^{is} q^z spe
ctat ad regnuz celoz in
hac scala h^z locū. Sca
la ista gⁿalis est eccl^a q^a
ex pte adhuc militat in
terris: z ex pte iā reg^t in
celis. In hac scala sunt
tres ordies ho^z. s. secu
lares actiui z p^otemplati
ui. Seclares sunt in mi
nori gradu. Actiui sunt
in altiori loco. p^otempla
tiui vō sunt in lūmo. Et
d^o istis trib⁹ ordib⁹ ho^z:
quidā s^r in mola: quidā
sunt in agro quidā vō s^r
in lecto: mola est vita se
cularis: ager est aⁿus ho
minis seclⁱ. In agro sūt

predicatores vbi dei: in
lecto est amor sponsi. s.
xpi. Qui s^r in mola trā
circueunt: q^z terrena q^a
rūt z diligunt. Qui sūt
in agro terrā collunt q^z
semināt vbu^z dei in au
ribus ho^z: qui in lecto
sunt despiciunt z p^otem
nunt. ad pedes h⁹ scale
sunt ho^{es} h⁹ seculi. In
medio scale s^r actiui: in
sumitate vō scale s^r p^otē
platiui iā q^{si} i celo posi
ti: q^z celestia cogitāt. isti
s^r āgeli dⁱ p scalā ascēde
tes z d^oscēdētes: q^z ascen
dūt per p^otemplatōz ad
deū: z descendunt p cō
passionez ad primum.
Actiua vita innocentia
est bonoz opex. Contē
platina vita est specula
tio, supernoz. Actiua vi
ta cōis est mltoz: p^otem
platina vō paucor. Acti
ua vita terrenis reb⁹ bñ

utis. **C**ōtemplatiua vō
seculo renūciās. soli dō
vivere delectat. **I**n
terro. **S**i dilecte: ro
go vt ostēdas mihi dif
ferentias actiue et ptem
platiue vite. **R**espō.
Soror carissima iter
actiua et ptemplatiua vi
tā maxima ē dñia: actiua
est panes esurienti dare
Verbus sapie p̄imos
docere. errātes corrige
re. ad vias hūilitatis su
pbientē reducere. **D**is
cordantes ad p̄cordiaz
reuocare: infirmos visi
tare: mortuos sepellire
captiuos et incarceratione po
sitos redimere. q̄ singu
lis qbuscunqz expediat
dispēsare. necessarij vni
cuiqz puidere. **S**oror
mihi in xpō dilecta. ec
ce audisti opa actiue vi
te. **N**ūc si placet. audi
virtutes vite ptemplati
ue. **C**ōtemplatiua vita

ē **C**haritatē dī et p̄ximī
toto mente retinere. ab
exteriori actiue acquie
scere. soli desiderio con
ditoris inherere. ita ut
iaz nihil agere libeat. s̄
despectus oībus curis se
culi ad videndaz faciez
sui creatoris aīus inar
descat: ita vt iam noue
rit carnis corruptibilis
pōdus cū meroz portar
totisqz desiderijs optar
hymnidicis āgelorum
choris interesse. **A**ppe
ter admisceri celestib⁹
ciuib⁹ de eterna incor
ruptione in p̄spectu dei
gaudere. venerabilis so
ror. audisti actiua vitā.
audisti et ptemplatiua.
nunc rogo ut cū maria
magdalena eligas me
liorez partem. s. vitā cō
templatiua. bona est ui
ta actiua. sed multo est
meliō ptemplatiua. **Q**ui
pri⁹ in actiua vita pficit

ad contemplatiuā bñ ascen
dit: quicunq; adhuc terrena
lez gloriā: aut carnales
affectat concupiscentiaz a
contemplatiōe prohibetur.
Exemplū. n. actiue vite: et
contemplatiue de iacob acci
pe. q̄ dū adamaret rache
lezes q̄ significat con
templatiuā vitā data ē
ei lya q̄ significat actiuā
actiua vita in laboribus
h' mūdi deo seruit: dū
paupes recepit pascit et
vestit: visitat et consolatur: se
pelit: et cetera opa mē
eis impendit. Et tñ lya ē
secunda in filiis: qz mul
ti sunt actiui: et pauci cō
templatiui. Rachel vero
ouis vel vidēs principi
um interpretatur: qz cō
templatiui simplices et in
nocētes sunt sicut oves:
et ab oī tumultu sc̄li aliēi
vt soli diuine contemplati
ōni adherentes uideant
illum qui ait. Ego sum

principium qui loquor
vobis. Rachel duos fi
lios hēt: qz duo sunt ge
nera contemplatiuoz. Alij
nāq; viuūt in cōe i mōa
sterij: Alij vero sunt so
litarij et ab oīb' separati.
Sed beatior ē et pfecti
or contemplatiua vita. q̄
actiua: Sicut aquila desi
git oculos in radio solis
nec deflectit nisi quando
vult corpus suū reficere
cibis. ita et sc̄i aliquādo
a cōtemplatione ad acti
uā vitā reuertuntur. cō
siderantes illa sublimia
sic eēvntia: vt tñ ista hū
ilia paululū nr̄e indigētie
sunt necessaria. vñ i cāti
cis cāticōz. sp̄s. s. xp̄s
sp̄sā. i. sc̄as aīas contemplati
ōi deditā hortatur dicēs.
Surge ppa amica mea
columba mea: formosa
mea et veni. Ac si aptius
diceret. Surge ppa a
mica mea p dilectiōis et

fidē: colūba mea p ino-
centiā z simplicitatē: for-
mosa mea p virtutē z
castitatē. Surge de illo
dulcissio statu tuo: hoc
est de gete ptemplatio-
nis i q̄ mibi soli pplace-
re desideras: in psalmis
hymnis orōib⁹ z canti-
cis spūalib⁹. Festina er-
go z veni. i. egredere ad
utilitatē primorū: ut il-
los ēt per offitiū predi-
cationis: z p exēpla bo-
norum operū imitato-
res tui facias: ad salutē
aiarū suarū pducas. Vi-
sio aīalium in ezechiele:
que ibāt z non reuerte-
bāt: p̄tinet ad pseueran-
tiā actiue uite. Et iterū
aīalia q̄ ibāt z reuerte-
bant p̄tinet ad mēsurā
p̄tēplatiue uite in q̄ dūz
q̄sqz intēderit sua reuer-
beratus infirmitate sta-
tim descēdit. Atqz ite-
rū renouata mētis acie
ad ea vnde descēderat
rursus ascendit: qd fieri
i actiua vita n̄ pōt. De
q̄si q̄sqz vel ad modicū
descēderit: statim igna-
tiōibus vitiorū inuoluit
Sepe mens o terra ad
celum erigit z itez gra-
uata infirmitate carnis
de celo ad terrā descen-
dit. Multos seculares
hoīes visitat deus z per
suā grāz eleuat eos ad
altitudinē cōtēplatiōis
z multos p̄tēplatiuos
iusto atqz occulto iudi-
cio suo deus interrenis
actibus lapsos derelin-
quit. Sicut sepultus in
monumēto cessat ab oī
terreno negotio: ita hō
p̄tēplatiu⁹ cessat ab oī
terreno ope vī misterio
z sicut hoīes ab actiua
vita ascendentes sepeli-
liuntur i gete p̄templa-

tiōis: ita a seculari vita
recedentes actiua vita
suscipit eos in se q̄si se-
peliendos. Ac per hoc
sicut actiua vita ē sepul-
crum secularis vite. ita
p̄tēplatiua vita est mōu-
mentū actiue vite. viri
sc̄i sicut aliqui egrediū-
t̄ a secreto p̄templatiōis
ad actiua vitā. ita rurs⁹
ab actiua reuertunt̄ ad
secretū intime p̄tēpla-
tiōis: vt itus deū lau-
dent ubi acceperunt un-
de foris ad ei⁹ gloriā
opāt. Sicut deus vult
ut aliquando p̄templa-
tini egrediātur ad acti-
uā vitā. ut alijs p̄ficiāt
ita aliq̄do vult ut nō
eos inq̄tet. s̄ vt q̄scāt
i secreto suauissime p̄tē-
platōis. Nō bñ in cāti-
cis cāticor̄ sp̄sūs insi-
nuat. cū filias hierl̄z ne
sp̄sām vigilare faciant
adiurat dicens. Adiuro

vos filie hierl̄m: per ca-
preas cernuosq̄z cāpor̄:
ne suscitētis: neq̄z euigi-
lare faciatis dilecta: do-
nec ipsa velit. ¶ Doc ē ne
suscitētis neq̄z euigilā-
faciētis aīam diuine cō-
templatōi deditā: oīoni-
bus ⁊ lectōibus diuinis
occupatā. Et ne eas ad
exteriora opera inquie-
tare velitis. dōec ipsa ve-
lit. ¶ Doc est: dōec exple-
to p̄tēplatōis tpe admo-
nente corp̄is fragillitate
q̄do velit suscitari a sō-
no interne q̄etis: ⁊ inti-
me dulcedis. Sed tñ in
hac mōtalivita nō pōt
p̄fecte p̄tēplari deū. vñ
bñs iōānes in apocha-
lypsi dīc factū est silētiū
in celo q̄si media hora:
¶ Celū q̄ppe est aīa iusti:
sic dñs per p̄phetā dīc.
¶ Celū mihi sedes ē. Cū
q̄ q̄es p̄templatiue vite
agit i mente silentiū fit

in celo. i. in aia qz strepi-
tus trenaz rez atqz opa-
tionō cessat in cogitatio-
ne. Sed qz ptemplati-
ua vita in hoc mūdo nō
pōt esse perfecta neqz
hora integra factū silen-
tiū dī in celo: s; qsi me-
dia hora. Qui perfecte
vitaz ptemplatiuā vult
tenere: d; ab oī terreno
opere cessare. Unde in
eisdem canticis sponsa
de se dic. Ego dormio
z cor meuz vigilat. Ac
si aperte mens scā loqre-
tur dicens. dū a munda-
nis tumultibus exteriū
dormio: i interiori cogi-
tatiōe q sunt celestia at-
qz spūalia penso. Etiaz
archa Noe q bicame-
rata dī: significat actiuos
z ptemplatiuos: qz acti-
ui deorsuz stant: ptempla-
tiui vō stāt sursuz: qd at
archa dī ter camerata:
significat tres ordines i

scā ecclesia. i. iugatoz:
pcontinentiū atqz vginuz.
De hac ptemplatiuavi-
ta dic dñs i euā. Si vis
perfectus esse: vend oia
q habes z da paupibz
z habebis tesaurz in ce-
lo z veni seqre me. Et d
Maria magdalēa ait.
Maria optimam par-
tem elegit: que non au-
feretur ab ea. Vita con-
templatiua non aufere-
tur in hoc seculo neqz i
futuro. Actiua vita au-
feretur ab homine in fu-
turo seculo. Actiua vi-
ta in hoc seclō h; finez:
Cōtemplatiua vō non:
qz sp persequat. Actiua
vitā in hoc seculo defic
Cōtemplatiua vō i hoc
seculo incipit: s; in celo
perficitur. Mōesta vgo
moneo te: vt ppter de-
uz despicias presens se-
culū ppter deū ab oībz
curis seculi te suspende:

Sine impedimento secti
deo fuisse stude. Nulla
cura seculi subtrahat te
a timore dei. Nulla sol
licitudo rerū te subtra
hat ab intentōe dī. Abi
ce a te quicquid pōt impe
dire bonū ppositū. To
to aīo odi ⁊ dāna q̄ dili
git mūdū. Esto mōtua
mūdo: ⁊ mūd⁹ tibi. Tā
q̄ mortua ab amorē pre
sentis vite te sepa. Tan
q̄ mortua mūdi glīam
nō ꝓcupiscas: soror mibi
amabilis ī xpo: sic sepul
ta in monumēto nō ha
beas curā de seculo. Tā
q̄ dīfuncta in sepulchro
ab oī terreno te ꝓua ne
gotio: soror mibi in xpo
amabilis ꝓtēne viuens
q̄ ꝓ mortē habere nō
poteris. Si hic ita fece
ris: ꝓ mortē tuā vitā
eternā habebis. Amen.
De curiositate ser. lūij.

I Proor carissima

mōeo text de die in diē
studeas ꝓficere in bōis
operib⁹: ⁊ vt nō ꝓsideres
mala q̄ alij faciūt: sꝫ ꝓsi
dera bōa q̄ tu facere de
bes. Unde quidā sapiēs
ait. Insuperuacuis reb⁹
noli scrutari multiplici
Non est tibi necesse ea
cōgscere q̄ ab humanis
sensibus sūt remota. dī
gnū est valde vt mētes
hoīum desinat iudicār:
q̄ aliena cōda ꝓfecte ne
scit cōgscer. q̄re: q̄ icer
ta nos iudicamus: q̄ ad
usqꝫ veniat dominus: q̄
⁊ illuminabit abscondi
ta tenebrarū ⁊ māifesta
bit ꝓsilia cordium. Di
gnū est etiā: vt desinat
peccare qui aliena vitia
vlt īꝓrehendere. Stul
tī hoīes dū alienos erro
res volunt reꝓrehende
re demōstrant suos. Tā
diu homo ignorat pec
cata sua q̄ debuerat fle

re ⁊ cōgscere: q̄dū alie
na vicia exquirat curiose
S; cū hō ad semetip̄s
reūtitur: ⁊ sese bñ cōside
rat: nō exquirat q̄ in ali
is reprehendat. qz in se
metipso multa inuenit
q̄ lugeat. qui semetip̄s
bene cōsiderat: in semet
ipso inuenit mltā q̄ plā
gat. **U**nd bñs Greg.
Nos tāto minus debe
mus aliena corda repre
hendere: q̄to scim⁹ visu
nrō nō posse aliene cogi
tatōis tenebras illustra
re. **E**tia bñs Isid. ait.
Facilius reprehendiū⁹
vitia vniuscuiusqz hoīs
q̄ vtutes intendiū⁹. nec
quid bōi quisqz fecerit
aḡscere cupius s; qd ma
li egerit percutiū⁹. iḡr
soror mibi in xpō dile
cta monco te vt āplius
rephendas tua vicia q̄
aliena. prius vide tua. p

pria q̄ aliena delicta. s;
tua correctiōe esto solli
cita. **D**e tua salute esto
attēta. de tua emēdatio
ne esto preuisa q̄ ad te
nō ptinet noli q̄rere. nū
q̄ desideres cōgscere qd
inter se loquūtur hoīes.
Noli q̄rere qd quisqz
dicat aut faciat. caue cu
riositatē. **O**mitte curas
alienevite. nulla curiosi
tas aīum tuū decipiat:
nulla cōcupiscentia dete
stāde curiositatis te sub
repat. ne tu oblita tuorū
morū. alienos perquiras
xpī spōsa. tāta cura cor
rige tua vitia. quāto stu
dio reprehendis aliena.
Nulla tibi sit cura sciē
di latētia. caue inquirere
ea q̄ nō debes scire. pre
termite q̄si secretū q̄
scripture scē auctorita
te non didicisti. **N**ihil
ultra queras q̄ scriptus

est. Nihil aplius pqui-
ras diuine littere demo-
stra. Sciñ nunquā deli-
deres q scire nō debes.
Sorō venerabil' scito p
certo: qz curiositas picu-
losa presumptio est. Cu-
riositas dānosa picia ē:
adheresiz puocat: in fa-
bulas sacrilegas precipi-
tat mentē. In causis ob-
scuris reddit audaces.
In rebus ignaris facit
hoies precipites. Sorō
amātissima cū oī studio
vitā tuā emenda. vt p?
hāc vitā mēaris pueni-
re ad etna gaudia. am.

De vigilantia. f. lv.

Arrissima soror:
audi dñm iclum
xpm in euā. dicē-
tez. Vigilate qz nescitis
qn dñs venturus est: et
itey. Vobis dico vigi-
late. et petrus apl's Esto-
te prudentes et vigilate

in oñonibus. Cū hoies
dixerint pax est et securi-
tas tūc spentinus veniet
sr cos interitus. Et salo-
mon ait. Sūt iusti atqz
sapientes: et opera eoz ī
manu dei: et tamen ne-
scit hō vtruz āore aut o-
dio dignus sit. Quā?
qz in futuro reservatur ī
certa. Soror in xpo di-
lecta. iō dñs celauit nob
tps sui aduentus: vt nos
longa expectatiōe incer-
ti: semp credāus iudicē
nrm esse ventur: qz qñ
venturus sit ignorāus.
Verba sunt bñ Greg.
leticia pñtis vite ita est
agēda: vt amaritudo se-
quentis iudiciij nūq̄ re-
cedat a mēoria: sepe dia-
bolus decipit hoiez ad
peccandū: et cū de ruina
aspicit eū afflictū: itey p
securitatez decipit eū. igr
sorō dilecta mibi ī xpo

sp. necesse est vt cū bona
agimus mala q̄ fecimus
ad memoriā reducā?
vt duz culpā caute cog-
scim⁹. nūq̄ d̄ bono ope
īcauti letemur. Jō dñs
voluit nob̄ horā ultimā
esse incognitā vt sp̄ sim⁹
suspecti vt dū illā viderē
nō possum⁹ cotidie nos
ad illā preparēus. Etia
ne in hac vita simus se-
cūri: bt̄s yfido. nos ad
mōet dicens. Neqz iu-
st⁹ de sua iusticia p̄fidat
neqz pctōz d̄ mīa dī des-
peret q̄cūqz s̄z pariter ha-
beant in corde sp̄e z me-
tuz. Sic speret dī mīaz
vt sp̄ timeat ei⁹ iusticiā.
Quāuis p̄uersatio scōz
sit p̄babilis tam̄ incertū
est hoībus ad quez finē
sunt destinati. iō nunqz
hō dz esse sine metu: qz
fatissactio p̄nie: diuino
tm̄ iudicio pensat nō hu-
māo. Anō ait cesarius:

q̄to sumus securi d̄ pre-
teritis pctis tm̄ debēus
esse solliciti de futuris.
Venerabil soror firmit
tene qz oīs vita sapiētis
hoīs meditatio est mor-
tis. Igitur soror mihi
in xp̄o amabilis si oī ho-
ra ad deū vigilāis sapi-
ens eris. si cotidie mētē
tuā ad deū leuaueris z
diez mortis tue ad mēo-
riā reduxeris beata eris
fm̄ illō q̄ quidā sapiēs
ait. bt̄s hō qui sp̄ ē pa-
uidus. Mac de cā te mo-
neo vgo hōesta vt semp
sis pauida spqz suspecta
Semp esto sollicita z cō-
tra diaboli tentatīdes a-
stuta. sempervigilia z cō-
tra antiquū hostez inces-
sant pugna. Diebus ac
noctibus ora cū oī vigi-
lātia z p̄tra insidias dia-
boli viriliter dimica. in
oī vita tua esto p̄uisa z
p̄tra vltimas inimici cuz

oī sollicitudine decer-
ta. Etia audi hōestavir-
go ea q̄ iesus xps spōsus
tuus dic in euā. Btūs
ille fuus quez cū venēit
dñs inuenerit vigilātes
Ergo si ad cundes dñs
nrm iesus xps vigilaue-
ris tota mēte inter btōs
ꝓputabis in eterna bea-
titudine: btā eris si cu-
oī deuotiōe oculos men-
tis ad vez lum q̄ dñs est
lenauis: vere btā eris si
ad deuz cū oī instātia vi-
gilaueris qz ꝓmisit de-
coronā vigilātibus. An
in cāticis cāticor̄ de o-
culis spōsi dī. Oculi eius
sic colūbe s̄r riuulos aq̄
rū q̄ lacte sunt lote z re-
fidēt iuxta fluēta plenif-
sima oculi sponsi sci viri
sunt. q̄ sic colūbe i s̄m-
plicitate viuūt. z alijs su-
is predicationibus atqz
exemplis viā salutis oñ

dunt. Super riuulos a-
q̄z esse ꝓhibent. qz sem-
per in refrenatiōe sc̄tāz
scripturaz ꝓuersant: qui
lacte s̄t loti: qz per gr̄as
dei in baptismo a pctis
suis sūt mūdati: quid. n.
perfluēta plenissima iux-
ta q̄ sedent intelligimus
nisi sacre scripture ꝓfo-
funda z archana dicta:
quibuis nos reficimus:
dum ea legendo vel au-
diendo haurimus. Ad
hec etiam iuxta fluentia
columbe residēr solent
vt. vmbraz volantium
auium in aqua videant:
super quam se ꝓoicien-
tes vngues rapaces effu-
giant: sic sancti viri scri-
ptura scā fraudes demo-
num ꝓspiciunt: z ex de-
scriptione quas vident
quasi ex vmbra inimi-
cum cognoscunt z eius
deceptiones fugiunt:

sic et tu soror honestissi-
ma in meditationibus sanctarum
scripturarum esto assidu-
a quia in eis poteris co-
gnoscere qualiter hostium insi-
dias valeas declinare.
Non est ergo iter te mo-
neat te filiis sancte scri-
pture ex toto committas:
ut ut nihil aliud facias:
nisi quod ex responsio scriptu-
rarum audieris: quia ibi inue-
nies qualiter fraudes de-
monum fugias. **N**oneo
etiam te: ut metu rapacium
animi. id est demonum: si flu-
ta sanctarum scripturarum sede-
as: ne tu improuisa (quod
absit) inimicis tuis pre-
da fias. **R**ogo ut super
riuuulos sanctarum scripturarum in-
desinent vigilantes, et ut cum
summo studio deceptiones
inimicorum vitas. **D**eum in-
spicientes quare non cognoscimus
vel intelligimus: quia in con-
spectu domini cogitationes

nostre antequam adactus pre-
cedat: manifeste sunt et ap-
te: dicit enim psalmista.
Scrutans corda et renes
deus. **I**gitur soror amatissi-
ma: cogitemus nos in
aspectu dei semper asta-
re: et agnoscamus quia ter-
ra et cinis sumus. **E**cce
deus noster terribilis retribu-
mus unicuique secundum opera
sua: in primo est et non tar-
dabit: ipse veniet et sal-
uos nos faciet. **V**igile-
mus ergo cum omni perseque-
ratia et deuotione ut cum
venerit et pulsauerit non
inueniat nos dormien-
tes sed vigilantes in suis
laudibus et in suo amor-
e atque in suo sacro fuitio.
Curramus ergo dum lucem
habemus ne tenebre nos
prehendant. **S**ic. n. ait
sapientia dei in puerbijs.
Bonus qui audit me et
qui vigilat ad fores me

as q̄ttidie: z obseruat ad
postes hostij mei. Qui
me iuenerit inueniet vi
tā: z hauriet salutē a do
mino. Virgo christi iō
te moneo vt cum omni
studio vigiles ad deum
vt in die necessitatis tue
possis eum habere pro
pitiū. Igr̄ hōesta virgo
nullus casus te inueniat
iparatā: nullus sit casus
quē nō p̄ueniat medita
tio tua: p̄pone ante ocu
los tuos nihil eē quod
acciderē nō possit. Com
memorañ sp̄ futuras mi
serias. In p̄speris me
ditare quo pacto aduer
saberis. Sp̄ cogita i mē
te ne aliquid contrarij ac
cidat. sapientis hoīs est
p̄uidere iacturā pericu
li omīa meditata leuio
ri euentu accidūt: Expe
ctata mala tolerabilius
feruntur: perspectares

non admittitur cū acci
derit. Adueniētes im
petus premeditatio frā
git: precogitatio attenu
at: futuras molestias: p̄
uisio lenit: aduētū malo
rū: inopinatum malum
fortiter ferit. Grauiā sē
q̄ precogitata nō fuerāt
acerba existūt in quibus
improvisi incurrimus:
Improvisa mala graui
ter feriunt. Repentinū
malū cito frangit: quod
prouisus nō ē vehemēt
affligit. Subita maris
tempestas terrorem su
scitat: improvisus hostis
male perturbat. Via re
pentina grauiora sunt q̄
repente accidūt grauius
occurrūt: Igr̄ soror mi
hi in x̄po dilectissima z
ad bona z mala cor tuū
p̄para. in die bonorum
ne immemor sis malo
rum: z in die malorum

ne immemor sis bonorum
Esto peruius sensu ne
vanis cogitationibus pol
luaris. ama scientiam scri
pturarum et contemne vitia
carnis. Soror carissima
si ex toto corde tuo ad
deum vigilaueris. et ei in
omni vita tua cum omni de
uotione seruiaris absque
ulla dubitatione cum eo
in celesti curia regnabis.

De prudentia. f. lvi.

Soror carissima
audi dominum Iesum
christum in euangelio
dicentem. Estote pru
dentes sicut serpentes et
simplices sicut columbe.
Et salomon ait: simpli
citas iustorum diriget eos
et supplantatio peruerso
rum vastabit illos via sim
plicis: via domini et pa
uor his qui operantur ma
lum. Iustitia simplicis di
riget viam eius et in impieta
te sua corruet impius in

nocens credit omni verbo.
Qui autem decipit iustos in
via mala in interitu suo
corruet et simplices possi
debunt bona eius. Au
ri sanguinem oderunt ho
minem simplicem. Iusti
autem querunt salutem illi
us: sancta rusticitas sibi soli
prodest: et quantum edifi
cat ecclesiam christi meri
to vite tantum destruit: si
his qui veritatem destruunt
non resistit. Et beatus hie
ronymus ait in seruis et
in ancillis dei non est que
rendus cultus corporis
sed simplicitas mentis:
nec simplex nec rusticus
in sanctum se existimet sci
tatem habens in sua lingua
sed tantummodo in pura
et simplici conscientia: Ex
duobus inspectis multo
est melius habere rusti
citate sanctam quam eloque
tiam peccatricem. Ma
gis veneranda est sancta

rusticitas q̄ verbosa lo
q̄citas. Soror in xp̄o di
lecta si nostra intentio ē
simplex apud deū in iu
dicio eius nostra opera
tio tenebrosa non erit:
qui casti eē p̄ iusticiā ne
sciūt neq̄q̄ eē inocētes p̄
simplicitatē possunt. san
ctorū electorū ecclesia:
vias rectitudinis z sim
plicitatis sue timore in
choat: s̄z charitate cōsu
mat: de⁹. n. nō solū v̄bo
rū sed z cordis īsector
ē z diligit eos qui in sim
plicitate cordis seruiūt
ei: Ande sponsus ī cāti
cis canticorū loq̄r dicēs
Una ē columba mea p̄
fcā mea: vna est m̄i sue
electa genitrici sue: m̄i
n̄ra ē regeneratrix gr̄a
dei apud q̄ vna colūba
eligitur: qz illo solos col
ligit qui in simplicitate
p̄manēt: z ab vnitāte nō

diuidit̄. Multi q̄ppe fi
deles dū ad ipsūz inten
dūt: duz vno desiderio
xp̄i se inuicē nutriūt dū
h̄ntes cor vnu z aīaz vna
se ī charitate cōiungūt
ex multis mēbris vnuz
corp⁹ efficiūt in me: oēs
qz ī simplicitate vnitatis
viuētes: vna colūba exi
stūt. Ea q̄ ap̄d hoīes d̄s
pecta sūt z ī p̄tēptu hēn
tur: in magna gl̄ia sunt
ap̄d deuz: Ir venerabil
sorō oīpotentē deū dep̄
cemur vt mittat nob̄ sp̄i
rituz sanctuz d̄ cel⁹ q̄ nos
faciat h̄re simplicitatez
colūbe z prudentiā sp̄e
tis vt sim⁹ ī malicia sim
plices z in bōis opibus
prudētes: sp̄es. n. astutū
ē aīa vt d̄ aspid̄ legit: qz
vidēs incātatorē venien
tē affigit aurē vna terre.
z aliam cauda obturat
ne incantatoris voces

Audiat: unde ppheta de
his q crudeles et prudē-
tes sūt ī malo dicit. Su-
roz illis secūdū similitu-
dinez serpentis sicut as-
pidis surde et obturātis
aures suas ut nō exaudi-
at vocē incātantiū et ve-
nifici icantātis sapiēter
Imitare ergo et tu soror
amabilis hūc serpentē
in hac parte: videlicet:
ut aures tuas claudas ne
mala vba audias. **M**ōe
flavirgo deprecare deū
ut oleum peccatoris nō
īpīguat caput tuū. **O**le-
ū peccatoris laus ē adu-
latoris. **S**erpēs obturat
aurē suā ne audiat icā-
totorē: et tu claude aurē
similiū ut nō audias de-
trahentē. prudēs ē aspis
ne verbū mortis audiat
et moriā: ergo et tu esto
prudens ne verba mala
per aures tuas intrēt ad

alaz tuā: et moriāris. igr
spōsa xpī nec prudentia
spēntis sine simplicita-
te columbe: nec simpli-
citas colūbe sine prudē-
tia spēntis dē esse in te:
quatenus cōlumbe sim-
plicitatē astutia spēntis
tis ut mala caueat solici-
tet: et prudentiā spēntis
simplicitas colūbe ut bo-
na faciat tempet. **S**orō
amātissima mihi ī xpō
ēt colūba septe vtutes
h3 (ut legimus) ī se: q̄s
tu per grām sci spūs po-
teris hēre in te. **C**olūba
sepe super riuulos aq̄z
sedet ut viso accipitre
veniente se in vndas e-
mergat et euadat: in tri-
tico meliora grana eli-
git: sepe alienos pullos
nutrit. **R**ostro nō percu-
tit: nō h3 fel: nidū fac in
fenestris muroz: gemit
tū h3 p cātu. **D**ēpcare

Deum igitur honesta uirgo cum
summo studio ut det tibi
has uirtutes colūbe. scilicet ut
sicut riuulos sanctarum scriptura-
rum sedeas et admōitiōe
earum incursus diaboli eua-
das. in sacra scriptura me-
liores ellige sententias ex qui-
bus te reficias. Nutri alie-
nos pullos. id est hoies prius
a deo alienos tuis uerbis
atque exemplis ad deum con-
uerte. Rostro non per-
cutias. id est primo tuo ma-
lum non facias: nec malum
dicas. Non habeas fel. id est
non habeas in te iracun-
diam: in fenestris petrarum
fac nidum tuum. id est spiritus tuus.
pone in vulneribus et pas-
sione iesu christi sponsi tui.
Gemitus habe pro carnis
ut sic hoies gaudent
seculares in caritatis se-
culi. Ita tu gaudeas in
gemitu et tristitia spirituali.
Igitur soror uene. sic super

ut dixi tibi sic oportet te pari-
ter intelligere et cauere in-
sidias inici cum omni sollicitu-
dine. Sic te oportet innocen-
tiam uite esse simplices: et
tamen cum simplicitate uite
oporteat te esse pruden-
tem. Ille qui non miscet pru-
dentiam simplicitati sed quod
ait propheta. Colūba est
seducta non habens cor sed id
est colūba quia simplex. id
est non habens cor quia non habens pru-
dentiam. iteque soror carissi-
ma te moneo ut in corde
tuo prepares dignum ha-
bitaculum christo quatenus ipse
ueniens cum patre et spiritu sancto
digne apud te mansionem
sibi faciat in domicilio pec-
toris tui. **¶** At laice
mulieres uidentur. f. lviij.

Soror carissima
fuge societatem se-
cularium mulierum.
Seculares femine que te
cum non habent ueram professionem

nō accedāt ad tuā socie-
tatez: qz qd amāt^r hoc ti-
bi predicāt. Ecce qd di-
ligūt hoc tibi dicūt: iō d-
bes vitā societate secu-
lariuz scīaz: qz seclm di-
ligūt z de secularib⁹ lo-
quūtur terrena amāt: z
iō terrena tibi ānunciāt
trāsitoria ꝓcupiscūt: z iō
in aurib⁹ tuis trāsitoria
exponūt. Sic. n. scriptū
est. Unusquisqz hoc lau-
dat qd diligit. Et iō se-
cularis femina seclz lau-
dat qz seclz diligit. Cer-
te si celestia diligeēt. ce-
lestia laudānt. Sine du-
bio si celestia amaret: ce-
lestia approbaret: cele-
stia predicaret. Si etna
ꝓcupisceret: eterna tibi
suaderet: et iō soror mo-
neo te vt societate secu-
lariū feminaz expellas
a te: qre: qz corrumpūt
bonos moīs cologa ma-

la z praua. quid fac^r vxo
viri cum spōsa xpi? Aut
quid agit mulier nupta
cuz v̄gine deo deuota?
Quid in vnū agit secu-
laris femina cū xpi spō-
sa: qd agit femina secla-
ris cū scīmōiali femina?
Vel qd agit feina q mū-
dū diligit cū feina q mū-
dus r̄liquit? Quid agit
femina maritata cū feia
xpo deditica? Quid a-
git q amat viz cuz ea q
diligit xpm: feina q tuū
ꝓpositum nō tenet: qre
ad tuā societatez venit?
Secularis femina q nō
h̄z tuuz habituz: qre ac-
cedit ad tuuz ꝓfortiuz?
Secularis femina quid
tecuz agit: q tecū iuguz
xpi nō ducit? Scia q te
cū iugo xpi collū nō sub-
misit: qre ad tuuz collo-
quinz accedit? Dispar
ē habitu: dispar affectu.

Et sicut dispar est vesti-
mento: ita aīo. Mulier
secularis organū est sa-
thāe. Nec cātat tibi q̄
illecebras seculi mone-
at: et semitas diaboli oñ
dat: sic legimus: syrena
maris talis est: sursum ex
umbilico q̄lis pulcher-
rima et formosavgo. Ex
umbilico vō vsq; ad pe-
des talis sic est avis: sy-
rena h̄z caput virginis:
et posteriora avis. Can-
tat dulce magnis voci-
bus et multis modulis
atq; cum magna dulce-
dine dat voces concor-
des: Sed per suas dul-
ces cantilenas sepe ma-
rinarios decipit: et indis-
crimine pducit. Sepe
nante nauigantes ma-
re dulces audiunt vo-
ces syrenarū et per dul-
ces et suaves cantus ea-
rum decipiuntur: et ad

mortale periculum per-
ducuntur. Sicut syrena
per suos dulces cantus
decipit marinarios: ita
secularis femina per su-
os deceptorios sermo-
nes decipit christi suos.
Et sicut syrena per sua-
ues cantilenas solet na-
uigantes mare a recto
itinere deuare: atque
in p̄ditiōz pducere: ita se-
cularis femina p̄ blāda v̄ba
ac seductoria solet deo
fuiētes a scō pposito re-
trahere: et in piculū aīaz
suarū perducere. Igr̄ so-
ror dilecta mihi in xp̄o:
fuge cāt⁹ syrenarū: ne dū
delectaris audire dele-
ctamēta frena a recto iti-
nere autaris. Quid. n.
sunt v̄ba seculariūz mu-
lierū nisi cantus syrena-
rum? Ergo cantus sy-
rene fuge et a lingua ma-
le suadentis mulieris se

L iij

para aures tuas. Sic d
clina ūba secularis mu-
lieris q̄si sybillos spen-
tis. Caue ne sic spens d
cepit mulierem in para-
diso: ita te d̄cipiat vene-
nosa lingua male suadē-
tis mulieris in mōaste-
rio. Vide ne mulier va-
na et garrula infundat i
aures tuas mortis vene-
na. Caue ne mors itret
per fenestras tuas. i. per
oculos et aures tuas in
aiam tuā. Soror venera-
bilis cū videris mulierez
disparez tui ppositi: mu-
ni cor tuuz scuto fidei: et
ptra eā tropheo crucis
arma fronte tuā. Dōe
sta soror: in hoc soluz cū
mulier seculari pcedo ti-
bi colloquiū: vt scis am-
monitiōib⁹ suadeas illi
relinq̄re seclm et venire
ad mōasteriū. In hoc
solū tm do tibi licentiaz

loq̄ndi cū seculari femi-
na: vt doceas eā despice-
re trena et amār celestia
et etiā exire d̄ seclō: et ser-
uire deo. Itēz vt p tuā
alloquutiōz transitoria
despiciat et eterna p̄cupi-
scat. Soror carissima si
ita feceris sic dixi tibi et
te in hoc seculo a malo
custodies: et in futuro a
dño coronā i celo recipi-
es. amē. ¶ At vgo nō
diligat societatem viro-
rum. Ser. lviij.

Soror carissima
si tāto studio fu-
gies feminas: q̄tu ma-
gis debes fuger viros?
Et si tā sollicitē vitabis
societatez mulierz: q̄to
magis vitare debes so-
cietatē viroz? Et si tāta
cura p̄fabulatiōes femi-
naz declinabis: q̄to ma-
gis deceptiōes viroz de-
clinare debes. Et si tā

mi
ce
fla
ser
ma
ona
copi
na fi
bi r
nalo
ro a
recipi
go nō
viro
Amj.
fina
dio fu
ma
ros:
itabil
qto
es so
tatu
femi
ma
re
fi tā

tope aures tuas sepabis
a v̄bis feiax: q̄to magis
eas debes separare a se
ductorijs eoz v̄bis. So
roz mihi in x̄po dilecta
mōco te vt vīr q̄uis sit
sanctus: nullā tam tecuz
habeat locietatez: lz sit
sanctus z iustus nullā te
cū habeat familiaritatē
q̄ q̄ sit religiosus: nullā
tecū hēat assiduitatē: q̄
uis sit bonus nullā tecū
habeat vidēdi iugitatē.
q̄re: ne visitādi familia
ritate vtriusqz peat casti
tas. Ne videndi frequē
tatiōe: vtriusqz ānibile
tur hōestas: ne videndi
iugitate vtriusqz religio
sitas infametur ne vidē
di vsu vtriusqz persona
dehonestet. Decidet a
caritate dei. qui occasio
nez dederit peccādi. de
cidet etiā a caritate pri
mi q̄ occasionez prebue

rit malefaciendi. Qz z
si maluz nō fac̄ oper̄ tū
opinionem pessimā nu
trit. per assiduitatē cito
peccat hō. sepe familia
ritas vicat q̄s viciū supā
re n̄ potuit. sepe occasio
peccandi volūtātē fec̄ z
fac̄. Quos voluptas su
perare nō potuit assidui
tas superat. Dispar se
rus in vnum collocatus
illuc puocat instinctum
carnis q̄ nascitur. Etiā
naturalis flāma carnis
accenditur. si illicita at
tingit. vīr z femina diū
si sunt per naturā. qui si
in vnum fuerint colloca
ti q̄uis nō peccent tam
per vsuz inter se malas
famam nutriunt. Quis
colligabit ignez in sinu
suo z non q̄buref: ignis
z stupa in vnū posita flā
mas nutriunt q̄ q̄ sint
q̄traria si in vnum fue

rīnt collocata: flammās
generāt. Ita vir ⁊ femi
na si in vnuz fuerint po
fiti lꝫ maluz nō faciant:
tñ per assiduitateꝝ inter
se malā famam nutriūt
⁊ alios de se murmurā
faciunt. Religiosus vir
⁊ sanctimōialis femina
si imoderate ꝓiungunt
sibi: alijs de se locuz pre
bēt murmurādi. Sex⁹
viri ⁊ femine diūsus est.
⁊ iō si in vnum ꝓiungun
tur: statim inde occasio
peccādi nascitur. Quid
ē in vnuz fac ignis ⁊ stu
pa? Cur serpens collo
cat in sinu? Quār ignis
collocat in vestimēto? q̄
re femina q̄ castitateꝝ ꝓ
misit deo societateꝝ hꝫ
cum viro? Femina que
ꝓpter deuz seclꝫ ꝓtem
psit: q̄re viri familiarita
teꝝ diligit. Quār amat
ꝓntiaz viroz: q̄ cuz xꝓo

desiderat intrā celestē
thalamū? Quare femi
na deo deuota q̄rit au
dire deceptorā viroz
verba? Quār que in se
culo maritum hꝫe nolu
it: in monasterio posita
facies hominum videf
ꝓcupiscit? Igitur soroz
mibi i xꝓo dilecta: si vis
esse a fornicatioe secu
ra: esto mente ⁊ corpore
a societate viri sepata. si
perfecte vis castitatem
tenere ꝓ amore xꝓi: lon
ge te fac a societate viri
Tu circa serpentem po
sita non eris longo tem
pore segura. Circa ignē
sedens ⁊ si ferrea sis ali
quādo dissolueris. Cir
ca periculuz ꝓstituta nō
eris diu illesa vꝫ segura.
Audi ergo sorō mibi in
xꝓo amātissima boni cō
siliꝫ verba. Viri nomen
tuum sciant faciem tuā

nō videant: faciem tuā
non cognoscāt: quī nō
men tuum audiant. Au
di etiam virgo honesta
pauli apostoli v̄ba. Quia
nos habere testimoniū
bonum ab his que foris
sunt et intus. Bonā vi
tam propter nos bonā
vero famam propter ce
teros. Soror venerabi
lis si propter deū in ter
ra vitaueris societatem
virozum per deū: in ce
lo habebis societatem
angelorum. Amen.

CAt virgo fugiat so
cietatem iuuenū. Ser
mo. lviij.

Arissima mea
soror et si taliter
viri sancti sunt de
clinandi neutriusque san
ctitas pereat assiduitas
te videndi: quanto ma
gis declinandi sunt iu

venes. qui sequuntur. te
poralis vite tenebras
vias ac delectationes.
Et si tāta cura frequen
tiam sanctorum virorū
fugere debes. Quāto ma
gis te oportet fugere iu
venes huius seculi con
cupiscentias sequentes.
Ad hoc dyabolus ocu
lis religiose femine iu
venes obicit: ut formas
eorum quos per diem
viderit meditetur in no
cte: Et ut recens visio
et corporalis inspectio as
sidue versetur in ani
mo. Sic intrat sagitta
sathane per ianuas ocu
lorum vsque ad ani
mū. Unde propheta.
Intrauit mors inquit
per fenestras vestras. in
gressa est domus vestras
non intrat sagitta dia
boli ad interiora men
tis nisi per sensus corpis.

Soror i xpo dilecta mi
hi: amadi sunt viri: sz ab
sentes. Amadi st hoies
no intus sz foris. Dili
gere debemus hoies in
aio sz non in domo. dili
ge hoies in mete sz a lo
ge: diligedi sunt viri: qz
st opus dei: sz extra do
muz. Amadi sunt viri no
ppter pulchritudine cor
poris: sz qz st opus crea
toris. Ite soror venea
bilis te moeovt nuq lo
qris sola cuz solo. Nul
lus loqtur tecu singlariter
nec tu pte duaz aut
triu testimoniu loqris
cu aliq: no dz spola xpi
sola cu solo loq: nisi cuz
suo magro cu agitpniaz
de suis petis. Scimodial
femina q cu viro sola lo
qui desiderat stulticia i
mete ei regt. Audi igr
dilecta mihi. Si pfecte
castitatem vis tenere p

aoze xpi loqe recede a so
cietate viri. Si perfecte
i terra ptempseris socie
tate viroz p xpo absqz
vlla dubitatoe: cu eo re
gnabis in celo. Amen.

¶ At vgo no iungat
malis hoibus. fmo. lx.

¶ Soror carissima
audi vba Salo
mōis. Fili mi si

te lectauerint pctores: n
agescas eis. Ne emule
ris hoiez in instu: ne seq
ris via ei. Discede ab
hoie iniq: z habebis pa
cem. viri iusti socij sint ti
bi z in timor dei sit glo
riatio tua. Quēcūqz ho
minuz cogueris obfua
tez timore dei: in aicitia
iungat tibi. Hoib ma
lis no iungaris. Unde
btus Ambro. Scōz ho
minuz vita ceteris hoib
bus bn viuendi dz esse
norma: q. n. scō viro aslo

cia
cie
ne
boi
die
re d
dabi
cuz
est la
est cu
boni
in soc
bonu
padu
bono
dus g
los. d
ba bo
z lanu
dilige
nt sol
gine
sensib
teneb
dauic
lacti
so pu
mibi

ciatus fuerit: ex eius so-
cietate accipiet vsus bo-
ne locutionis: et exēpluz
bōi opis vt accēdatur o-
die i diē mēs eius i amo-
rē dei. Nō ē valde lau-
dabilis ille q bonus est
cuz bonis: sed vere ille
est laudabilis: qui bon⁹
est cum malis: vere ille
homo est laudandus: q
in societate maloruz est
bonus. Sicut ille ē cul-
pāduz q malus est inter
bonos: ita ille est laudā-
dus q bonus est inter ma-
los. Verba uite sūt ver-
ba hoīum deū timentīū
et sanitas aīe his qui ea
diligunt et sequuntur. si-
cut sol oriēs expellit cali-
ginē: ita scōz doctrina a
sensibus nostris expellit
tenebras vitiorū. Unde
dauid ppheta. Cū scō
sanctus eris: et cū puer-
so puerteris. Igī soror
mibi i xpo dilecta: si vīl

bene viuere malorū so-
cietatē declina. vita ma-
los caue: iniquos fuge i
pbos: spne a te ignauos
Fuge turbas hoīz: ma-
rie etatus q pne sūt ad
vitiuz. Nec te adiūgas
leuib⁹ psonis: nec te ad-
misceas vanis. Bonis
te iūge: bonoz pfortiū
appete: bonoz societate
regre: scis idiuidue ad-
here. Si fueris socia eo-
rū quersatiōis eris et vir-
tutis. Qui cū sapientib⁹
ambulat: sapiēs ē: q cuz
stultis graditur stultus
ē. Similis. n. simili con-
iungi solet: piculosū est
vitā cū malis hoīb⁹ du-
cere: pnciosuz est vitaz
cū his qui prauē volūta-
tis sunt sociare: melius
ē hīe malorū odiuz: q
confortiū. Sicut multa
hēt bōa cōis vita sancto-
rū sic pluria mala affert
societas maloz. Qui. n.

tetigerit imundū coīng
nabitur. Qui tetigerit
sordidū sordidabit. igr̃
soror venerabilis: sūba
mea libenter audieris:
et ea ope impleueris: inter
electos dei ꝑputaberis.
¶ At vgo nō suscipiat
dōa vl̃ l̃ras ī occl̃to. lxi.

Proor carissima
audi q̃ dico: acil
la xpi q̃ ī absco
dito litteras vel dona re
cipit: ordinē suū frangit.
Magnū malum facit.
et grande pctm ꝑmittit
si ab oibus l̃ras vel q̃ li
bet munus suū suscipit:
q̃ suū ordinē frāgit:
grande malū agit. q̃ ꝑ
tpalia dona sui ordinis
p̃uacatrix existit. Sci
monialis seia. q̃ cū xpo
desiderat intrare ad nu
ptias: nō dēt hoibus da
re sudariola: pectines:
corrigias vl̃ cl̃cturas aut
fascias: que xpm expe

ctat cū ardente lāpada
non dēt ab hoibus acci
pē dona secularia. s. pe
ctines specula: et cetera
alia q̃ ꝑ amōres xpi est
velata nō debet ab ami
cis suis accipe vanitatis
dona. Que ꝑpter deū
sup̃ caput suū uelut sa
cruz iposuit multū pec
cat si ab hoibus dōa se
cularia accipit. Sācti
monialis seina q̃ in tali
b² delectat: magnā va
nitate d̃cipit: et signū de
mōstrat mētriciis. **¶** An
d̃ dicit bt̃s hieronim².
Dulces litteras et suda
riola: et crebra munuscu
la: sanctus amor nō hēt
Ac si diceret. si in mēte
scimonialis seine sāctus
amor cēt donauanitatē
et supfluitatē ab hoibus
nō acciperet: ment casta
et religiosa nō desiderat
a secularibus amicis ac
cipe dōa: s. a xpo ꝑ cu

ius amore contēpsit oia
terrena. **Q**uod ab illo so-
lo dēt cōcupiscere dona-
cuz quo sperat gaudere
in celesti pāia. **E**asta scēi
na nō qrit terrena dōa
sed celestia. **Q**uāto hō
āplius in terrenis donis
delectatur: tāto magis
a dei amore elōgat. s; si
scimoniales femine fa-
ciūt in mōasterio q mu-
lires seculares facer so-
lēt in seculo. satis culpa-
biles sūt corā deo. **E**r-
go int seculares et scimo-
niales nulla ē differētia
Igī si inter eas q sūt in
mōasterio et eas q sūt in
seculo nulla est distātia.
itaq; iter religiosas et se-
culares feminas nulla ē
dissōnantia. **E**rgo si sci-
moniales femine dlecta-
bilia dōa dāt suis ami-
cis: sic facer solēt mere-
trices: vbi ē hōestas vbi
rīgiositas vbi castitas.

vbi puritas: vbi scitas.
Si scimoniales seīne q
p bōa opa obuerāt pla-
cer dō: suis aīcis placēt
in malo luxuriosa dona-
dādo. **U**bi ē pudicitia:
vbi qtinētia vbi reuerētia
vbi vercūdia: itaq; si sci-
moniales seīe pl⁹ volūt
placere hominib⁹ in se-
culo q iesu xpo etno re-
gi in celo vbi ē obfūatia
rīgios vbi rigor ordis
vbi ardor et contemplatiōis
vbi mūdicia mētis. vbi
etritio cōdis. vbi solici-
tudo oīonis. vbi genit⁹
pectoris vbi hitus mōa-
chalis. **S**i scimoniales
femine letāt in tpalib⁹
dōis sic letari solent se-
culars hoīes. vbi ē etē-
pt⁹ scī. vbi timō inferni
vbi mēoria iudicij: vbi
rēcordatio etni incendij
vbi amō dī **I**gī si sācti
mōiales femine qcupis-
cūt dōa vāitatis ab bōi

bus accipere. **U**bi ē me-
moriam delictorū. vbi la-
chryme oculorū: vbi re-
cordatio peccatorū vili
penditur. **C**ōtemnitur
despicitur. ad nihilatur.
Reuerā sanctimonialis
femina que ab hoībus
accipit i quibus delecte-
tur: ordinē suū cōtemnit
que plus gaudet in suo-
rum amicorum donis. q̄
in preceptis sui ordinis:
sui propositi ē preuarica-
trix. **D**e talib⁹ prophe-
ta ait dextera eorū r̄ple-
ta ē muneribus. ac si di-
ceret. **Q**uāvis opa eorū
videātur bōa. tamē plus
letantur in muneribus
q̄ i bonis opibus. **M**u-
gis volūt ab hoībus ac-
cipere transitoria dona.
quā a x̄po eterna bona.
Scimonialis femina q̄
x̄pm p̄fecte diligit. dele-
tabilia ⁊ superflua dōa

ab oībus non recipit: qz
x̄pm in oībus donis āte
ponit. **U**nde in cāticis
cāticorum ecclesie dicit.
Dulchre sūt gene tue
sicut turturis. **T**urturi
assimilatur ecclesia. vel
quelibet sācta anima qz
christus p̄fecte diligit
⁊ nihil amoris eius pre-
ponit. **T**urtur ex quo p
occasionē coniugem suū
perdidit. nūq̄ alterum
amplius querit. qz adul-
terinū amorē nō recipit
Sic scimonialis femi-
na que x̄pm p̄fecte dili-
git amplius adulterinū
amorem nō recipit: idest
amplius in malo homi-
nes nō diligit. religiosa
femina que plusq̄ x̄pm
diligit hominem non ē
casta s̄ adultera qz chri-
um cōtemnit cui fuerat
desponsata. **R**eligiosa
femina quando primū

ad mōasteriū venit xp̄s
in spōsū suū suūcipit : post
hec vero si carnalit̄ hōi
nē sup xp̄s diligit: adul
teriū fac̄: et si non corpe:
iā tñ adultera ē i mēte.
Scōs illud q̄ dī: qui vi
derit mulierē ad cōcupi
scendā cā: iaz mechatuf
est eā in corde suo: sic ē
mechatuf mulier cū vi
ro si euz in corde suo cō
cupierit: vel eū carnalit̄
dilexerit. Qua p̄ dile
ctissima mihi i xp̄o sorō
te moneo vt xp̄s sponsū
tuū sup oīa ames: et ab
illo solo dōa accipēs de
sideres. Obsecro te ut
iesus xp̄s spōsū tuū sup
oīa diligas: et p̄ amore
illius secularia dōa non
accipias: p̄cul dubio qui
terrena dōa affectat: ce
lestia nō sperat: munera
excecāt oculos sapientiū:
Et mutāt verba iustoz.

Certe si munera exce
cāt oculos sapientiū ob
cecant ēt ne deus videat
ur mentes religiosozū
virozū. Si (q̄ verū ē)
dona oculos sapientiū
excecant: ēt et oculos ser
uozū dei ne xp̄s videat
ur et turbāt. Unde bea
tus Isido. Nō pōt ocu
lus mentis alta videre
quē puluis claudit: ac si
aptius diceret. Nō pōt
oculus mentis p̄fecte ce
lestia cōspicere quē pul
uis claudit cōcupiscētie.
Nō pōt mēs serui dei
ad contēplandū deum
esse libera: si adhuc ter
renis cupiditatibus ob
scuratur. Si adhuc mēs
scimonialis femine in
terrenis donis delecta
tur: p̄fecte celestia nō cō
tēplatur: Si accipiendo
vel donādo hoībus plā
cere desiderat: deū p̄se

cte nō amat. Nam ⁊ a
deo despecti sūt q̄ i his
vanitatib⁹ placere ꝑcu
piscūt. An̄ ait dauid ꝑ
pheta. De⁹ dissipabit
ossa eoz q̄ hoib⁹ placēt
ꝑfusi sūt qm̄ de⁹ spreuit
eos. Rogo etiā te soror
venerabilis vt cū oī de
uotioe audias ysaiā ꝑo
phetā dicētes: q̄ excutit
man⁹ suas ab oīmūere
i excelsis hitabit: ⁊ regē
scōz videbūt oculi eius
i decore suo. Ac si dice
ret: q̄ ꝑpter deū manus
suas ab oīmūere excu
tit: i celo hitabit: ⁊ regē
scōz in glia sua videbit
q̄ cā amoris dei ab hoī
bus donauanitatē ⁊ su
pfluitatis nō ꝛcipit deū
in maiestate sua videbit
⁊ cū oib⁹ sāctis in deco
re illi⁹ i ꝑpetuū gaude
bit. Iō soror i xpo ama
bilis te rogō accipias

ꝑsiliū h⁹ sācti ꝑphete: ⁊
excutias māus tuas ab
oīmūere. Si tu i excel
sis vis hitare: ab oīmū
nere māus tuas: excute
Iteꝝ te moneo ꝑ grāz
deivt studeas imitari il
lū q̄ ait. Ego cū iustitia
apparebo i ꝑspectu tuo
faciabor cū apparuerit
glia tua. ¶ Ut vgo cū
deuotioe reddat q̄ deo
ꝑmīsit. ser lxiij.

I Soror carissima
bñ cogites qd dō
voueas ⁊ reddas reipsā
voue integraz ⁊ redde.
Teipsā in ꝑctis accusa.
Deū in bñficijs lauda
Nihil bñi tibi tribuas
ab illo bñā cūcta q̄ hēs
te accepisse. dicas. Cōfi
ter illū in misericōdē: te pec
catricē illū vācē: te men
dacē. ḡ soror dilecta vt
dicas cū ꝑpheta. Introi
bo in domū tuā. i. i mo

nasteriū in holocaustis
hoc ē i spū p̄tritōis z cō
punctiōis: reddā tibi vo
ta mea. i. abi me itegraz
offerā tibi: i ara cordis
q̄ tibi voui. Necessē ē
vt q̄ saluari d̄siderat bo
na q̄ deo vouit: cū oī de
uotiōe reddat: quicūqz
ad gaudia eterna desi
derat puenire: necesse ē
vt bona q̄ deo promisit
studeat adimplere. **And**
pheta. **Nonete z red**
dite dño deo vō. Ac si
diceret. **Nos ipsos vo**
nete z reddite: q̄a neces
se ē vt qui vouit ēt red
dat. qz vouendo se debi
torē fecit. **Et meli⁹ cēt**
nō vouere: q̄ post votū
pmissa nō soluer. **Sūt**
ēt qdā vota oibus p̄mu
nia: qdā vero specialia.
Quia vota sunt ea q̄ in
baptismo pmissimus. s.
vt nō peccaremus: z vt
diabolo z opibus eius
abrenūciaremus. Spe
cialia vota sūt qñ aliqz
se monachū fieri aut ca
nonicū; aut heremitaz
vel aliquid aliud p̄mit
tit. Qd si ille qui vouit
nō reddiderit: salu⁹ esse
non poterit. Quare? qz
qui deo vt bene viueret
promiserit: si hoc bōis
opibus nō impleuerit: sal
uari n̄ poterit: quisquis
bōa q̄ deo pollicitus ē i
plere neglexerit: ad illa
bōa q̄ deus p̄misit pue
nir nō poterit. Ille qui
deo nō vlt reddere bōa
q̄ vouit ei: qñ vlt adeo
accipe bōa q̄ ei deus p̄
misit: qñ vlt adeo acci
pe donū celeste qñ dō
nō vlt redder suū votū.
Aut qñ se putat adeo
acciper celestia dona qz
dō negligit p̄soluer sua
vota: qz nō ē fidelis sed

infidelis. Inter infideles
adēnabitur ille q̄ vota
sua deo negligit redde-
re int̄ infideles perhibit
qui votuz suuz in bonis
nō 2sumauerit. Igit̄ so-
roz in xp̄o dilecta mihi
moneo te vt facias bo-
nū qđ pmisisti: nō sis in
verbis facilis: et in opib⁹
difficilis. Coraz deo fa-
cile aliquid nō pmittas
sine cōsideratione viriū
nihil presumas qđ n̄ po-
tes facere non pmittas.
In 2spectu dei multuz
eris culpabilis si nō red-
dideris bonuz qđ pmi-
seris. Qui vota sua nō
explēt deo displicēt. In-
ter infideles deputabun-
tur q̄ qđ vouerūt nō im-
pleuerūt. Melius ē. n.
nō pmittere q̄ fidē pro-
missi nō soluere. Verū-
tū sorō venera. rescinde
fidē i malis pmissis i tur

pi voto muta decretuz.
Malū qđ pmisisti non
facias quod i caute voui-
sti nō impleas: impia ē p-
missio q̄ scelere ad imple-
tur. Nūc 2 spōla xp̄i si-
cut iā dixi tibi. Si cū oī
deuotioē reddideris dō
bona q̄ ei pmisisti acci-
pies ab eo eterna bona
q̄ ille pmisit tibi. Amē.
¶ At virgo sp̄ illud cō-
sideret pp̄ qđ venit ad
mōasteriū. Ser. lxxij.

¶ Oroz carissima
scito quid sis co-
gnosce temetip̄ā
reduc ad mēoriā q̄re sis
nata. Esto mēoz cursis
orta i quem usu sis geni-
ta: q̄ cōditioē sis edita.
Ad q̄ rē sis in hoc secu-
lo procreata. Ad mēto
cōditionis tue: serua or-
dinē tue natur̄. Esto q̄
es facta: Talis esto qua-
lē te deus fecit: q̄lem te

factor instituit esto talis
Tene modum in omni opere
tuo in omni re temperamentum
tene. Nihil facias sine
temperantia: nec minus facias
aliquid nec nimis: nec
ultra quam oportet nec
infra: et in bonis imode-
ratum aliquid non debet esse: omnia
mediocria sunt utilia: et
in suo modo perfecta quae cum tem-
perantia sunt: salubria sunt.
Bona autem in moderato
usu noxia efficiuntur. Dis-
cerno. nimietas in vicio deputa-
ta. Temperate facere cum
recta prudentia est: ne de bo-
no facias malum. Soror
dilecta: respice et quod sit
aptum cuiusque tempori prout
videas quod debeas facere:
et ubi et quando qualiter: et quod diu
facias: per discretorum co-
gnosce causas rerum. Cum omni
diligentia distingue consue-
ta quae agis: diligenter exco-
gita quoniam bonum incipias

et perficias. Tene discre-
tionem in omni actione tua: cum
bene distinxeris opus tuum
operis iusta eris. Quicquid
boni feceris cum discretione
virtus erit quod quod sine dis-
cretione erit vitium: indis-
creta. nam virtus prout re-
putatur: virtus sine discretio-
ne: locum vitii obtinet per
pravam consuetudinem mul-
ta sunt vitiosa: pravo usu
multa sunt profundata: mul-
ta sunt illicite usurpata:
contra pudicos mores.
Ufus igitur auctoritati ce-
dat. Lex et ratio pravum
usum vincat. Modesta vir-
go modo te vult te esse fide
firmam in corde. galeam sa-
lutis in capite: signum cru-
cis in fronte: verbum veri-
tatis in ore: voluntatem
bonam in mente: timorem
et veram dilectionem dei et
proximi in pectore: cingu-
lum castitatis in corpore:

honestatez in a tiōe: so
brietatez i psuetudine
et bonitate: bñilitatē i p
spitate: patiētiaz i tribu
latōe: simplicitatē i quer
satiōe: spē certā i creato
re: amorē vite etne: pse
nerātiaz i bōis opibus
vsqz i finē. amē. ¶ At
vgo nō qrat placef hoi
b^o de pulchritudine sui
vultus. ser. lxiij

Soror carissima
vitemus pñtio
fas pulchritudines ne oī
uz maloz germia i nos
pullulēt. qui pulchritu
dinē corporis diligit se
metipsuz decipit. Qua
re: qz pulchritudo cor
poris fallax ē: vana est:
terra et cinis est. Dece
ptio ē hoīs. An salomō
Fallax grā et vana ē pul
chritudo. Multi fuerūt
et sūt decepti per pulchri
tudine corporis. Stulti

hoies dū psiderāt plēri
tudine corporis icidūt in
diaboli laqos dū carnis
pulchritudine attēdunt
reclaculis diaboli ppe
diunt. Multi p pulchri
tudine corporis alligāt
in pctis. Deas n̄ requit
corpis decorē: s; aīe plēri
tudine. apli⁹ diligit dūz
spūales plēchritudine q
carnales: xps non dele
ctat in cōporis plēchritu
dine: sed in aīe puritate
Igit soror mihi in xpo
dilecta mōeo te: vt illā
plēchritudine diligas in
q̄ delectat deus. Nunq̄
hoc aio hoies attēdas:
vt eoz plēchritudine dili
gas. Non psideres ho
mies hac intētiōe: vt le
teris in eoz plēchritudi
ne. Nunq̄ iō hoies cō
spicias: vt plēchritudine
eoz pcepiscas. Te etiā
rogo vt nunq̄ vltū tuū

apōas vt hōib⁹ place
as. Nunq̄ iō exornes
vultū tuū vt placeas in
oculis hōiū. Nō sit ta
lis intentio tua: vt corā
hōib⁹ velis apparere
formosa: qz si ob hoc fa
cis vt in aspectu hōiū
formosa videaris: Iesu
xpō spōso tuo iniuriā fa
cis. Eū sis xpō despōsa
ta si añ oculos hominū
vis appere n̄ es casta s̄
adltera: q̄si adulta xpō
facis iniuriā: sicut ab hōi
bus ameris oñdis pul
chritudinez tuā quō nō
adultaris q̄ plusq̄ xp̄s
diligis hōies: Aut quō
n̄ facis adultū q̄ hōies
amas super xp̄m: quō
dicis nō sum adulta: q̄
xpō te in mōasterio tra
didisti z nunc hōib⁹ vis
placere d̄ p̄chritudine
vltus tui. Eū hō facis
signū d̄ mōstras mere

triciis: hoc facere solent
meretrices z seculares
mulieres: v̄s pponūt fa
cies suas vt in ocul⁹ ho
minū appareant formo
se. Q̄ turpe ē z q̄ ab
surdū illud facere femi
nas s̄ctimōiales qd̄ fa
cerē solent meretrices z
seculares mulieres. Igit̄
hōesta v̄go audi q̄ dico
attende q̄ mōeo: nunq̄
vltus tuus apōas vt ho
minib⁹ placeas: s̄z inte
rius orna faciez tuā con
sciā hōis vtutib⁹ vt Je
su xpō celesti spōso pla
cere valeas: Deus non
delectat̄ in pulchritudi
ne corporis s̄z in p̄chri
tudine mentis n̄ in ppo
sitiōe vultus s̄z in bōis
moribus. Nō in corpo
ris ppositiōe s̄z in scā cō
ūsatione. Eū scā aīa in
tus p̄t xp̄m bonis mo
rib⁹ ornat̄: a christo

m iij

diligitur atq3 amat. qđ
bene spōsus in canticis
cāticorū insinuat vbi spō
se loquit̃ dicens: q̃ pul
chra es amica mea ⁊ q̃
decora carissima in deli
tijs ac si diceret q̃ pul
chra es amica mea. i. iu
ste scē ⁊ religiose viuen
do est pulchra ⁊ me su
per oīa diligēdo es ami
ca iō es pulchra ⁊ decora
qz bñ viuendo in bonis
operib⁹ quersaris atq3
iō es āica qz pfecte me
diligis ⁊ qz altez amicū
plus q̃ me n̄ diligis n̄ so
lus es āica mea s3 ē ca
rissima qz pl⁹ mibi deside
ras placē per bōa opa
in mētē q̃ hoibus foris
de corporib⁹ pulchritu
die: iō nō solū es āica s3
ē in delitijs carissima.
Sctā aīa carissima dī i
delitijs videlz scriptura
rū scārū qz ad amorem

⁊ familiaritatē xpī perfe
cte nō peruenit q scriptur
scē delitijs abundare cō
temnit. Ille ad amores
xpī perfecte peruenire
poterit q dōitijs scriptu
raz se reficit ⁊ xpī dilig
git ⁊ a xpō diligit. q ve
rō plus dōiderat placē
hoibus de pulchritudi
ne vultus sui q̃ xpō de
bonis operibus nec xp̃s
pfecte diligit nec a xpō
diligit: mō eo q̃ te soror
carissima vt xp̃s diligas
super oīa qz de⁹ p̃ te el
legit in ipso ante secula.
Rogo etiā te vt illi soli
placē ꝓcupiscas: ⁊ vt ab
hoibus laudes tempora
lem nō accipias. ¶ At
virgo nō rideat imode
rate. Ser. lxx.

¶ Soror carissima.
Audi sapientissi
mī Salamonis verba:
risus deputauit errorem

et gaudio dixi quod frustra
inciperis: error dicitur quoniam
aliud debet fieri et aliud fit
tunc ergo fit error quoniam ille qui
debet plorare ridet: ideo
rursus dei error quod dum quis
quis ridet diei mortis sue
in mente non habet: verum fru-
stra incipit quod in tempora-
libus gaudiis letatur.
Decepti sunt qui gaudent
in prosperitatibus huius secu-
li: si dies mortis sue ad
memoriam reduxissent: pro-
pter peccata sua plorarent quod
de rebus vanis riderent. qui
de rebus vanis rident.
si mala que passuri sunt in
mente haberent non ride-
rent sed lugerent. unde et
salamon. Risus dolo mi-
scebitur: et extrema gau-
dij luctus occupabit: et do-
minus in euangelio. beati qui lu-
gent quoniam ipsi consolabuntur.
Non dixit beatus qui ridet sed
beati qui lugent: quod vere

illi sunt beati qui peccata sua
lugent: non illi qui de rebus
vanis rident. Qui secundum
deum lugent beati sunt:
quoniam ipsi consolabuntur. Et
iacobus apostolus: stul-
te ridentes increpat di-
cens. Risus vester ver-
tetur in luctum et gaudium
in merorem. Stultus in
risu exaltat vocem suam.
Sapiens autem vix tacite ri-
debit. Risus ergo soror
dilecta quasi errorum devi-
ta et temporalium letitiarum
in luctum commuta. quare:
sed ut beatifices te si in
hac perigrinatione plora-
ueris te. videlicet ut in
die mortis tue beatam inue-
nias. si te ipsam in hoc
mundo ploraueris. Co-
gnosce te peregrinam esse
in hoc mundo. quod non est
hic patria tua sed in celo: non
hic hic manent civitates:
quod deus promisit tibi in ce-

lo hierlꝝ celestꝝ: ad qꝝ
dauid ꝑꝑha peruenire
dꝑsiderabat cū dicebat.
letatꝝ suꝝ i his q̄ dicta sūt
mibi in domꝝ dñi ibi
mus. Tali etiā deside
rio ardebat xpi suus q
dicebat. Cupio dissol
ui ⁊ esse cū ꝑo. ille eti
ā ad celū peruenire cu
piebat q dicebat. Deu
mibi qꝝ icolatus meus
ꝑlōgatus est hꝝtaui cū
habitantibus cedar. qñ
hꝝ dicebat de vāitatibus
huius mūdi n̄ ridebat.
sꝫ de hac peregrinatiōe
lugebat. Igitꝝ honesta
vgo gaudiꝝ tuꝝ sem
per sit in celo. Tui cor
dis letitia semp sit mo
desta ⁊ trāqlla iuxta q
apꝑꝫ ait. Gaudete in
dño semper. Iteꝝ vico
gaudete. Et alio loco
dicit fructus āt spiritus
est gaudiꝝ. Talis iocū

ditas n̄ perturbat mien
tes fecunditate ridendi
sꝫ subleuat animā per d
sideriꝝ ad celestꝝ ꝑꝫā
perueniendi vbi possit
audire. Intra in gaudi
ū dñi tui. Facies hōis
est speculꝝ cordis. per
risum ꝑōt hō cognosce
re cor sanctimonialis fe
mine. Risus ⁊ iocus in
utilis ꝑscientiā vāā oñ
dunt femine sactimōia
lis. plerūqꝝ q̄le sit cor
femine sactimōialis de
monstrat risus ⁊ iocus
turpis. Nō. n. alla impa
dent rideret si cor castū
haberet. Nūqꝝ riders
lasciue. si lasciuiā n̄ ha
beret in mente sic. n. ait
dñs. Ex abundātia cor
dis os loqꝫ. Ergo ex a
bundantia vanissimi pe
ctoris ridet facies vgis
si in mēte femine vāitas
n̄ eēt d vāitate nūqꝝ ri

deret. mens casta plus
gaudet i luctu quā i risu
Lerte si sctimōial scī-
ha h̄iet in mēte verā ca-
stitatez plus amaret la-
chrymas. q. letitiā tpalē
Si ad mēoriā reducerz
suas negligētias z iferni
pēas pl^r diligerz lachri-
mas q̄z risus. Ubi risus
z ioc^o abundat. ibi pfecta
charitas n̄ r̄gnat. Si scī
mōial pfecte xp̄z dilige-
rz. n̄ riderz. s̄z cū d̄fide-
rio illi^o idesinēt ploratz
Qz q̄ pfecte xp̄z diligit
z fiet. n̄ ridet s̄z aore ci^o
luget. Adiroz q̄re illa a-
mat ioc^o z risus q̄ iō ve-
nit ad mōasteriū vt pro-
petis suis fūderz lacrias
Adirō q̄re n̄ h̄z verecū-
diā. q̄n i risu exaltat vo-
cē suā. Valō turpe ē ei
ridet. q̄ hac pegratiōe
d̄buerat pēā suā plora-
rē Nos m̄si q̄re ridēus

q̄ d̄ ob^o opibus n̄ris i cō-
spectu āgeloz z omniū
sanctoz deo rōnem red-
dituri sumus. Iō meli-
us est nobis in hac vita
lugerē pccā n̄ra: vt a dño
possimus cōsequi veniā
in futura. Obsecro igit̄
te soroz venerabilis. vt
risus z iocus caueasz. p
pccis tuis indefinent la-
chrias fundas. Ioc^o tri-
lus fuge. z pccā tua ince-
santer luge. Audi spon-
sa xp̄i. qd̄ sp̄s in cātī-
cis cāticoz sp̄se loq̄r di-
cens. Oculi tui sic p̄isci-
ne in esebō dicunt. Qz
duz scā aīa de hac pere-
grinatiōe plorat p gr̄as
d̄i a pccis se lauat. sic scī
mōial femina dēt sine i-
termissiōe lugerē. vt se a
pccis suis possz lauarē igr̄
sorō carissima si i hac vi-
ta pccā n̄ra pfecte plora-
uerimus. z a vanitatibō

bui⁹ mūdi recesserim⁹:
pctōz nfoz veniaz nos
obtinere credim⁹. amē.
¶ At vgo nō dōderet
ciuitates videre. f. lxxvi.

¶ Por carissima:
audi quō hiere-
mias ppba n̄as iniqua-
tes plorat dicens. Quō
obscuratū est aux: muta-
tus ē color ei⁹ optim⁹.
¶ Dispsi sūt lapides san-
ctuarij: i capite oīuz pla-
teaz. p aux itelligim⁹ vi-
tā religiosoz hoīum: q̄
antea erat per gliaz vtu-
tū clara: nūc vō p turpes
opatiōes ē obscura. Co-
lor optimus auri signifi-
cat habitus scitatis. q p
bona opa p̄us erat p̄cio-
sus atqz optim⁹. nūc ve-
ro p vitia z seclaria ope-
ra ē mutat⁹: z vilis atqz
despectus. Vere ē mu-
tatus optius hitus reli-
giosoz viroz: v3 mona-

coz canonicoz z scimo-
nialiu3 femiaz: qñ āpli⁹
zponit: vt placeat i spe-
ctu ppli: q̄ placeat in cō-
spectu dī. Vere ē muta-
tus optimus color auri:
qñ plus aptat hitus reli-
giosoz viroz: vt placeat
p vanā gliaz in aspectu
hoīuz: q̄ vt placeat per
hūilitatē aī deū. **¶** Er-
te hodie sūt mutata reli-
giosoz viroz optiavesti-
mēta: qñ magis ornan-
t vt placeāt i palatio r̄gis
q̄ in aspectu creatoris
¶ Sequitur. Dispsi sūt la-
pides sanctuarij i capite
oīuz plateaz. Lapidēs
sanctuarij designāt reli-
giosos viros: qui nunq̄
debent foris vagari: s3
in secreto monasterij an-
te oculos dei semper cō-
morari. S3 disperfi sūt
hodie lapides sanctua-
rij in capite oīuz platea

rū
dov
vag
plac
ari
ri re
rā
ri q̄
fl. r
si fun
rāt
ba d
ptur
az d
tātū
nōb
pert
ligio
plus
gumi
opule
lo. n
debe
suos
nez
Aur
bent

rū qñ religiosi viri qren
dovana z secularia foris
vagātur. In capite oīuz
plateaz lapides sanctu
arij sunt dispersi: qñ vi
ri religiosi plus deside
rāt in palati oīgū versa
ri qñ intra claustrū mōa
sterij cōmorari. Disper
si sunt: qñ plus deside
rāt audire superflua ver
ba diuitū. qñ pcepta scri
pturaz. In capite plate
az dispersgūt. qñ pl⁹ le
tātur i cōmunijs z loquu
tiōib⁹ diuitū: qñ in pau
pertate z abstinentia re
ligiosoz fratrū: serui dī
plus debent diliger le
gumina in mōasterio. qñ
opulenta zuiua in secu
lo. Religiosi viri plus
debent amare olera int
suos frēs qñ multitudi
nez ciboz inter diuites.
Viri religiosi āplus de
bent gaudere in mensa

paupez fruz. qñ in men
sa regū. Quare: Quia
sic ait augustinus. Meli
us est minus egere: qñ
plus hēre. Melius est p
xpo i mōasterio pauper
tatez sustinere qñ in secu
lo multas diuitias hēre
Necesse est igr vt quis
qz religiosus si saluari
desiderat: seculū ptem
nat z sese intra monaste
rij claustra cludat: de
bet religiosus vir quen
tus seculariuz hoīuz su
gere. z societatem suoz
dei requirere. Viri reli
giosi plus debent dilige
re claustra. qñ regis aulā
Nunc igr audi q dico:
asculda q mōco. Meli⁹
est tibi in claustro sede
re. qñ plateas ciuitatis cir
cui plus dilige in mōa
sterio cōsistere. qñ ciuita
tes videre. Meli⁹ est qe
scei intra parietes mōa

sterij: q̄ apparat i aspe
ctu populi. Si te inclu
seris: in clauſtro: amabe
ris a xpo. Q̄o bene i cā
ticis cāticor̄ sp̄s ius inſi
nuat: cū sp̄se loquit̄ di
cēs. **O**rt' cluſus ſoror
mea ort' cluſus ſons
ſignatus. Anaq̄q̄ ſcā
aia ortus cluſuſcē itel
ligit: q̄ dum v̄rutes nu
trit flores gignit: virtuti
bus ſe nutrit reficit: fru
ctus quos germinat ea
dē cuſtodit. **C**oncluſiō
n. ortus ſcā aia eē dī: q̄
dū amore vite eterne a
ſtrepitu ſclari ſe abſtara
bit: dū viſus hoīz fugit
dū bona q̄ agit pp lau
des hoīz abſōdit: dū
ſe ſe pp dēū ne ab hoī
bus videatur includit:
dū humanas laudes cō
tēnit: ipſa bona intentio
ne ſe circūſepit ne ad in
feriora rapienda hoſtis

antiquis irrūpe poſſit.
Fons ē ſignatus dī: q̄
dū celeſtia aſſidue cogi
tat dū ſcientiā ſcriptura
rū ſp̄ in ventre memo
rie aggreget: q̄ſi aq̄s vi
uētē ſcā mēs in ſe gigne
re nō ceſſat exq̄bus ieiē
tes p̄mos reficere va
leat igit ſoror cariſſima
ſic ſupius dixi tibi. ſi dū
viuis te ipſaz pro amor̄
xpi intra parietes clau
ſtri icluſeris ⁊ p̄fecte p̄
ceptis regule adheſeris
poſt hanc vitā cū eodez
ieſu xpo ſponſio tuo i ce
leſti thalamo letaberis.
De tētatiōe. f. lxxij.

Soror cariſſima
audi iacobū apo
ſto. dicēte. **R**eſi
ſtite diabolo: ⁊ fugi et a
vobis. **E**t b̄t̄s ieroni
mus dicit. **N**ihil eo for
tius qui dyabolū vincit.
Et nihil imbecilius. **Q̄**

Alle qui a carne sua supe-
rat. Sagitte diaboli fri-
goris vigiliarum et ieiuniorum
peritate sunt extinguede.
Callidus inimicus noster sp-
erquirit unde nos decipe
possit et non tantum curat ui-
gulare corpora sed animas.
Quasi lupus gregem. Dya-
bolus dissipat animas: cum
fidelem populum per tenta-
tionem necat: tamen dyabolus
non amplius tentat electos
qui permittat deus quando dy-
abolus suos dei tentat. eo-
rum utilitatibus fuit cum eos
per tentationes suas non de-
cipit: sed erudit. Sepe ten-
tationes quas dyabolus amo-
net ad iteritum hominum deus
uertit eas ad profectum
animarum. Nam qui serui di-
tentationes dyaboli susti-
neri potuissent: si nequa-
eorum pietas dei non tempera-
ret vel refrenaret. Quis
dyabolus sper cupiat ten-

tare suos dei tamen si a deo
peratam non accepit non pot-
implere quod querit. Unde
et omnis voluntas diabo-
li semper est iniusta. sed
tamen permittente deo iusta est
peratam eius. Diabolus ex
semetipso iniuste querit ten-
tari suos dei: sed eos qui ten-
tandi sunt tentari non pote-
rit nisi ei deus licentiam de-
derit. Unde et in libris
regum de dyabolo scri-
ptum est quod spiritus domi-
ni male exagitabat quem
saul: ubi iuste si spiritus
domini erat: cur malus erat
et si malus erat: cur domini
erat? Sed in hoc loco com-
prehensa est duobus ver-
bis et dei potestas iusta:
et diaboli voluntas iniu-
sta. Nam spiritus ma-
lus erat per malam vo-
luntatem et idem spiritus
domini erat. per acceptam
iustissimam peratam dei.

bol⁹ nō est immissor vlti-
cior. s; solūmō incētor.
neq; alibi pōt fomenta
p̄cupiscentie succendē.
nisi vbi pri⁹ graues de-
lectatiōes cogitatiōis vi-
derit. S; si a nobis ex-
pellimus delectationes
p̄raue cogitatiōis: statiz
diabol⁹ p̄fusus recedit.
z arma tentationis eius
frāgūt. Sepe dyabol⁹
per species bonivult de-
cipere suos dei. qñ se si-
mulat in angeluz lucis.
s; discretō sctōrum tāta
debet esse vt int̄ bonuz
z malū valeat discēnere
ne eos dyabol⁹ fraudu-
lent̄ valeat decipere hec
est. n. percūctatio iosue
Dicentis: n̄ es āte ad
uersarioz. p̄ hoc z hie
remie p̄ph̄e dī. Si p̄cio
suz a vili separaueris. q̄
si os meū eris. Diabo-
l⁹ in oculis seculariū ho-

minum terribil⁹ est. s; in
oculis electoz diuil⁹ est.
Increduli diaboluz ti-
ment q̄si leonez. Illive-
ro q̄ i fide fortes sūt dya-
bolū despiciunt. q̄si vmi-
culū. z cu; cu; viderunt
p̄temnūt: diabol⁹ est ser-
pens lubricus s; si capi-
ti ei⁹ hoc est p̄rie suggesti-
oni nō r̄sistit totus in in-
tima cordis du; nō sen-
situr illabit. **A**cia dya-
bolicaz tēptatiōnū fra-
gilia sūt. s; si nō caueā.
z per usum in p̄suetudi-
nez trāscāt i nouissimis
fortiter qualescūt. ita vt
nūq̄ aut cū difficultate
vincātur. **D**iabolus qñ
decipere aliquēz hoīez
q̄rit. prius naturā vniū
cuiusq; hoīs intendit z
inde se applicat vnde vi-
det hoīem aptū ad pec-
cādū. **U**n̄ bt̄s̄yfidus.
Amplius tentat diabo

lus
q̄
tes
na
ris
z
q̄
ali
cā
sit
lus
s; ap
est q
dē
cāco
cane
cū
cōaf.
lus b
te n̄
dispo
hō
nec
secur
ueat
piat
Igit

lus hoīem ex parte illa
q̄ euz videt per excrese
tez hūores facile inclia
ri ad vitia: vt scōz hūo
ris 2persiōez adhibeat
z temptatiōez. Sic ille
q̄ aquā 2ducit: n̄ eā per
aliā ptez mittit: nisi vbi
eā melius currei cogno
scit. In tota vita diabo
lus cupit hōiez decipei
sz āpli⁹ in fine. Et hoc
est q̄ in p̄ncipio spenti
dēni ē. Tu insidiabis cal
cāeo ei⁹. Tū diabol⁹ cal
caneo hōis insidiai: qñ
eū in fine vite decipere
cōat. **N**ūmiz diabo
lus hōiez quez spatio vi
te n̄ decipit i fine decipei
dispōit. **P**roide q̄uis
hō sit iustus nunq̄ tam
nece est vt sit in hac vita
securus sz sp̄ hūilis: ca
ueat spqz ne in fine dē
piai solicit⁹ pertimescat
Igit̄ soror mihi in xp̄o

dilecta: nece ē vt dep̄ce
mur deuz oipotētez ne
permittat nos tentari sz
id qđ possum⁹ sustinere
qz sp̄ deuz vires diabo
li restringit ne tm̄ noce
at q̄tū nocē cupit. **U**n̄
in cāticis cāticōz spūs
scūs diaboluz increpat
dicens. Surge aglo z
veni auster: perfla ortū
meū: z fluāt aromata il
lius. **P**er aglōez q̄ in
frigore 2stringit z torpē
tes fac qđ aliud nisi im
mūds spūs designat q̄
dū tentat z possidet dēs
reprobos a bono opere
torpei fac: per austz vō
s. calidū vētnz: spūs s̄a
ctus designat: q̄ dū mē
tes electōz tāgit ab oī
torpore relaxat: z feruē
tes in dei āore fac q̄ sur
gat aglo i. malign⁹ spi
ritus ab ecclia: v̄ ab ūa
q̄qz fideli aīa discedat:

N |

ne apli⁹ tētet q̄ oz. ve-
niatq; auster: z perflet
ortuz spōi z fluāt arōa-
ta illius. **A**t spūs sctus
vz adueniens ignez cha-
ritatis mentibus infun-
dat z a tentatiōe atq; a
torpore negligentie mē-
tez soluat. **Q**uō dū agit
arōata fluūt: qz adueni-
ente spū scō: cor q̄ p̄us
torpuerat: ad bōa opa
se excitat: z q̄si orto flo-
rescit: z post florem fru-
ctus redolentes ac refi-
cientes facit quibus se
z proximos suos per bo-
na exēpla reficit. **I**n
terro. **S**r carissime ro-
govt oīdas mibi: q̄ est
remediuz aduersus ten-
tatiōes dōmoniū. **R**ñ
sio. Sorō mibi in xpo
dilectissima: hoc est re-
mediuz eius q̄ vitioz vlt
demonuz tentatiōibus
elluat: vt q̄to āplius tē

taī tāto āpli⁹ ad oīonē
currat. **S**i q̄ cogitatio
nel b⁹ scēli male z sordi-
de pturbāt cor tuuz z p-
suadent aliqd illicituz
perpetrare: per oīones
puras z vigiliās scās de-
pellent ab aīa tua. **A**ssi-
due cū omni deuotiōe:
assiste in p̄spectu dñi: in
tpe oīonis tue: vt iminē-
tez tentatiōez diaboli fa-
cilius possis euadē. **C**o-
gnosce venerabilis sorō
qz nō soluz debem⁹ pu-
anare s̄ diaboli tentati-
onē: s̄ etiā s̄ vitia car-
nis. **Q**uare: qz caro cō-
cupiscit: adūsus spirituz
spūs at adūsus carnez.
Nō tā p̄seuerant debe-
mus orare q̄sq; possu-
mus per grāz dei sūge-
stiones carnaliuz deside-
rioz atq; tentatiōes de-
monuz vincē. **F**requens
oīo extinguit in pugna

tionez vitioꝝ. **D**io pti
nua superat tela diabo
li. **D**io ē pma vtus ad
uersus tentatiōnz incur
sus. **I**git̃ soroz caris. sic
iā dixi tibi: per oꝛones
puras ⁊ vigilias scās:
potis superare tentatio
nes diabolicas. **S**z si
adhuc sentis molestias
carnis: si tāgeris stimul
carnis: si memoria libi
dinis adhuc titilat aīnz
tuuz: si caro tua adhuc
te ipugnat: si te luxuria
tētāt: si te libido ad pec
cādūz inuitat: obice tibi
memoriā mortis tue: p
pōe tibi futurū iudiciū
Reduc ad memoriā
futura tormenta: ppōe
tibi et̃na supplicia: etiā
ppōe añ oculos tuos p
petuos ignes infernoꝝ
ppōe tibi horribiles pe
nas gehenne. **A**dēoria
ardōis gehēne extiguat

i te ardorē luxurie. **D**e
sōnijs. f. l. xviii.
S **D**io: carissima
ea q̃ dñr auscul
ta. **S**epe i noctib⁹ dēo
nes occurrētes p̃turbāt
sensus hoīnz p visiōes:
sepe ē apta i pugnatōe
crassantes corpa hoīnz
verberāt. **D**uīso mō fi
unt sōnia. **Q**uedā som
nia eueniūt p saturitatē
sue p exinanitidēz: q̃ ē
p expientiaz nota sunt.
Quedā ē ex p̃p̃a cogi
tatiōe oriunt̃. **M**ā sepe
q̃ in die ogitāns: in no
cte recoḡscim⁹. **A**dulta
sōnia eueniūt ex illusio
ne imūdoꝝ spūnz: salo
mōe attestāte q̃ ait **A**d
tos errar fecerūt sōnia ⁊
exciderūt spātes i illis q̃
dā āt visiōes iusto enēiūt
mō. i. supne ruelatiōis
mīstio: sic i vet̃ tes. leg̃
de ioseph filio iacob: q̃

p sōniū frībus dī pferē
das: vel sicut legīt in e-
uāgelio de ioseph spō-
so marie q per sōniū est
adimōit? vt fugeret euz
puero in egyptuz. **N**ō
nunq̄ accidunt permi-
xte et vīsiōes. i. cogitati-
ones sīl' et illusiōes atqz
itez cogitatiōes sīl' et rē-
latiōe dānicie dicente.
Qui reuelat mysteria:
ōndit tibi q̄ ventura sūt
Quāuis q̄daz vā sōnia
sint: tñ facile nō debēus
eis credē: qz diūsis ima-
ginatiōib? nascunt. et vñ
veniāt perfecte n̄ cogsci-
mus. **I**git sōnijs facile
n̄ obeinus fidē adhibe.
Ne forte sathā in āge-
luz lucis se trāsformās:
aliquez hōiez incautus
decipiat. Aliqñ demōes
q̄idā curiosos et somnia
obfuātes: ita dēptoria
arte decipiunt: vt q̄daz

sōnia n̄ alr eueniāt q̄ ip-
si dicunt. iō aliqñ vā p-
nunciāt vt i mltis fallāt
Sz q̄uis ita sōnia eue-
niāt sic demōes p̄nunci-
ant: tñ crēdenda nō sūt: ne
ex illusiōe pcedāt scōz
testimōiuz scripture di-
centis. Si dixerint vob
et ita euenierit nō creda-
tis. **S**ōnia filia sūt augu-
rijs: et q̄ ea obfuāt augu-
rari nōsciunt: q̄ sōnijs fi-
des nō ē adhibenda: q̄
uis videant esse vā. q̄ in
sōnijs vl' augurijs spez
suā pōit: nō pfidit in dō
et talis est q̄lis ille q̄ ven-
tuz sequit. aut ūbra ap-
p̄hender nittit. **A**ugu-
ria mēdacia et sōnia dē-
ptoria: vtraqz vana sūt
Nō debēus credere sō-
nijs: ne forte decipiāur
in illis. **S**pes n̄ra in dō
sp̄ sit firma et de sōnijs
nulla nob sit cura. **D**i-

gnū. valde est vt in deo
ponāus spes nr̄az. ⁊ i sō
nijs nullā hēamus fidu
ciā. Iō sorō carissima te
mōco: vt mens tua n̄ sit
in sōnijs vl̄ augurijs in
tenta: s̄ in deo oipoten
te sit firma. Si. n. augu
ria vl̄ sōnia obfuaūis: ci
to decipieris. In omni
vita tua ptene auguria
⁊ sōnia. ⁊ pone spes tuā
perfecte in dei puidētia
⁊ in hac vita ⁊ in futura
veniet tibi p̄spera. De
breuitate vite. Ser. lxx
Soror caris. Au
di v̄ba salomōis
q̄cūq; pōt ma
n^o tua facē istā operā:
qz nec opus nec rō: nec
scia nec sapia erunt ap̄
inferos q̄ tu ppas. T̄m
.n. in hac p̄nti vita est li
citū operari bonū. In
futura nāq; vita iā non
expectat operatio. s̄ bo

nor op̄ez retributio. vi
ta ista: breuis est ⁊ cadu
ca. vñ bt̄s ysidorus q
longitudinez p̄ntis vite
nō suo spatio: s̄ de eius
fine p̄siderat q̄ sit breuis
⁊ m̄sa satis vtilr pensat
Igit soror dilecta mibi
in x̄po. si vāz vitā q̄ris
ad eā vitā tende: q̄ ē vā
p̄ q̄ es xp̄iana. i. ad etnā
Etna vita ē vitalis: ista ē
mōtalis. Iō debes in
carne mori mundo: ne
moriaris in anima x̄po
T̄c q̄sq; viuē c̄dit si s̄
seclūz moriens in solo
deo vuit. in q̄ viuē p̄mi
sit. De moravite huius
tediūz patit iustus. eo q
ad desideratā p̄uāz tar
perueniat. Venturi exi
tus i gr̄atia hominib^o ē
incerta. ⁊ dū quisq; mo
ri non arbitrat. beu p̄fe
ctum morit. Unde festi
net vnusq; emendare

malū q̄ fecit ne iūgtati-
b⁹ moriat⁹ ⁊ sit finiat⁹ vi-
ta cū culpa diabolus q̄s
vinētes accēdit ad vitia
morientes subito nitit⁹
ptrahē ad torūta. Quis
hō in hac vita iustus sit
nū cū de corpe isto egre-
dit⁹: p̄timeſcit ne suppli-
cio dign⁹ sit. Tranquilla
vocatio q̄mdat finē in
ſtorū hōiū: vt ex eo itel-
ligātur ſcōrū āgelorū hīc
q̄ſortiū: ex q̄ ſine q̄ui ve-
ratione de hoc mortali
corpe egrediunt⁹. Ieſus
xp̄s fili⁹ dei cū mag⁹ ho-
nore recipit ſuos ſuos
ab hac vita recedentes
in etna b̄titudine. And
ſpōſa in cāticis cāticorū
loq̄r dicens. Dilectus
meus deſcēdit in ortū
ſuū ad areolā aromatū
vt paſcat in ortis: ⁊ lilia
colligat: q̄ eccleſiā viſi-
tans ad eos maiori grā

venit: q̄s ſanctis opib⁹
⁊ exēplis v̄tutū: odore
bone fame p̄imis ſuis
emittē cōgſcit in ortis
paſcitur: q̄ in v̄tutibus
animarū delectat⁹. Lilia
colligit: q̄ electos ſuos
ab hac vita ſuccidit ⁊ ad
gaudia et̄ne vite eos tñ
ſire facit. De talibus dī
Precioſa in conſpectu
dñi mors ſcōrū ei⁹. Te-
la conſumitur ſilis ⁊ vi-
ta hōis expenditur die-
b⁹ ſinglis. In die mor-
tis aīe electorū nimio
trent⁹ metu incerti vtrū
ad p̄miū an ad suppli-
cia tñſeāt. Quidā autē
electi i fine ſuo purgant⁹
a leuib⁹ peccatis. Qui-
dā vero in ipſa mortis
ſue hora ilareſcūt ⁊ gau-
dent ex q̄templatiōe et̄-
norū bonorū: Iō voluit
oīpotēs deus diez mor-
tis nr̄e nobis eſſe inco-

gnit
cep
to q
no o
de ſi
mon
male
tis e
torro
erūt
Lun
opa
corpe
mala
vt eā
trab
tez
ſtus
ſcit ſe
ctos
credi
tus
urat
dile
hec
q̄ n
deſp

gnitū: vt dñ sp i grāt sp
eē prim⁹ credat. Et tā
to q̄s sollicitus sit i bo
no ope: q̄to incertus ē
de sua euocatiōe. **D**e
mones suscipiunt aīas
maloz hoīuz in die mō
tis eozuz: vt ipsi sint eis
tortores in penis qui fu
erūt suatores in vitijs.
Tunc maligni spiritus
opa sua reqrūt qñ aīa d
corpore egredit: et tunc
mala q̄ suascrūt replicāt
vt eā secū ad tormēta p
trahāt: iniquus post mō
tez ducit cruciādus iu
stus vō post laborē ge
scit securus. Sic. n. ele
ctos bñtudo letificat ita
credi nece ē q̄ a die exi
tus sui ignis pctōres ex
urat. **S**oror mihi i xpō
dilecta: iō in aurib⁹ tuis
hec exposui: vt cōgscas
q̄z nece ē nos trena sēp
despicē et diē mortis no

stre sp in mēte hēe. **A**u
di ēt qd Jacobus apls
dicat. **Q**ue ē vita nra
nisi vapor ad modicus
parēs. **I**terū salomon
ait. **N**e gloriēris in cra
stinū ignoras. n. qd sup
ventura pariat dies.
Sollicite ḡ soror vene
rabilis debes viuere et
terminū vite tue p̄side
rare q̄ttidie vt eius secu
li blādimēta possis de
spicē et celestia bona ac
grere. **I**n oib⁹ opibus
tuis p̄sidera nouissima
tua: et in etnū nō peccab
q̄z si ea sp p̄sideraueris
nūq̄ aut raro peccabis
Hac de cā te moneo so
ror vt in reb⁹ vanis h⁹
mūdi n̄ letis: q̄z sine du
bio morieris nec hēas
spē i reb⁹ tpalib⁹: q̄z p
nullā sortē potis effugē
mortem. **E**aro misera
cur in terrenis letatur:

n iij

q̄ ad māducādū vīnib⁹
preparat⁹. **M**olestissima
sorō iō hoc dixi vt nūq̄
obluiscaris ordinez tue
p̄dinōis. **M**emento qz ci
nis es ⁊ in cinerē reuer
teris: puluis es ⁊ in pul
uerē ibis. Sic. n. ait do
min⁹ p̄mo hoī. **R**educ
et ad mēoriā ea q̄ iob d
se loquutus est dicens.
Quasi putredo p̄sumē
dus sum ⁊ q̄si uestimen
tuz qd̄ comedit a tinea.
Mēoriā tue mortis obi
ce. **D**iez exitus tui tibi
propone. **D**ies mortis
tue sp̄ sit in mēoria tua:
⁊ recordatiōe illius p̄fe
cte caueas peccata ⁊ vitia
¶ De morte. Se. lxx.

Pro⁹ venerabi
lis: rogo ut audi
as verba cuius
dam sapientis. **M**ors
q̄ amara ē mēoria tua
hoī pacem hēnti in sub

stātijs suis. **E**t iteruz o
mors bonū ē iudiciū
tuū hoī indigenti ⁊ qui
minorat diuitijs ⁊ viri
bus. **N**unc simile est qd̄
ait bt̄s **I**sidor⁹ o mors
q̄ dulcis es miseris: q̄
suavis es amar⁹ viuētib⁹
q̄ iocunda es tristibus
atqz lugentibus. **M**ors
ponit finē oībus malis
in hac vita. **D**at termi
nū malis in hoc seculo
adimit vēm calamitatē
Mors prebet terminū
oībus tribulatiōibus
in hoc mūdo: s; heu ex
peccata mōs miseris tar
de venit. igr̄ sorō carissi
ma melius est bene mo
ri q̄ male viuere. meli⁹
est n̄ esse q̄ esse ifeliciter
¶ Interrogatio. **S**r̄
dilecte rogo te vt dicas
si obemus mortuos lu
gere aut p̄ amicis mor
tuis plāctū facē? **¶ R̄s.**

no. Soror dilecta. Ad hoc bñs isido. rñ-
deat tibi. Quāvis inqt
pietas p̄ defunctis fide-
bus plorare iubeat fides
tñ p̄ eis luger̄ vetat. pro
fidelibus igr̄ defunctis
nō debemus plorare s̄
deo gr̄as agere: q̄ eos
de miseria huius seculi
dignatus est liberare: et
qui eos ad loca refrige-
rij: lucis et pacis sicut cre-
dimus fecit trāsire. De
fūctos fideles luger̄ nō
dēm̄us q̄s ad reges mi-
grasse non dubitamus.
Nō est. virgo audi q̄ di-
co. illi homines sunt in
mōte plorādi: q̄s demo-
nes cū ignōinīa rapiūt:
nō illi q̄s āgelī cū hono-
re suscipiūt: v̄ illi sūt lu-
gendi quos demones
pertrahūt ad penas in-
ferni n̄ at illi quos ange-
li pducūt ad gaudia pa-
radisi. Aut illi sūt plorā-
di q̄ post mōtez a dmo-
nibus sepeliūt in infer-
no: non illi qui ab angel̄
collocant̄ in celo: illi sūt
plorādi qui male mori-
unt̄: non illi qui bñ finiū-
tur: illi sunt flendi q̄ ma-
la mōte p̄occupāt. et non
illi qui p̄ciosa mōte ho-
norāt̄: xp̄i v̄go audi q̄ di-
co qñ mōtuos qui bene
moriūt̄ lugeo: et mihi no-
ceo et illis non p̄ficio: qñ
mōtuos ploro et illis nō
p̄dest et mihi obest: illi ḡ
mōtuos suos carnalit̄ lu-
geāt qui resurrectionez
negāt: aut q̄s p̄ mortez
non credūt r̄surrecturos
igr̄ soror carissima: nos
qui mortuos n̄ros credi-
mus cū xp̄o regnare: nō
debemus p̄ eis plorare
sed orare non debemus
mōtuos carnalit̄ luger̄:
s̄ p̄ eis dño p̄ces fūder̄:

ut eos dignetur dñs p̄is eri
pe. **De iudicio. lxxi.**

Eminū ē iudici
um diuinū: vnū:
q̄ i hac vita iudi
cāt hoies aliter q̄ in futu
ra iudicabūt. p̄pterea q̄
dā hic iudicāt p̄t infir
mitates ⁊ paupertates ⁊ p
varias tribulatiōes hui⁹
seculi ne in futuro iudi
cent: Jō q̄busdā ad pur
gationē p̄ficiat tporal pe
na q̄rūdā vero hic icho
at' damnatio: ⁊ illic pa
ratur perfecta perditio
qdā iudicāt in hoc secu
lo p̄ tribulationē: qdā
vero in futuro iudicabū
tur p̄ ignē ad examē di
stricti iudicis: nec iusticia
iusti secura erit: ide ē q̄
dñs loq̄t iob. Innocē
tē ⁊ impiū ipse cōsumit:
cōsumit q̄ppe a deo inno
cens q̄ ipsa innocentia
liquidius req̄sita: ⁊ diui

ne innocētie p̄parata ni
hil efficit. Cōsumit ē ⁊
deo impius: q̄n subtili
tate diuini examis ip̄te
tas illius r̄quirat ⁊ dere
cta dānat. X̄ps in iudi
cio p̄ diuersitate meri
torū mitis ac suavis ap
parebit electis: reprobis
vero apparebit terribi
lis. In die iudicij qualē
vnusq̄sq̄ habuit p̄scien
tiā talē iudicē hēbit. At
x̄po in sua trāquillitate
manente: illis solis ter
ribilis appareat: q̄s mala
p̄scitiā accusat. Soror
carissima audi beatum
ysidorū dicentē. Null⁹
hō ē sine pctō: nec q̄sq̄
securus eē pōt de dei iu
dicio cū ē de ociosis ver
bis reddenda sit ratio.
Deu nobis miseris pec
catoribus: heu nobis in
dignis: qd i illa die di
cturi sumus q̄ nō solus

ociofis v̄bis sz z sc̄is co
tidie peccāus: z a malis
actib⁹ nūq̄ cessam⁹. Si
i iudicio oīpotētis dī iu
stus secur⁹ n̄ erit: qd de
nob p̄cōrib⁹ erit: Si ad
examē districti iudicis:
nec iustitia iusti hōis e
rit segura: nos mīsi qd
faciēus in die illa: q q̄tti
die multiplicāus pcā n̄ra
Si i die iudicij vix sal
uabit iustus: nos q inūe
rabilia mala fecimus in
die illa vbi apparebūus
Nullus hō sine timorē
pōit cē in die illa: qn̄ ce
li mouēdi sūt z t̄ra z oīa
elemēta calore sūt soluē
da: de q̄ ē dī. Dies illa
dies ire: dies tribulatio
nis: dies misēie z vidice
dies nubis z caliginis:
dies tube z clāgoris tri
bulabit i ea foris. Ne
fr̄ mi qd i illa die sum⁹
dicturi: qn̄ ille district⁹

iudex aduenerit: dū. n.
aduētū illi⁹ memorasti
me plorā fecisti. tu me
morādo tribilē diē iudī
cij: ad lachrya me coegi
sti. Sorō mīhi i xpō di
lecta bene fecisti si cum
timore districti iudicis
flevisti: quia ante q̄ ap
pareat dies iudicij opor
tet nos peruenire ante
faciē ei⁹ in p̄fessiōe: z la
chrymas n̄ras i p̄spectu
ei⁹ pōere. In hac vita ē
t̄ps acceptabile z dies sa
lutis: vñ dī. q̄rite dñm
dū iueniri p̄triuocate eū
dū p̄pe ē. In hac vita n̄
vī iudex z est p̄pe i futu
ra vita videbit z erit lō
ge. igr̄ sorō carissima ne
cesse ē vt q̄ram⁹ dñz in
toto cōde z tota mēte in
hac p̄nti vita: si cū iueni
re q̄rim⁹ i futura. Si cū
in hac vita cū oī deuoti
one q̄sierimus: z a ma

lis operibus recesserimus. in die iudicii mihi
cordia ab eo psequimur.
qz benignus et misericors
est. De illo namqz scriptum
est. suavis dominus uniuersis
et miserationes eius sunt omnia
opera eius. Igitur soror
caris. deprecemur ipsam tri
bile ac iustissimum iudi
cium cum lachrymis et omni
deuotione. ut in die iu
dicii non reddat nobis sed
iniquitates nostras sed misericordias
suas. et ut non
permittat nos cum impiis
audire illam tribilem sententiam.
Ite maledicti in ignem
eternum. Sed ut faciat nos
cum electis suis audire.
Venite benedicti patris mei
percipite regnum quod vobis
paratum est ab origine
mundi. **De exortatione.** Ser. lxxij
Arissima soror:
iam per gratiam dei

namque locutionis ad por
tuum dirigo. sed tamen ite ad
te rector loquendo. Tu
namque rogasti ut verba sancte ad
monitionis scriberes ti
bi. Ego vero si non ut de
bui. tamen per gratiam dei ut
potui ex dictis sanctorum pa
trum ad tuam admonitionem
sententias collegi quas tue dile
ctioni in hoc libro repren
taui. Ecce igitur soror mi
hi in christo dilecta. habes
bone vite monita. Da
tuz est tibi consilium be
ne viuendi et etiam norma
Nulla iam ingrati a peccato
te excusat. Non es iam
nescia bone vite. Non
namque imprudens aut igna
ra bene viuendi. Iam non
potis dicere per ingratiam pec
caui. Quare: quia iam lex ex
posita est tibi. Quod debes
sequi iam omnia sunt tibi prece
pta bene viuendi. iam demon
stratum est tibi quod in do

mo
q
lis
suz
e
qu
suz
e
de
g
U
q
m
n
q
do
p
leg
p
f
n
m
Qu
a
z
s
p
ost
re
g
en
ne
ne
J
dia
r
v
iter
mo
f
nura

mo dei debeas p̄sari.
q̄lis deb eas esse iaz cū
suz est tibi. Iā habes co
gnitiōez mādatoꝝ. iam
scis qd sit recte viue. Vi
de ḡ ne vltra offendas.
Aide ne dinceps bonū
qd nosti despicias ne bo
nū qd legis. male viuen
do p̄temnis. Si bona q̄
legis male viuen do p̄te
p̄seris in conspectu dei
nimis eris culpabilis.
Quar? qz melius est vi
az salutis non coḡscē. q̄
post cognitionez retroi
re. ḡ acceptū donūz sci
entie mente z ope reti
ne. Imple opere qd di
dicisti p̄ceptione. So
roz venerabilis. Iteꝝ
iterūqz p̄cipio tibi vt sū
mo studio custodias mo
nita h^o libri: ¶ De ob

secratiōe. lxxij.

¶ Deprecor so
roz caris. in xpo

vt te non pigeat audire
ea que tibi dicē volo cū
maḡ ḡsiderio. qz in xpo
te mltum diligo. iō tibi
p̄sciētiā oīdo meā. Sz
dum tibi p̄ctā mea māi
festo. ne forte aures tu
as polluā timeo. Te tū
rogo dilecta soroz in cri
sto. vt des veniaz mihi
peccatori idigno. Ego
mib z peccatoꝝ a p̄mis
fere ānis p̄taminaui vi
tā meā sp̄ noua p̄ctāve
tibus p̄iunxi sp̄ p̄ctā pec
catis addidi peccare nū
q̄ fui. bonū quod facē
debuerā non feci. z ma
luz quod non debuerā
facē feci. Ego mib non
suz dignus videre alti
tudinez celi p̄multitu
dine iniquitatis mee. qm̄
irritauī irā omnipoten
tis dei adūsuz me z in
numerabilia mala co
ram eo. cogitauī dixi z

feci ab infantia me usque
in presentem diem. Ego in
felix peccaui in infantia:
peccaui in pueritia: in a
dolescentia: in iuuentute
sed et quod est grauius et
periculosius peccaui in
senectute. Cecidi mihi in
ceno flagitiorum. Ego
reus cecidi in foueam pec
catorum. Ego culpabi
lis in puteum iniquita
tis. Ego infelix cecidi in
profundum malorum de
scendi miser inuoluta
brum vitiorum. Deu mi
ser heu infelix cecidi et
per me non valeo surge
re. Te ergo obprecor so
ror in christo amabilis ut
me subleues manu tue
orionis. Ad auxilium tue ora
tionis mihi porrige et me
de profundo vitiorum
extrahe. Tue intercessi
onis manum extende et
me de fouea iniquitatis

eripe. Soror carissima
certus sum quod si tu pa
ctum quod cum christo pe
pegisti seruaueris et tibi
dabitur corona in eter
na gaudia: et mihi pecca
tori dabitur venia in hac
vita. Si tu ea que christo
vouiisti deuota mente im
pleueris: et mihi indigno
veniam obtinebis: et tu
cum sanctis virginibus
in celesti thalamo leta
beris. Honestam virginem
certus sum nec dubito
quod tua virginalis oratio
poterit obtinere veniam
peccatorum meorum mi
hi indigno. Soror vene
rabilis si tu in seruitio
dei sicut pollicita es per
seueraueris: et mihi pec
catori indulgentiam conse
queris: et tu inter choros
virginum in perpetuum exul
tabis. Honestam virginem ro
go ut inter cetera mecum audi

as que dico. Tu es soror
mea deuotissima i xpo
p cuius incessione mu
dari apcoz meoz sordi
bus non dubito. Si tu
honorabilis virgo acce
pta es deo: et si tu cu Je
su xpo sponso tuo casto
cubili cubaueris p sa
lute mea qcqd ab eo pe
tieris ipetrabis: Si tu
soror castis aplexibus
xpm aplexata fueris: p
fecto mihi pcoz veniaz
obtinere poteris. Si tu
aplexibus xpi flagrantis
simo odore virginitalis
adheseris mihi idigno
indulgentiaz obtinebis
Si iesus xps sposus ce
lestis sup oia amaueris
et in ei⁹ dulcissimo amo
re regueris: delictoz
meoz absolutione acq
rere poteris. Iesus spon
sus tu⁹ no te tristabit:
sz qocunqz petieris tibi

dabit: q te sue copule so
ciauit: multu. n. te dili
git: qz suo sanguie te re
demut. Igit amor tuus
i xpo erit pcoz meoz re
missio. Spes remissiois
hco. Si tu carissima so
ror qua multuz diligo i
traueris cu xpo ad nup
tias i celeste thalamuz.
Tu soror venerabilis i
die districti ac tremedi
iudicii dei solatiu me
eris: vbi suz redditurus
ronez de culpis et negli
gentijs meis. Ad meritum
ena tue sancte virginita
tis minuet pena mee ini
quitatis. Amen.

Laus omnipotenti deo.

Impressus Venetijs p
Bernardinu de Be
nalijs Pergomenses.
Mccccxxxvij. Die
xxx. mensis Maij.